

Českomoravský billiardový svaz

Pravidla sportovního billiaru

Karambol a 5-pins

PREAMBULE

Pravidla sportovního billiardů představují soubor sportovních, technických a organizačních ustanovení, která vymezují a definují billiard jako sportovní odvětví, přičemž vytyčují rozsah, formulují zásady a určují způsob jeho provádění. Vycházejí z mezinárodních pravidel Confédération Européenne de Billard (CEB) a Union Mondiale de Billard (UMB). Tato pravidla jsou platná pro všechny věkové skupiny bez rozdílu pohlaví, pro veškeré disciplíny a profesionální, amatérské a rekreační soutěže Českomoravského billiardového svazu (ČMBS).

OBSAH

HLAVA A — ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ A POJMY	5
KAPITOLA A-1 — ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ	5
KAPITOLA A-2 — POJMY, NÁZVOSLOVÍ A DEFINICE	13
HLAVA B — PRAVIDLA HRY	15
KAPITOLA B-1 — OBECNÁ USTANOVENÍ	15
KAPITOLA B-2 — SPOLEČNÁ USTANOVENÍ PRO VŠECHNY DISCIPLÍNY	15
KAPITOLA B-3 — SPECIFICKÁ USTANOVENÍ PRO JEDNOTLIVÉ DISCIPLÍNY	19
KAPITOLA B-4 — VOLNÁ HRA	20
KAPITOLA B-5 — KÁDROVÉ HRY	20
KAPITOLA B-6 — JEDNOBAND	20
KAPITOLA B-7 — TROJBAND	21
KAPITOLA B-8 — 5-PINS	21
ODDÍL B-8/1 — VYBAVENÍ	21
ODDÍL B-8/2 — CÍL HRY, ZÁPAS	21
ODDÍL B-8/3 — ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ	24
ODDÍL B-8/4 — CHYBY	26
ODDÍL B-8/5 — VARIANTA „GORIZIANA“	28
ODDÍL B-8/6 — VARIANTA „TUTTI DOPPI“	29
ODDÍL B-8/7 — ZÁPAS DVOJIC	29
KAPITOLA B-9 — VÍCEBOJ	30
HLAVA C — OBECNÉ SOUTĚŽNÍ ŘÁDY	31
Kapitola C-1 — SPOLEČNÁ USTANOVENÍ	31
Kapitola C-2 — SOUTĚŽNÍ ŘÁDY	33
HLAVA D — SPORTOVNÍ DOTACE	35
HLAVA E — PRAVIDLA PRO ROZHODČÍ	36
KAPITOLA E-1 — EVROPSKÝ ROZHODČÍ SYSTÉM (ERS)	36
KAPITOLA E-2 — ROZHODČÍ V PODMÍKÁCH ČMBS	42
HLAVA F — ORGANIZAČNÍ PRAVIDLA	48
KAPITOLA F-1 — ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ	48
KAPITOLA F-2 — PŘIDĚLOVÁNÍ, SPORTOVNÍ KALENDÁŘ, NASAZENÍ HRÁČŮ	49
KAPITOLA F-3 — DISCIPLÍNY, NÁRODNÍ MISTROVSTVÍ, OSTATNÍ SOUTĚŽE	49
KAPITOLA F-4 — NENASTOUPENÍ, ODSTOUPENÍ, VYLOUČENÍ, ČASOVÝ ROZVRH	50
KAPITOLA F-5 — KLASIFIKACE HRÁČŮ	51

KAPITOLA F-6 — MÉDIA	52
KAPITOLA F-7 — REKORDY	53
KAPITOLA F-8 — ŘÍZENÍ A PROTOKOL.....	53
HLAVA G — ORGANIZAČNÍ PODPORA.....	56
HLAVA H — TECHNICKÉ NORMATIVY.....	59
HLAVA I — ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	62

HLAVA A — ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ A POJMY

KAPITOLA A-1 — ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

Článek A-1001 — ČESKOMORAVSKÝ BILLIARDOVÝ SVAZ, POŘADATEL SOUTĚŽE

(1) Zakládací listina a stanovy Českomoravského billiardového svazu (dále jen „ČMBS“) jsou uloženy v sídle spolku na adrese Zátokova 100/2, 160 17 Praha 6-Břevnov, přičemž zapsané údaje a listiny vede ve spolkového rejstříku Městský soud v Praze (spisová značka L 2406). ČMBS je pořadatelem a vlastníkem všech práv k jím vyhlášeným soutěžím billiardu na profesionální, amatérské i rekreační úrovni (dále také „soutěž“).

(2) Výkonný výbor (dále jen „VV“) sekce karambol (dále jen „SK“) ČMBS může svým rozhodnutím určit subjekt (dále jen „pořadatel“), na který deleguje pořadatelství soutěže a další práva, a to částečně nebo zcela. V případě delegování soutěže nebo práv nenese ČMBS za vlastní realizaci žádnou odpovědnost. Pořadatel, který přejímá práva, bere na svoji osobu veškerou odpovědnost, a to ve všech ohledech. Toto platí i pro plnění daňových povinností podle příslušné legislativy České republiky (dále jen „ČR“).

(3) Pořadatel se vždy musí písemně zavázat VV SK ČMBS, že dostojí svým závazkům, které nabídl ze své vůle nad rámec standardního rozsahu plnění stanoveného VV SK ČMBS.

(4) ČMBS obvykle deleguje práva na klub, který je členem ČMBS. Tento klub však nemůže převzít odpovědnost ČMBS vůči třetím osobám.

(5) ČMBS může delegovat soutěž za úplatu (tzv. „organizační poplatek“ – viz článek A-1007), totéž platí při zahrnutí komerční soutěže do sportovního kalendáře.

(6) Je-li událost zahrnutá do sportovního kalendáře zrušena, tak ČMBS nenese odpovědnost jak za vlastní zrušení, tak ani za přímé či nepřímé následné škody.

(7) Pořádání komerčních soutěží ČMBS nevyklučuje. Pro oficiální rezervaci termínu ve sportovním kalendáři je nutné v odpovídajícím čase předem informovat VV SK ČMBS, a oznámit místo, datum, pořadatele a podmínky soutěže.

(8) Účastní-li se komerční soutěže schválené ČMBS zahraniční hráč, bude k jeho účasti vyžadován písemný souhlas příslušné národní federace. Povinností organizátora komerční soutěže je ověření splnění ohlašovací povinnosti hráče o jeho účasti vůči Confédération Européene de Billard (dále jen „CEB“), která v případě účasti hráčů z jiných konfederací je oprávněna ke komunikaci s Union Mondiale de Billard (dále jen „UMB“). Případné poplatky za tyto úkony hradí organizátor komerční soutěže.

(9) ČMBS nenese odpovědnost za dohled nad nezletilými účastníky soutěží ČMBS. Tato odpovědnost leží na klubu, který hráče vyslal.

Článek A-1002 — ÚČAST V SOUTĚŽI

(1) Účast hráče v soutěži a reprezentaci je podmíněna členstvím v ČMBS. Účast zahraničního hráče v soutěži stanovuje vnitřní předpis ČMBS (dále jen „vnitřní předpisy“) a schvaluje VV SK ČMBS. Pro zahraničního účastníka soutěže je vyžadováno povolení vydané mateřskou národní federací hráče. Tam, kde registrace hráče do soutěže přísluší CEB/UMB, je nutné dodržet předepsané podmínky těchto organizací.

(2) Soutěž je určena hráčům všech věkových skupin bez rozdílu pohlaví, kterým jejich fyzická a mentální kondice umožňuje provozování billiardového sportu, nemají zastavenou činnost a splňují

požadavky pro přihlášení do příslušné soutěže. Výjimkou je soutěž určená výhradně pro jedno pohlaví. Pro soutěž kadetů a juniorů (viz článek A-1006) je věková hranice platná pro obě pohlaví. U soutěže, ve které je účast hráče omezena hranicí dosaženého věku, bude konkrétní věková kategorie stanovena v příslušném soutěžním řádu; to neplatí pro mládežnické kategorie definované v článku A-1006.

(3) Reprezentantem může být pouze hráč se státní příslušností ČR.

(4) Reprezentantem v soutěži klubových družstev mohou být i zahraniční hráči.

Článek A-1003 — VYHLÁŠENÍ SOUTĚŽE, UZÁVĚRKA PŘIHLÁŠEK

(1) Soutěže se vyhláší výhradně prostřednictvím internetových stránek ČMBS (viz článek A-2007 – dále také „výsledkový servis“) v termínu stanoveném VV SK ČMBS nebo příslušným regionálním VV, který organizuje a řídí konkrétní soutěž, včetně uzávěrky přihlášek hráčů/družstev. Právně závazný je termín uvedený v oficiálním vyhlášení dané soutěže. S datem uzávěrky přihlášek je registrace do soutěže ukončena a je právně závazná. Po uzávěrce přihlášek VV SK ČMBS publikuje seznam účastníků soutěže ve výsledkovém servisu.

(2) S datem uzávěrky přihlášek do soutěže se na všechny přihlášené účastníky (hráči/družstva) vztahují příslušné vnitřní předpisy. Toto platí obzvláště pro podrobení se antidopingovým pravidlům, v jejichž aktuálně platném znění, vymezených kompetentní autoritou (IOC/WADA/WCIBS/UMB/CEB), které ČMBS ve své působnosti bezvýhradně uznává.

(3) Je-li pro danou soutěž stanoveno peněžité plnění (tzv. „startovné“ – viz také články A-1008 a C-1003 odst. 3), musí být po uzávěrce přihlášek uhrazeno na účet VV SK ČMBS ve stanoveném termínu uvedeném ve vyhlášení soutěže.

Článek A-1004 — MISTROVSTVÍ ČR

(1) Mistrovství ČR jsou soutěže pořádané pro jednotlivce a klubová družstva.

(2) Mistrovství ČR jsou pořádána v každé soutěžní sezóně. Obvykle jsou přidělována členským klubům ČMBS a u dlouhodobých soutěží jsou pořadatelé zejména kluby s účastí v dané soutěži. V obou případech je pořadatelství přiděleno na základě podané žádosti VV SK ČMBS, když se zohledňuje respektování národní vyváženosti (Čechy/Morava) a postupuje podle zavedeného klíče tzv. „rotujících“ pořadatelů, disciplín a termínů.

(3) Na základě smluvního ujednání ve věci sponzoringu si VV SK ČMBS vyhrazuje právo opakovaného přidělení pořadatelství soutěže stejnému klubu.

(4) Z rozhodnutí VV SK ČMBS může být k označení soutěže na libovolném místě připojeno jméno sponzora.

Článek A-1005 — PŘIHLAŠOVÁNÍ DO SOUTĚŽE

(1) Pro přihlášení (registraci) hráče/družstva do soutěže jsou stanovena kritéria uvedená při vyhlášení dané soutěže ve výsledkovém servisu.

(2) U soutěží s volným přihlašovaním bez stanovených kritérií platí obecný princip přednostního práva dříve přihlášeného hráče/družstva.

(3) Přihlášení do soutěže podle odstavce 1 a 2 není umožněno anebo je neplatné v případě, že mateřský klub hráče/družstva informoval písemnou formou VV SK ČMBS o nesouhlasu s jeho účastí v soutěži.

Článek A-1006 — MLÁDEŽNICKÉ KATEGORIE

(1) Kategorie kadetů hrajících na malém stole (dále jen „MS“) – soutěže jsou vyhrazeny hráčům do dovršení 17 let věku (dále jen „kategorie U17“).

(2) Kategorie juniorů hrajících na MS – soutěže jsou vyhrazeny hráčům do dovršení 19 let věku (dále jen „kategorie U19“).

(3) Kategorie juniorů hrajících na závodním stole (dále jen „ZS“) – soutěže jsou vyhrazeny hráčům do dovršení 21 let věku (dále jen „kategorie U21“).

Článek A-1007 — ORGANIZAČNÍ POPLATEK

Úhradu organizačního poplatku řeší zpravidla písemné ujednání smluvních stran, v ostatních případech vnitřní předpisy.

Článek A-1008 — STARTOVNÉ

Pravidla týkající se administrativního poplatku za účast v soutěži, tzv. „startovné“, podrobně upravují vnitřní předpisy.

Článek A-1009 — HRACÍ MATERIÁL

(1) V rámci soutěže může být použit výhradně hrací materiál schválený VV SK ČMBS – podrobnosti upravují vnitřní předpisy. Hrací materiál stejně jako samotné stoly musí vyhovovat technickým normativům ČMBS (viz Hlava H). Totéž platí pro osvětlení (stolů i herny), vzdálenost mezi kulečnickovými stoly, a teplotu a větrání v prostoru herny.

(2) V každém případě na začátku Mistrovství ČR bude na stoly použito nové sukno (včetně sukna na mantinelech) a nové koule.

(3) U soutěží na ZS musí pořadatel zajistit, aby hráči měli k dispozici opěrku tága.

(4) Kolem stolů musí být položen vhodný protiskluzový povrch (např. koberec, linoleum apod.).

(5) Je-li to možné, stoly použité pro Mistrovství ČR by neměl nikdo z účastníků používat k tréninku mimo dobu oficiálních tréninků uvedenou v harmonogramu (propozicích) soutěže.

Článek A-1010 — TRÉNINK

(1) Vyzkoušení hracího materiálu (dále také „trénink“) se může uskutečnit pouze na pokyn a pod dohledem rozhodčího, a to oficiálním vyhlášením zahájení a ukončení tréninku.

(2) Hráči je umožněn trénink po dobu 5 minut před každým zápasem. Hráč, který vstupuje do soutěže v pozdější fázi, má na trénink před prvním zápasem k dispozici 10 minut. Mají-li před zápasem soupeři pro trénink rozdílný časový limit, zahajuje trénink hráč s delším časovým limitem. V případě turnajů je obvykle harmonogramem stanoven i časový rozvrh samostatných tréninků všech hráčů.

(3) Vyhlášením rozhodčího o zahájení tréninku běží hráči vyhrazený čas, avšak hráč není povinen tuto dobu k tréninku využít.

(4) Pokud zúčastnění hráči nemohou dosáhnout shody, který z nich zahájí tréninky před zápasem, rozhodne o tom rozhodčí losem (např. hozením mince).

Článek A-1011 — NASAZENÍ HRÁČŮ/DRUŽSTEV

(1) U dlouhodobých soutěží jsou kritéria pro sestavení startovní listiny a herní systém stanovena soutěžním řádem a jsou specifická pro konkrétní soutěže a disciplíny.

(2) V případě turnajů se obsazení skupin obvykle provádí podle tzv. „Z-systému“ (viz herní systémy v Příloze C1), přičemž je přípustné stanovit soutěžním řádem odlišný systém obsazení skupin. Podle obecného pravidla hrají ve skupinách hráči systémem „každý s každým“ následujícím způsobem:

a) čtyřčlenná skupina

- i. jeden postupující nebo jeden postupující plus jeden či více lepších druhých postupujících – hrají nejprve hráč 2 proti hráči 3 a pak hráč 1 proti hráči 4, poté vítězové proti poraženým a potom zbývající zápasy;
- ii. dva postupující – hrají nejprve hráč 2 proti hráči 3 a pak hráč 1 proti hráči 4, poté vítěz proti vítězi a poražený proti poraženému, a potom zbývající zápasy;

b) tříčlenná skupina

- i. jeden postupující nebo jeden postupující plus jeden či více lepších druhých postupujících – hrají nejprve hráč 2 proti hráči 3, pak hráč 1 proti poraženému a poté hráč 1 proti vítězi;
- ii. dva postupující – hrají nejprve hráč 2 proti hráči 3, pak hráč 1 proti vítězi a poté hráč 1 proti poraženému.

V případech, kdy nejsou skupiny plně obsazeny, může VV SK ČMBS (příp. spolu s direktoriátem turnaje) upravit herní formát soutěže.

(3) Pokud jsou v turnaji hraném Z-systémem do jedné skupiny nasazeni dva hráči stejného klubu, tak hrají spolu vždy v první kole; v případě, že jsou do stejné skupiny nasazeni tři nebo čtyři hráči stejného klubu, tak v prvním kole proti sobě hrají dva nejvýše nasazení hráči a další pořadí zápasů se tomuto přizpůsobí.

Článek A-1012 — ZÁPAS

(1) Zápas může být zahájen pouze za přítomnosti obou hráčů u určeného hracího stolu. Pokud jeden z hráčů není u stolu přítomen, tak rozhodčí zápas ukončí a vítězem se stává přítomný hráč. Hra začíná rozhodovacím strkem. Po rozestavení koulí rozhodčím pro rozhodovací strk se již hráči nesmí dotknout koulí v rozporu s těmito pravidly sportovního billiardu ČMBS (dále jen „pravidla ČMBS“). Pokud k tomu dojde, získává volbu začít hru soupeř. Vítěz rozhodovacího strku určuje, který z hráčů bude hru začínat. Na ukazateli skóre je začínající hráč vždy uveden jako první (obvykle vlevo nebo nahoře).

(2) V zápase hraném „s rovností náběhů“ má hráč, který hru nezačínal, vyrovnávací náběh. Zápas s limitem náběhů je vždy hrán „s rovností náběhů“.

(3) Zápas hraný „bez rovnosti náběhů“ je ukončen, když jeden z hráčů dosáhne stanoveného limitu karambolů/bodů v zápase.

(4) Výjimkou z pravidla daného odstavcem 3 je případ, kdy začínající hráč ukončí zápas/rozhodující set v prvním náběhu – soupeř hraje vyrovnávací náběh. Dojde-li k remíze, rozhodne se v KO systému prodloužením (rozstřelem) podle odstavce 5, a u zápasů ve skupině získává každý hráč 2 body.

(5) Prodloužení (rozstřel) – max. délka série pro trojband není určena a u technických disciplín je to 10 % ze stanoveného limitu karambolů hraného zápasu. Hráč, který začínal hru, zahajuje rozstřel zahajovacím strkem a pokračuje v sérii, dokud nechybuje. Druhý hráč odehraje rozstřel stejným způsobem. V zápase zvítězí hráč, který v prodloužení zahraje v sérii více karambolů. Pokud opět dojde k remíze (v rozstřelu oba hráči zahrají stejný počet karambolů), bude se prodloužení opakovat, dokud nedojde k rozhodnutí.

(6) O přestávku během zápasu v délce 5 minut má hráč právo požádat rozhodčího, jestliže dosáhne poloviny limitu zápasu (náběhy a/nebo karamboly), avšak pouze ve chvíli, kdy má hrát, a nikoli v průběhu série své ani soupeře. Přestávka současně platí pro soupeře. Rozhodčí má právo vyhlásit přestávku v případě dosažení poloviny limitu zápasu, i když hráči o přestávku nepožádají.

V disciplíně 5-pins se postupuje podle článku B-8007. Pořadatel má právo, v součinnosti s vrchním rozhodčím, ve výjimečných případech přestávku prodloužit nebo přidat další přestávky.

(7) Na přestávku mezi dvěma bezprostředně po sobě jdoucími zápasy má hráč nárok v délce trvání nejméně 15 minut.

(8) Je-li zápas hrán s časovým limitem pro strk, musí být zobrazovaný zbývající čas pro hráče jasně viditelný. Čas hrajícího hráče se začíná odpočítávat, jakmile se všechny koule na stole zastaví a hráč, který nemá hrát, zaujme vyhrazené místo. Překročení časového limitu je chybou hráče ve hře a v takovém případě pokračuje soupeř ze zahajovací pozice. Pro hru s časovým limitem možno využít time-out maximálně dvakrát v zápase, přičemž soutěžní řád s ohledem na limit karambolů v zápase vždy stanoví příslušný počet time-outů (jeden nebo dva). Time-out prodlužuje čas pro strk. Zobrazení využitých time-outů musí být pro hráče zřetelné.

Článek A-1013 — HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

(1) Rozlišuje se mezi zápasem v soutěži jednotlivců, zápasem dvou hráčů v soutěži družstev a utkáním v soutěži družstev. Dosažené výsledky jsou bodovány následovně:

- a) vítězný zápas = 2 body za zápas
- b) nerozhodný zápas = 1 bod za zápas
- c) prohraný zápas = 0 bodů za zápas
- d) vítězné utkání = 2 body za utkání
- e) nerozhodné utkání = 1 bod za utkání
- f) prohrané utkání = 0 bodů za utkání

V soutěži, ve skupině nebo ve fázi soutěže, která není hrána v KO systému, jsou pro stanovení pořadí v případě rovnosti bodů použita následující hodnotící kritéria (v tomto pořadí do rozhodnutí):

a) soutěž jednotlivců

- i. umístění ve skupině
- ii. body za zápasy
- iii. generální průměr (dále jen „GP“)
- iv. nejlepší jednotlivý průměr (dále jen „NJP“)
- v. nejvyšší série (dále jen „NS“)
- vi. druhá NS
- vii. přímé srovnání hráčů (vzájemný zápas)
- viii. rozhodnutí losem
- ix. koeficient – pro zápasy hrané s handicapem
- x. ratio – pro zápasy 5-pins

b) soutěž družstev

- i. body za utkání
- ii. body za zápasy
- iii. GP družstva (v případě více disciplín přepočtový GP; dále jen „přepočtový GP“)
- iv. nejlepší jednotlivý průměr družstva (v případě více disciplín přepočtový GP)
- v. přímé srovnání družstev (vzájemné utkání)
- vi. rozhodnutí losem

(2) Soutěžním řádem (Hlava C) lze stanovit další hodnotící kritéria nebo změnit jejich pořadí, přičemž dosažené body jsou vždy prvním hodnotícím kritériem. Podle potřeby mohou mít soutěže mládežnických kategorií a v disciplíně 5-pins stanovena jiná hodnotící kritéria. Soutěže ve víceboji se vyhodnocují podle odstavce 1 druhý pododstavec písmeno b). V případě nerozhodného výsledku v utkání družstev, kde musí být určen vítěz (postupující), je použit přepočtový GP.

(3) Je-li v soutěži nebo fázi soutěže v KO systému použito prodloužení (rozstřel – viz článek A-1012 odst. 5), rozhoduje pouze o vítězství a porážce. S ohledem na kritéria hodnocení vymezená v odstavci 1 druhém pododstavci se výkon zahraný v prodloužení (počet karambolů) nebere v úvahu.

(4) Konečné pořadí v soutěži je stanoveno podle stejných kritérií (odstavec 1 druhý pododstavec). V této souvislosti je však v úvahu brána fáze, které bylo dosaženo. Hodnotí se pouze fáze, ve které došlo k vyřazení hráče/družstva.

Článek A-1014 — TROFEJE

(1) V soutěžích jsou udělovány medaile:

a) soutěž jednotlivců

- i. zlatá (1x)
- ii. stříbrná (1x)
- iii. bronzová (2x)

b) soutěž družstev

- i. zlatá (hráči družstva + 1)
- ii. stříbrná (hráči družstva + 1)
- iii. bronzová (hráči družstva + 1)

(2) Na Mistrovství ČR vítěz obdrží pohár.

(3) Na Mistrovství ČR mládežnických kategorií obdrží každý z účastníků diplom.

Článek A-1015 — FINANČNÍ ODMĚNY

Finanční odměny hráčům (tzv. „prize money“), pokud jsou stanoveny, řeší příslušný soutěžní řád.

Článek A-1016 — VYPLÁCENÍ FINANČNÍCH ODMĚN

(1) Finanční odměny (viz článek A-1015) jsou vypláceny hráči, příp. kapitánovi družstva.

(2) Finanční odměny jsou vypláceny zpravidla v Kč a hráči/družstvu se předávají po vyhlašovacím ceremoniálu a oficiálním ukončení soutěže.

Článek A-1017 — SANKCE

(1) Jestliže se hráč/družstvo odhlásí ze soutěže po uzávěrce přihlášek nebo odstoupí v průběhu soutěže bez důvodu hodného zřetele, příp. bude vyloučen ze soutěže, může VV SK ČMBS udělit sankci. V neodkladných případech může sankci udělit nejvyšší autorita v místě konání soutěže. Mezi případy hodné zřetele, které nevedou k uvalení sankce, patří např. stávka, nemoc, nehoda, zásah vyšší moci apod. Důkazní břemeno k prokázání těchto skutečností leží na dotčeném hráči/družstvu. Důkazy musí být předloženy VV SK ČMBS do 8 dnů od vzniku události, a to většinou formou dokumentů týkajících se mimořádných skutečností, které nejsou obecně známy.

(2) Sankce jsou udělovány v souladu s pravidly ČMBS a Disciplinárním řádem ČMBS (dále jen „DŘ“). V případě nenastoupení k soutěži či odstoupení ze soutěže jednotlivců nebo družstev je zpravidla uplatněno dočasné pozastavení účasti v soutěžích ČMBS na následující soutěžní sezónu. Ve zvlášť závažných případech má VV SK ČMBS právo uvalit vyšší sankce nebo iniciovat proces vyloučení hráče podle stanov ČMBS.

(3) Pozastavení účasti pro soutěž družstev se dotýká nejen sankcionovaného družstva (u klubových soutěží daného klubu), nýbrž i hráčů tohoto družstva vedených na soupisce družstva pro příslušnou soutěžní sezónu a soutěž.

(4) Hráči nebo družstva, kterým VV SK ČMBS pozastaví účast v soutěžích, ztrácejí po dobu pozastavení právo účasti ve všech soutěžích včetně soutěží ve struktuře CEB/UMB a ostatních billiardových federací.

(5) V případě odstoupení ze soutěže se nebere zřetel na to, zda tím hráč či družstvo demonstuje svůj postoj či spor, nebo se jedná o důsledek porušení pravidel ČMBS či nevhodného chování.

(6) Na soutěže, u kterých uplynul termín přihlášek, nemá udělená sankce zpravidla žádný vliv, pokud VV SK ČMBS s ohledem na závažnost jednání hráče/družstva nerozhodne jinak. V případě pozitivního testu na doping se postupuje podle ustanovení odstavců 7 až 9.

(7) Je-li hráč pozitivně testován v dopingovém testu, je mu okamžitě po zveřejnění výsledku testu pozastavena činnost, a o dalším postupu rozhoduje Antidopingový výbor ČR. Pozastavení činnosti pro doping vydané ČMBS se přenáší do struktury CEB/UMB a ostatních billiardových federací.

(8) ČMBS uznává minimální platné tresty za dopingové přestupky uložené kompetentní autoritou (IOC/WADA/WCBS/UMB/CEB). Tresty uložené ostatními billiardovými federacemi za dopingové přestupky se taktéž přenášejí do oblasti působnosti ČMBS.

(9) V případě existence pozitivního dopingového nálezu a vydání písemného rozhodnutí jsou všechny tituly, umístění a výkony dosažené v soutěži, při které došlo ke zjištění dopingu, anulovány. To platí i pro družstvo, jehož členem byl hráč s pozitivním dopingovým nálezem. Hráčem/družstvem převzaté trofeje, peněžité plnění, finanční odměny (prize money) a další materiální výhody plynoucí z dosažených umístění v příslušné soutěži musí být vráceny VV SK ČMBS, který zajistí nápravu ohledně souvislostí spojených se změnou sportovních výsledků.

Článek A-1018 — REPREZENTACE ČR

(1) Účastník soutěže (hráč/družstvo), pokud tomu nebrání vnitřní předpisy, je oprávněn ucházet se o pozici člena sportovní reprezentace ČR v billiaru (dále jen „reprezentace“) pro soutěž CEB/UMB. Limitující podmínkou k účasti na soutěži CEB/UMB je počet přidělených míst, které může ČMBS obsadit. Nominace, obsazení míst a podání přihlášek je kompetencí VV SK ČMBS. Hráč/družstvo, které se kvalifikuje pro účast na Mistrovství ČR, avšak se ho bez vážného důvodu hodného zřetele nezúčastní, se do doby následujícího Mistrovství ČR v téže disciplíně nemůže účastnit žádné soutěže sportovního programu ve shodné disciplíně na úrovni CEB/UMB; zákaz se vztahuje na hráče/ družstvo a všechny členy družstva. Pro otevřené soutěže CEB/UMB s volným přihlašованиеm je při účasti závazná oznamovací povinnost hráče/družstva vůči VV SK ČMBS.

(2) Výběr účastníka (hráč/družstvo) pro obsazení přiděleného místa ČMBS v soutěži CEB/UMB a jmenování člena reprezentace přísluší VV SK ČMBS. Nárok plynoucí z výjimek stanovených pořadatelem soutěže CEB/UMB zůstává pro hráče/družstvo nedotčen (např. obhájce titulu příp. vicemistr CEB/UMB, první příp. druhý hráč/družstvo žebříčku CEB/UMB apod.). Avšak tato místa jsou výhradně vázána na konkrétní hráče/družstva, kteří je drží. Taková přidělená místa nejsou ČMBS započítávána a nesnižují tak počet celkově přidělených míst pro konkrétní soutěž CEB/UMB.

(3) Reprezentanta, který je podle kritérií CEB/UMB nasazen přímo do jejich soutěže a neuplatní na toto místo svůj nárok, lze na přihlášce ČMBS do příslušné soutěže nahradit jiným reprezentantem pouze v případech, které definuje pořadatel soutěže CEB/UMB v rámci přiděleného počtu míst pro ČMBS.

(4) Reprezentaci jmenuje a konečnou nominaci schvaluje VV ČMBS, přičemž výběr se řídí podle následujících kritérií:

- a) hráč/družstvo – úřadující mistr ČR;
- b) hráč/družstvo – nasazení přímo do soutěží CEB/UMB pořadatelem;
- c) první národní dvoučlenné družstvo ZS trojband, úřadující mistr ČR a nejlepší hráč podle GP;
- d) hráč/družstvo – medailisté z posledního Mistrovství ČR;
- e) hráč/družstvo – od nejlépe postaveného v žebříčku CEB/UMB;
- f) hráč/družstvo – pořadí výkonnostního žebříčku vedeného v aktuální sezóně.

Článek A-1019 — ÚBOR HRÁČE/ROZHODČÍHO

(1) Úbor hráče pro soutěže CEB/UMB je stanoven předpisem CEB/UMB nebo pořádající federací ve spolupráci s CEB/UMB. Pro soutěže ČMBS je dán vnitřním předpisem „Úbor – dress-code“. V případě „volného přihlášení“ na mezinárodní soutěže je stanovena výjimka z jednotnosti úborů hráčů jedné země.

(2) Podmínka jednotnosti sportovního úboru platí bez výjimky v soutěžích družstev.

(3) Všeobecný univerzální normativ soutěžního úboru ČMBS u hráčů tvoří: černé polobotky, černé ponožky, černé oblekové kalhoty (manšestrové ani džínsy nejsou povoleny), jednobarevná košile s dlouhým rukávem, motýlek a vesta; je-li použit opasek, musí být černý. U žen se motýlek a vesta nevyžadují; namísto košile může být použita jednobarevná halenka. U mistrovství na MS je možno prominout motýlek.

(4) Úbor rozhodčího pro soutěže CEB/UMB je stanoven předpisem CEB/UMB nebo pořádající federací ve spolupráci s CEB/UMB. Pro soutěže ČMBS je dán vnitřním předpisem „Úbor – dress-code“.

(5) Účastníci soutěží ČMBS (hráči i rozhodčí) musí svým korektním vystupováním, chováním a prezentací billiardového sportu zanechat bezchybný a kultivovaný dojem.

Článek A-1020 — STÁTNÍ SYMBOLY ČR, REKLAMA

(1) V případě klubových soutěží musí mít každý hráč družstva na sportovním úboru vlevo na hrudi klubový znak. Totéž platí pro soutěže ČMBS/CEB/UMB s „volným přihlášením“. Reprezentanti v soutěžích CEB/UMB musí mít na stejném místě státní znak ČR.

(2) Hráč má právo mít na úboru vlastní reklamu. Ta je povolena následovně:

- a) jedna reklama o velikosti max. 40 cm² ve spodní polovině levé části hrudi;
- b) jedna či více reklam na pravé straně hrudi o souhrnné velikosti max. 80 cm²;
- c) jedna či více reklam v horní polovině pravé paže o souhrnné velikosti max. 80 cm²;
- d) jméno hráče a/nebo název federace/klubu max. velikosti 300 cm² na zádech;
- e) pořadateli je přisouzen reklamní prostor o velikosti 80 cm² v horní polovině levé paže; v případě že tento prostor není pořadatelem využit, je ponechán k využití hráči.

(3) Reklamním prostorem je myšlen pravoúhlý čtyřúhelník, ve kterém je umístěna reklama.

(4) Reklama s politickým, rasovým, etnickým nebo náboženským podtextem je striktně zakázána. Reklama nesmí být v žádném směru v rozporu s dobrými mravy, zvyklostmi a společenskou etikou, musí korektně a diskrétně plnit svoji funkci, a to při dodržení právních předpisů (např. zákonný zákaz reklamy na určité produkty). Regulace, schválení a zákaz reklamy je v kompetenci VV SK ČMBS.

(5) Pokud reklama na úboru hráče konkuruje hlavnímu sponzorovi soutěže, musí být reklama na žádost nejvyšší autority v místě konání soutěže (obvykle delegát ČMBS/CEB/UMB – viz článek F-8001 odst. 1) odstraněna.

(6) Rozhodčím je povoleno nosit vhodným způsobem reklamu pořadatele (ne větší než 80 cm²). Všichni rozhodčí musí mít stejnou reklamu na shodném místě.

(7) Privátní sponzorské smlouvy hráče a/nebo klubu na straně jedné nemohou poškozovat, omezovat a zasahovat do práv sponzora/ů pořadatele ČMBS/CEB/UMB na straně druhé. Případná vzniklá újma či škoda hráče a/nebo klubu nemůže být s ohledem na tato práva, bez ohledu na jejich druh, uplatňována vůči pořadateli, příp. ČMBS/CEB/UMB.

Článek A-1021 — KOUŘENÍ, ALKOHOL

(1) Ve vnitřním prostoru všech typů sportovišť platí zákaz kouření, včetně elektronických cigaret (zákon č. 65/2017 Sb. o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů).

(2) Požívání alkoholických nápojů je zakázáno všem osobám aktivně se podílejících na soutěži – vztahuje se na hráče, rozhodčí, zapisovatele a všechny činné členy pořadatele soutěže. Zákaz je uplatňován po celou dobu konání sportovní části soutěže. Nerespektování zákazu může vést k dalším postihům, mimo ustanovení odstavce 3, např. ke krácení dotačního příspěvku ze strany ČMBS pro pořadatele soutěže.

(3) Hráč, rozhodčí, zapisovatel nebo člen pořadatele, který se proviní proti ustanovení tohoto článku poté, co je vyzván k jeho dodržování nejvyšší autoritou v místě konání soutěže, pořadatelem nebo provozovatelem sportoviště (herny), a neuposlechne, bude pořadatelem soutěže vyloučen z účasti na soutěži, tzn. bude neprodleně vykázán z prostor herny, kde soutěž probíhá. Povinností pořadatele soutěže je následné podání podnětu VV SK ČMBS k zahájení disciplinárního řízení v souladu s DŘ.

Článek A-1022 — JINÁ USTANOVENÍ

(1) O ustanoveních, jejichž výklad se ukáže jako sporný a je vůči takovému ustanovení oficiálně podána písemná námitka, rozhoduje závazným způsobem VV SK ČMBS; v urgentních případech náleží výklad příslušného ustanovení nejvyšší autoritě v místě konání soutěže. V takovémto případě jsou pravidla ČMBS bezodkladně odpovídajícím způsobem doplněna/upravena VV SK ČMBS.

(2) VV SK ČMBS si vyhrazuje právo v odůvodněných případech provádět jakékoliv úpravy pravidel ČMBS.

Článek A-1023 — PLATNOST

Pravidla ČMBS vstupují v platnost v souladu s ustanovením článku I-1002.

KAPITOLA A-2 — POJMY, NÁZVOSLOVÍ A DEFINICE

Článek A-2001 — SPORTOVNÍ KALENDÁŘ

Sportovním kalendář je časový rozvrh soutěží všech typů a stupňů, zpravidla pro období soutěžní sezóny.

Článek A-2002 — SOUTĚŽNÍ SEZÓNA

Soutěžní sezóna je časové období zpravidla v délce 12 měsíců, během kterého se konají soutěže. Soutěžní sezóna je zahájena 1. září kalendářního roku a ukončena 31. srpna kalendářního roku následujícího.

Článek A-2003 — SOUTĚŽ, SOUTĚŽNÍ PROGRAM

(1) Soutěží se rozumí organizované měření sil a porovnávání sportovní výkonnosti mezi jednotlivci či družstvy za podmínek vymezených soutěžními normami (pravidly ČMBS a soutěžním řádem). Organizační formou soutěží je zápas, utkání, turnaj (jednorázová soutěž), seriál turnajů a dlouhodobá soutěž. Soutěže se dělí na profesionální, amatérské a rekreační.

(2) Soutěžním programem se rozumí souhrn všech zápasů (utkání) každé soutěže.

Článek A-2004 — TURNAJ, FÁZE TURNAJE

(1) Turnaj je soubor zápasů jednotlivců či utkání družstev, probíhající podle systému předem stanoveného soutěžním řádem, v časovém rozmezí jednoho či více dnů (zpravidla po sobě jdoucích) na jednom či více místech.

(2) Fáze je termín definující u vícestupňového formátu soutěžního programu samostatně každou úroveň a vyhodnocuje zde dosažené výsledky, které jsou rozhodující pro pokračování v soutěži a stanovení konečného pořadí výsledkové listiny.

(3) Turnaje se člení do těchto kategorií: profesionální a amatérské soutěže Mistrovství ČR, Velké ceny, přebory, komerční turnaje (privátní výběrové akce pro zvané hráče/družstva), open turnaje (otevřené všem hráčům/družstvům s volným přihlašованиеm) a rekreační pro veřejnost.

Článek A-2005 — DLOUHODOBÁ SOUTĚŽ

Dlouhodobou soutěží se rozumí série turnajů jednotlivců či družstev nebo utkání družstev, probíhající podle systému předem stanoveného soutěžním řádem, která je rozložena do delšího časového období (soutěžní sezóny) a vyhodnocována souhrnně za toto období.

Článek A-2006 — UTKÁNÍ, ZÁPAS, SOUTĚŽNÍ DISCIPLÍNA

(1) Utkání je střetnutí dvou družstev. Soutěžní program utkání je stanoven soutěžním řádem dané soutěže.

(2) Zápas je měření sil dvou soupeřů (hráčů) v jedné soutěžní disciplíně.

(3) Soutěžní disciplína je specificky definovaný způsob hry billiaru, kdy mimo obecných pravidel platí další speciální ustanovení, kterými se upravuje její obtížnost.

Článek A-2007 — VÝSLEDKOVÝ SERVIS

Pro účely vedení výsledků soutěží (utkání a zápasy), turnajů a souvisejících statistik je zřízena webová aplikace „Výsledkový servis“, která je dostupná na internetových stránkách ČMBS.

Článek A-2008 — STŘÍDÁNÍ STOLŮ

(1) V dlouhodobých soutěžích družstev má hráč hostujícího družstva právo hrát zápasy po sobě bezprostředně následující na shodném stole a stejnými koulemi.

(2) Při utkání hraném v neutrální herně je nutno určit, které z družstev je považováno za domácí a které za hostující.

(3) Při turnajích hraných na více než dvou stolech je nutno dodržovat zásadu, aby hráč vystřídal postupně všechny stoly (pokud to dovoluje rozlosování a herní systém turnaje).

(4) Zároveň je nezbytné v rozlosování turnaje minimalizovat možnost, kdy hráč hraje dva zápasy po sobě na stejném stole (pokud to dovoluje rozlosování a herní systém turnaje).

Článek A-2009 — MÍSTO VYHRAZENÉ PRO HRÁČE

U každého kulečnickového stolu, nejlépe u stolku zapisovatele, musí být vyhrazeno a označeno místo k sezení pro nehrajícího hráče. Nehrající hráč je povinen zdržovat se na tomto místě. Pro disciplínu 5-pins platí další ustanovení v článku B-8014. Jestliže se nehrající hráč vzdálí z tohoto místa bez souhlasu rozhodčího, tak bude v souladu s článkem B-2007 odst. 1 ze zápasu vyloučen a zápas prohrává.

HLAVA B — PRAVIDLA HRY

KAPITOLA B-1 — OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek B-1001 — SCHVÁLENÉ DISCIPLÍNY

ČMBS v oblasti své působnosti oficiálně uznává standardní disciplíny definované CEB/UMB a ostatní disciplíny stanovené VV SK ČMBS. Pouze v těchto disciplínách je možno pořádat Mistrovství ČR a další soutěže.

Článek B-1002 — PLATNOST PRAVIDEL HRY

- (1) Pravidla ČMBS jsou platná pro všechny soutěže stanovené, resp. schválené VV SK ČMBS.
- (2) Pravidla ČMBS jsou platná také pro soutěže CEB/UMB pořádané v ČR, s výjimkou ustanovení, která se odchyľují od pravidel CEB/UMB.
- (3) V situacích, které nejsou pravidly ČMBS upraveny, rozhoduje v I. instanci výklad nejvyšší autority v místě konání soutěže a v případě řádně podaného odvolání rozhoduje v II. instanci příslušná autorita ČMBS.

KAPITOLA B-2 — SPOLEČNÁ USTANOVENÍ PRO VŠECHNY DISCIPLÍNY

Článek B-2001 — ZÁPAS

- (1) Zápas končí, v souladu se specifickými pravidly disciplíny, buď dosažením plného počtu karambolů/bodů či setů s rovností náběhů (příp. prodloužením u KO systému v soutěži) nebo bez rovnosti náběhů.
- (2) Herní systém (počet karambolů/bodů nebo setů) se stanoví pravidly ČMBS, příp. soutěžním řádem.

Článek B-2002 — ROZHODOVACÍ STRK

- (1) Rozhodčí pro rozhodovací strk umístí obě bílé koule (nebo bílou a žlutou) do pozice po obou stranách na ose třech startovních teček 20 až 30 cm od dlouhého mantinelu, a červenou kouli na horní tečku.
- (2) Hráč, jehož koule přijde zpět po odrazu od horního mantinelu a zastaví blíže dolního mantinelu, vyhrává rozhodovací strk. Přitom se přihlíží k ustanovením o chybách v odstavcích 3 až 6. Strk je rovněž platný, když koule přijde zpět, dotkne se dolního mantinelu a vrátí se do hrací plochy. Hráč, jenž získal rozhodovací strk, rozhoduje (má volbu), zda začne hrát on nebo soupeř. Hráč začínající hru musí hrát po celou dobu zápasu bílou (příp. bílou neoznačenou) koulí. Tento hráč hraje celý zápas stejnou koulí, i když v průběhu zápasu opět hraje zahajovací strk (např. u lpících koulí), nebo v prodloužení (rozstřelu).
- (3) Na výzvu rozhodčího hráči zaujmou pozici u stolu k rozhodovacímu strku, přičemž na pokyn rozhodčího oba hráči zahrají současně rozhodovací strk. Obě koule musí být v pohybu, než jedna z nich dosáhne horního mantinelu. Pokud se tak nestane, rozhodovací strk se opakuje. Hráč, který dvakrát zapříčiní toto opakování, ztrácí právo na rozhodovací strk a jeho soupeř rozhodne (má volbu), kdo hru začne. Za této situace výsledek rozhodovacího strku podle konečného postavení koulí na stole nemá na ztrátu volby začínajícího hráče vliv.

(4) Srazí-li se vzájemně koule na jejich dráze, tak chybující hráč, jehož koule přešla na soupeřovu polovinu stolu, ztrácí volbu začátku hry.

(5) Srazí-li se vzájemně koule na jejich dráze a není možné určit chybujícího hráče, nebo se koule po rozhodovacím strku zastaví ve shodné vzdálenosti od dolního mantinelu, rozhodovací strk se opakuje.

(6) Dotkne-li se hráčova koule červené koule, ztrácí tento chybující hráč volbu začátku hry. Chybují-li takto oba hráči, rozhodovací strk se opakuje.

Článek B-2003 — ZAHAJOVACÍ POZICE, HRÁČOVA KOULE

(1) Koule jsou na stole rozestaveny rozhodčím:

- a) červená koule na horní tečku;
- b) bílá označená koule nebo žlutá koule soupeře na dolní střední tečku;
- c) bílá koule nebo bílá neoznačená koule začínajícího hráče – dle hráčovy volby – na jednu ze startovních teček (vlevo nebo vpravo).

(2) Koulí rozestavených do zahajovací pozice se hráči před zahajovacím strkem již nesmí dotýkat.

(3) Vlastní hra začíná zahajovacím strkem.

(4) Zahajovací strk musí být hrán přímým atakováním červené koule.

(5) Je-li zahajovací strk platný (rozhodčí uzná karambol tím, že ohlásí a započítá hrajícímu hráči bod), pokračuje hráč ve hře a může získat další body v sérii v souladu s pravidly dané disciplíny.

(6) V disciplíně 5-pins se postupuje podle článku B-8005.

Článek B-2004 — KARAMBOL

(1) Cílem hry je dosažení co možná nejvyššího počtu karambolů v souladu s pravidly příslušné disciplíny v rámci stanoveného limitu délky zápasu. Totéž platí, pokud se hraje na náběhy nebo časový limit.

(2) Karambolu je dosaženo, jakmile hráčova koule uvedená do pohybu strkem tága zasáhne zbývající dvě koule, s ohledem na specifická ustanovení každé disciplíny, koule se zastaví a nedošlo k chybě podle článku B-2011.

(3) Za každý karambol se započítává jeden bod.

(4) K definici hry se používá následující názvosloví:

- a) u standardních disciplín (hry s třemi koulemi) je koule hrajícího hráče označována jako koule č. 1 (tzv. „hráčova koule“); koule, kterou hráčova koule zasahuje jako první, se nazývá koule č. 2, a poslední koule je č. 3; koule č. 2 a 3 jsou také označovány jako „cizí koule“; v ostatních disciplínách se při označování koulí postupuje podle věty druhé a třetí obdobně;
- b) série je počet karambolů dosažený hráčem v jednom náběhu (více než jeden karambol);
- c) náběh je pokus hráče o dosažení série (karambolu).

Článek B-2005 — BODY V 5-PINS A V OSTATNÍCH DISCIPLÍNÁCH

(1) Specifická pravidla disciplíny 5-pins stanoví článek B-8004.

(2) V ostatních disciplínách se po dosažení karambolu body započítávají podle specifických pravidel, které jsou pro danou soutěž stanoveny příslušným soutěžním řádem; to neplatí pro disciplíny hrané v souladu s ustanovením článku B-2004 odst. 2 a 3.

Článek B-2006 — PŘESTÁVKA BĚHEM ZÁPASU

Pravidla jsou zakotvena v článku A-1012 a pro disciplínu 5-pins v článku B-8007.

Článek B-2007 — OPUŠTĚNÍ VYHRAZENÉHO MÍSTA, VYLOUČENÍ BĚHEM ZÁPASU

(1) Hráč, který během zápasu opustí své vyhrazené místo u stolu (viz článek A-2009, resp. článek B-8014 pro disciplínu 5-pins) bez souhlasu rozhodčího, je ze zápasu vyloučen a zápas prohrává. Nestandardní situace budou posouzeny nejvyšší autoritou v místě konání soutěže.

(2) Hráč, který po výzvě rozhodčího odmítne pokračovat ve hře nebo nehraje okamžitě, když má nastoupit ke hře, je ze zápasu vyloučen a zápas prohrává.

Článek B-2008 — DOTYK KOULÍ (LPÍCÍ KOULE)

(1) Dotýká-li se hráčova koule (lpí) jedné či obou cizích koulí, má hráč u všech disciplín, s výjimkou volné hry, kde je rozestavení koulí na zahajovací pozici povinné, právo:

- a) požádat rozhodčího o rozestavení koulí na příslušné tečky (viz Příloha B1 – Schéma A a A1) podle odstavce 3;
- b) hrát od koule, která není v kontaktu s hráčovou koulí, nebo hrát nejprve od mantinelu;
- c) hrát odvráceným massé za dodržení podmínky, že se koule, se kterou je hráčova koule v kontaktu, nepohne; není chybou, jestliže se cizí koule, která byla v kontaktu s hráčovou koulí, pohne z důvodu ztráty opory hráčovy koule.

(2) Dotýká-li se hráčova koule mantinelu, hráč nesmí hrát přímo do tohoto mantinelu.

(3) V případě rozestavení na tečky budou koule rozhodčím rozmístěny následovně:

- a) pro volnou hru, kádrové disciplíny a jednoband – všechny tři koule do zahajovací pozice;
- b) pro trojband se pouze lpící koule rozestaví na tečky jako v případě vyhození koulí (viz článek B-7003).

(4) V disciplíně 5-pins se postupuje podle článku B-8008.

Článek B-2009 — KOULE VYHOZENÁ Z KULEČNÍKOVÉHO STOLU

Jestliže jedna nebo více koulí vyskočí z kulečnickového stolu (včetně doteku povrchu rámu, i když se koule vrátí zpět na hrací plochu), bude rozhodčím provedeno rozestavení koulí na tečky zahajovací pozice a ve hře pokračuje soupeř (specifická pravidla pro trojband – článek B-7003 a 5-pins – článek B-8009).

Článek B-2010 — ZÁVĚR ZÁPASU

(1) Zápas bez limitu náběhů:

- a) je odehrán daný počet karambolů/bodů stanovený pro zápas (délka zápasu);
- b) každý zahájený zápas musí být odehrán do posledního karambolu/bodu; zápas je ukončen, jakmile rozhodčí ohlásí poslední karambol/bod podle písmene a), i kdyby se později zjistilo, že hráč neodehrál stanovený počet karambolů/bodů;
- c) když je začínajícím hráčem dosažen poslední karambol zápasu, má soupeř při hře s vyrovnávacím náběhem právo vyrovnávacího náběhu s umístěním koulí do zahajovací pozice; u zápasů hraných na sety nebo bez vyrovnávacího náběhu platí toto pravidlo pouze v případě, že začínající hráč dohraje daný počet karambolů na první náběh;
- d) pro prohlášení za vítěze zápasu musí hráč naplnit požadovanou délku zápasu, tzn., že dosáhne limitu karambolů podle písmene a) s podmínkou, že soupeř vyrovnávacím náběhem nedosáhne téhož výkonu;
- e) v disciplíně 5-pins se postupuje podle článku B-8006;

- f) v soutěži družstev může být zápas po dohodě hráčů a kapitánů družstev ukončen v případě, že výsledek zápasu ani dosažené výkony nemohou ovlivnit konečný výsledek utkání (např. postup do další fáze soutěže nebo získání titulu apod.);
- g) v případě remízy zápasu vstupují v platnost ustanovení článků A-1012 odst. 5 a C-1005.

(2) Zápas s limitem náběhů:

- a) je hrán vždy s vyrovnávacím náběhem – výjimku stanovuje odstavec 1 písm. f);
- b) pro zápas je stanoven určitý počet karambolů/bodů (délka zápasu), který má být odehrán v limitovaném max. počtu náběhů;
- c) každý zahájený zápas musí být dohrán do posledního poskytnutého náběhu, pokud některý z hráčů nedosáhne dříve stanovené délky zápasu (počtu karambolů/bodů);
- d) je-li začínajícím hráčem dosažen poslední karambol/bod zápasu, má soupeř právo vyrovnávacího náběhu s rozestavením koulí do zahajovací pozice; u zápasů hraných na sety nebo bez vyrovnávacího náběhu platí toto pravidlo pouze v případě, že začínající hráč dohraje stanovený počet karambolů/bodů na první náběh;
- e) je-li posledního karambolu/bodu zápasu dosaženo hráčem, který má o jeden náběh více, soupeř má právo vyrovnat počet náběhů s rozestavením koulí do zahajovací pozice;
- f) dosáhne-li začínající hráč v zápase limitu poskytnutých náběhů, tak jeho soupeř hraje poslední náběh s rozestavením koulí do zahajovací pozice;
- g) pro prohlášení za vítěze zápasu musí hráč dosáhnout vyššího počtu karambolů/bodů než soupeř, resp. dosáhnout délky zápasu (stanovený počet karambolů/bodů) před limitem náběhů;
- h) v případě remízy zápasu vstupují v platnost ustanovení článků A-1012 odst. 5 a C-1005.

Článek B-2011 — CHYBY VE HŘE

Chyby znamenající ukončení série/náběhu – jestliže:

- a) hráč neuspěje v provedení karambolu;
- b) je během provedení strku jedna nebo více koulí vyhozeno z kulečnickového stolu;
- c) hraje hráč dříve, než jsou všechny tři koule po předchozím karambolu v klidu;
- d) hráč použije ke strku jakoukoliv jinou část tága nežli kůžičku;
- e) se hráč, s výjimkou dotyku jeho koule kůžičkou tága za účelem provedení strku, dotkne některé z koulí nebo se při provedení strku dotkne své koule více než jednou;
- f) se hráč dotkne nebo přesune kouli za účelem odstranění cizího tělíska namísto toho, aby o jeho odstranění požádal rozhodčího;
- g) v jednom okamžiku dojde k vícenásobnému kontaktu tága a hráčovy koule, nebo kontaktu tága, hráčovy koule a mantinelu, anebo kontaktu tága, hráčovy koule a cizí koule;
- h) se hráč ve chvíli provedení strku nedotýká alespoň jednou nohou podlahy;
- i) hráč kreslí viditelné značky na hrací ploše, mantinelech nebo rámu, anebo používá ke značení předměty, zejména křídou;
- j) v průběhu náběhu nebo během série rozhodčí nebo soupeř zjistí, že hráč nehraje svojí koulí;
- k) hráč nerespektuje příslušná pravidla jednotlivých disciplín.

Článek B-2012 — ÚMYSLNÉ CHYBY

(1) Je-li některá z chyb, definovaných v článku B-2011, spáchána úmyslně, má hráč nastupující ke hře, který chybu nezavinil, právo požádat rozhodčího o co nejpřesnější rozestavení koulí do pozic, které zaujímaly před incidentem, pokud má za to, že tato pozice bude pro něj výhodnější.

(2) Pokud se hráč opakovaně dopustí stejné úmyslné chyby, je ze zápasu vyloučen a zápas prohrává.

Článek B-2013 — NEZAVINĚNÉ CHYBY

(1) Je-li dosaženo karambolu po chybě, která se stala, ale nebyla zaznamenána, je karambol platný (rozhodčím byl ohlášen a započítán karambol/bod) a hráč může pokračovat ve hře.

(2) Jakákoli chyba způsobená třetí osobou, včetně rozhodčího, která přivede nechtěný posun koulí na stole, není přisuzována hráči. V tomto případě jsou koule na stole rozhodčím co možná nej-přesněji rozestaveny na pozice, které zaujímaly nebo by měly zaujímat před předmětnou chybou. Pokud tyto pozice nelze určit, může rozhodčí rozhodnout o rozestavení koulí do pozice zahajovacího strku.

KAPITOLA B-3 — SPECIFICKÁ USTANOVENÍ PRO JEDNOTLIVÉ DISCIPLÍNY

Článek B-3001 — OZNAČENÍ KOULÍ

(1) Označování koulí je upraveno v článku B-2004 odst. 4 písm. a) a v disciplíně 5-pins v článku B-8005 odst. 1.

(2) Hráčovou koulí se rozumí koule, se kterou musí hráč hrát po celou dobu zápasu, včetně prodloužení (rozstřelu).

Článek B-3002 — ZAKÁZANÉ ZÓNY PRO VOLNOU HRU A KÁDROVÉ HRY

(1) Počet a oblast zakázaných zón je určena specifickými pravidly jednotlivých disciplín (viz Příloha B2 – Schéma B a B1, Příloha B3 – Schéma C a Příloha B4 – Schéma D a D1). Tyto zóny jsou vyznačeny co nejtenčími čarami bílé nebo žluté barvy.

(2) Uvnitř každé z těchto zón je hráči dovoleno, podle příslušné disciplíny, sehrát pouze povolený počet po sobě následujících karambolů v jedné sérii.

Článek B-3003 — POZICE KOULÍ V ZAKÁZANÝCH ZÓNÁCH

(1) Pozice „v poli“ nebo „v kotvě“ nebo „v poli a kotvě“ (viz Příloha B2 – Schéma B a B1 a Příloha B5 – Schéma E) je dosaženo, když se koule č. 2 a 3 zastaví ve stejné zóně a před provedením strku byly v jiné zóně nebo dvou různých zónách anebo ve stejné zóně, ale jedna příp. obě koule č. 2 a 3 tuto zónu opustily za účelem opětovného soustředění koulí v této zóně (podle zóny rozhodčí hlásí „v poli“ nebo „v kotvě“ nebo „v poli a kotvě“).

(2) Situace „jedna z pole“ nebo „jedna z kotvy“ nebo „jedna z pole i kotvy“ (viz Příloha B2 – Schéma B a B1 a Příloha B5 – Schéma E) je dosaženo, když při pozici v poli/v kotvě/v poli i kotvě:

a) poté, co je zahrán jeden karambol, musí následujícím strkem aspoň jedna koule č. 2 nebo 3 opustit danou zónu (volná hra, kádr 52/2 na MS, kádr 47/2 a 71/2 na ZS);

b) musí následujícím strkem aspoň jedna koule č. 2 nebo 3 opustit danou zónu (kádr 52/1 na MS, kádr 47/1 a 71/1 na ZS);

(podle zóny rozhodčí hlásí „jedna z pole“ nebo „jedna z kotvy“ nebo „jedna z pole i kotvy“).

(3) Pozice „mimo“/„mimo pole“ nebo „mimo kotvu“ nebo „mimo pole i kotvu“ (viz Příloha B2 – Schéma B a B1 a Příloha B5 – Schéma E) je dosaženo, když koule č. 2 a 3 stojí v těsné blízkosti čáry zóny, ale každá z nich se nachází v jiné zóně (podle zóny rozhodčí hlásí „mimo“/„mimo pole“ nebo „mimo kotvu“ nebo „mimo pole i kotvu“).

(4) Koule č. 2 nebo 3 stojící přesně na čáře zóny je rozhodčím posouzena vždy v neprospěch hráče.

(5) Jedna z koulí č. 2 nebo 3, příp. obě koule č. 2 a 3, se mohou ihned po provedení strku znovu soustředit v zóně, kterou opustily, takže je opět dosaženo pozice „v poli“ nebo „v kotvě“ nebo „v poli i kotvě“, anebo situace jedna „z pole“ nebo „jedna z kotvy“ nebo „jedna z pole i kotvy“.

(6) Pozice vůči poli (káдру) je ohlašována před pozicí vůči kotvě (u takové kombinované pozice rozhodčí hlásí „uvnitř pole i kotvy“ nebo „jedna z pole i z kotvy“).

Článek B-3004 — CHYBY VZTAHUJÍCÍ SE K ZAKÁZANÝM ZÓNÁM

Je-li zahrání karambolu podmíněno opuštěním pozice „jedna z pole“ nebo „jedna z kotvy“ nebo „jedna z pole i z kotvy“, ale ani jedna z koulí č. 2 a 3 zónu neopustí, jedná se o chybu.

KAPITOLA B-4 — VOLNÁ HRA

Článek B-4001 — DEFINICE

Cílem hry je v souladu s pravidly ČMBS provedením strku dosáhnout kontaktu koule č. 1 (hráčova koule) s koulí č. 2 a koulí č. 3, a to co možná nejvíce krát za sebou, tzn. dosáhnout série karambolů, a to bez provedení chyby (viz článek B-2011). Musí být respektovány zakázané zóny podle ustanovení Kapitoly B-3, ale jinak nejsou pro hru stanovena žádná omezení.

KAPITOLA B-5 — KÁDROVÉ HRY

Článek B-5001 — DEFINICE

Kádrové disciplíny umožňují několik způsobů hry podle velikosti a počtu zakázaných zón.

Článek B-5002 — POLE A KOTVY

(1) Na hrací ploše jsou co možná nejtenčími čarami bílé nebo žluté barvy rozkresleny ve formě čtyřúhelníků zakázané zóny, označované jako pole (kádry).

(2) Mimo nakreslených čtyřúhelníků podle odstavce 1 jsou na koncích vyznačujících čar rozkresleny na osu další menší zakázané zóny dotýkající se jednou svou stranou vnitřní hrany mantinelu, označované jako kotvy.

Článek B-5003 — KÁDR 52/1, KÁDR 52/2, KÁDR 47/1, KÁDR 47/2, KÁDR 71/1 A KÁDR 71/2

(1) Hrací plocha je rozdělena na kádry (pole) a kotvy (viz Příloha B3 – Schéma C a Příloha B4 – Schéma D a D1).

(2) Ustanovení Kapitoly B-3 jsou platná pro zakázané zóny.

KAPITOLA B-6 — JEDNOBAND

Článek B-6001 — DEFINICE

V disciplíně jednoband se musí hráčova koule (koule č. 1) před dokončením karambolu alespoň jednou dotknout mantinelu, tzn. než se dotkne koule č. 3. Pokud se tak nestane, jedná se o chybu.

Článek B-6002 — ZAKÁZANÉ ZÓNY

Disciplína nemá zakázané zóny.

KAPITOLA B-7 — TROJBAND

Článek B-7001 — DEFINICE

V disciplíně trojband se musí hráčova koule (koule č. 1) před dokončením karambolu alespoň třikrát dotknout jednoho či více mantinelů, tzn. než se dotkne koule č. 3. Pokud se tak nestane, jedná se o chybu.

Článek B-7002 — ZAKÁZANÉ ZÓNY

Disciplína nemá zakázané zóny.

Článek B-7003 — KOULE VYHOZENÉ ZE STOLU NEBO LPÍCÍ KOULE

(1) Je-li jedna nebo více koulí vyhozeno mimo hrací plochu (stůl), rozestaví rozhodčí na příslušné tečky pouze vyhozené koule, a to následujícím způsobem (viz Příloha B6 – Schéma F):

- a) červená koule na horní tečku;
- b) hráčova koule na dolní tečku;
- c) třetí koule na tečku uprostřed stolu.

(2) Je-li příslušná tečka obsazena nebo zakryta, bude na tuto tečku umísťovaná koule postavena na pozici té koule, která příslušnou tečku obsadila nebo ji zakrývá.

(3) Jsou-li vyhozeny všechny tři koule, rozestaví se podle ustanovení odstavce 1 (nikoli do zahajovací pozice).

(4) Je-li hráčova koule v kontaktu s koulí č. 2 nebo 3, příp. s oběma koulemi (tzv. lpění koulí), hráč má možnost pokračovat ve hře [viz také článek B-2008 odst. 1 písm. b) a c)] nebo požádat rozhodčího o rozestavení lpících koulí podle ustanovení odstavců 1 a 2.

KAPITOLA B-8 — 5-PINS

ODDÍL B-8/1 — VYBAVENÍ

Článek B-8001 — KUŽELKY

(1) Barva kuželek a materiál, ze kterého jsou vyrobeny, podléhají schválení ČMBS. Mohou mít buďto všechny jednu barvu nebo kuželka umísťovaná do středu může mít barvu odlišnou.

(2) Pro kuželky jsou stanoveny tyto parametry: jsou kulaté, vysoké 25 mm, průměr hlavy a základny 7 mm, a průměr v nejširší části 10 mm (viz Příloha B8).

Článek B-8002 — ZNAČENÍ TEČEK A UMÍSTĚNÍ ČAR

- (1) Umístění teček a čar na stole musí odpovídat Příloze B7 – Schéma G.
- (2) Jakékoliv odchylky od popsaného umístění teček a čar v odstavci 1 nejsou dovoleny.

ODDÍL B-8/2 — CÍL HRY, ZÁPAS

Článek B-8003 — CÍL HRY

(1) Cílem hry je získání definovaného počtu bodů, jež stanoví pro danou soutěž ČMBS. Hráč, který jako první dosáhne tohoto limitu, se stává vítězem zápasu. Je-li tento limit posledním strkem

překročen, je započítán do výsledku. Limit, kterého musí být dosaženo, může být dán délkou zápasu nebo sety, jichž musí být lichý počet.

(2) Hráči se střídají po každém strku.

(3) Hráč získá kladné body, je-li strk proveden v souladu s pravidly ČMBS a bylo dosaženo bodů. Je-li provedení strku v souladu s pravidly ČMBS, ale nebylo dosaženo bodů, hráči nejsou přiznány žádné body. Hráči, jenž se dopustí chyby, jsou přiděleny trestné body, které jsou současně přiznány soupeři jako kladné body.

(4) Strk je platný a hráč získá body pouze v případě, že zasáhne jako první soupeřovu kouli ať už přímo nebo o mantinel a zároveň:

- a) dojde ke karambolu přímému (hráčova koule se dotkne červené koule) nebo nepřímému (soupeřova koule se dotkne červené koule);
- b) dojde ke sražení jedné či více kuželek soupeřovou koulí nebo koulí červenou nebo oběma koulími.

(5) Strk je platný, ale hráč nezíská body, jestliže hráčova koule zasáhne soupeřovu kouli, ale ta v dalším průběhu nesrazí žádnou z kuželek, a zároveň hráčova ani soupeřova koule nezasáhne červenou koulí.

(6) Strk není platný a hráči jsou přidělovány trestné body, které jsou přiznány soupeři jako kladné body, v těchto situacích:

- a) hráčova koule nezasáhne soupeřovu kouli;
- b) hráčova koule nejprve zasáhne červenou kouli a/nebo srazí jednu či více kuželek dříve, než zasáhne soupeřovu kouli;
- c) hráčova koule srazí kuželky poté, co zasáhne soupeřovu kouli, a to i v případě, kdy soupeřova koule a/nebo červená koule také srazí kuželky;
- d) hráč hraje nesprávnou koulí;
- e) hráč se dopustí jedné či více chyb uvedených v Oddíle B-8/4, bez ohledu na to, zdali jsou či nejsou dosaženy tímto strkem kladné body.

Článek B-8004 — BODOVÁNÍ

(1) Sražení kuželky má následující bodové hodnoty:

- a) každá krajní kuželka – 2 body;
- b) prostřední kuželka – 4 body;
- c) je-li prostřední kuželka sražena samostatně, bez ohledu na to, zda je postavení kuželek kompletní (všechny kuželky jsou na stole a v „pozici hradu“) či nikoli – 10 bodů.

(2) Karamboly mají následující bodovou hodnotu:

- a) hráčova koule zasáhne soupeřovu kouli a potom červenou kouli – 4 body;
- b) hráčova koule zasáhne soupeřovu kouli a tím ji donutí zasáhnout červenou kouli (nepřímý karambol „casin“) – 3 body.

Jsou-li v rámci jednoho strku současně splněny podmínky podle písmen a) a b), je strk bodován podle ustanovení, k jehož naplnění dojde při hře dříve.

(3) Pro stanovení celkového počtu bodů získaných provedeným strkem se bodové hodnoty kuželek a karambolů sčítají.

(4) Hodnoty trestných bodů jsou uvedeny v Oddíle B-8/4.

(5) Je-li v rámci jednoho strku dosaženo jak kladných, tak trestných bodů, je součet těchto bodů přiznán soupeři.

(6) Oznamuje-li rozhodčí platný strk, ať už bylo či nebylo dosaženo kladných bodů, provádí toto hlášení podle pravidel pro rozhodčí (Hlava E). Analogicky postupuje v případě přidělení trestných bodů, ohlášené body jsou současně kladnými body soupeře hráče, který se dopustil chyby.

Článek B-8005 — ZAHAJOVACÍ POZICE, HRÁČOVA KOULE

- (1) Koule jsou rozestaveny rozhodčím následovně:
- hráčova koule, kterou musí být proveden strk, je volně umístěna do spodní poloviny kulečnickového stolu;
  - soupeřova koule (bílá s tečkou nebo žlutá) je umístěna na horní tečku blízko horního krátkého mantinelu;
  - červená koule je umístěna na druhou nejvyšší tečku v horní polovině kulečnickového stolu (viz Příloha B7 – Schéma G).

(2) Hráč provádějící zahajovací strk použije k libovolnému umístění bílé koule v dolní polovině stolu výhradně tága (aniž by se koule dotkl kůžičkou). Není dovoleno, aby koule, byť jen částečně, přesahovala středovou čáru stolu.

(3) Po umístění koule na stůl podle odstavce 2 musí hráč hrát tak, aby nejprve zasáhl soupeřovu kouli (bílá s tečkou nebo žlutá).

(4) Není dovoleno získávat zahajovacím strkem body. Jestliže hráč zahajovacím strkem dosáhne bodů (aniž by se dopustil chyby), jsou body uznány za platné, ale přiznají se soupeři. Soupeř tímto nezískává možnost hrát z pozice „volné koule“.

(5) Jakmile byl proveden zahajovací strk, pokračuje ve hře soupeř bílou koulí s tečkou nebo žlutou koulí.

(6) Při zahajovacím strku se musí alespoň jedna noha hráče dotýkat podlahy a nacházet se v prostoru za kulečnickým stolem mezi myšleným vertikálním prodloužením vnějších okrajů dlouhých mantinelů (viz Příloha B7 – Schéma G). Dotek nohy hráče s podlahou mimo tuto pomyslnou hranici je považován za chybu.

(7) V případě zápasu hraného na sety se hráči střídají, kdo začne hru, bez ohledu na počet hraných setů.

(8) Bez ohledu na střídání při začínání hry v setech hraje hráč po celou dobu zápasu stejnou koulí.

(9) V případě, že hráč hraje nesprávnou koulí, aniž by rozhodčí tuto chybu zaznamenal a soupeř se dopustí téže chyby v důsledku zmýlení předchozím strkem soupeře, a tato situace se opakuje až do okamžiku, kdy je tahle chyba zjištěna, tak před pokračováním hry rozhodčí provede záměnu koulí na stole v dosažených pozicích, aniž by byl některý z hráčů penalizován trestnými body.

Článek B-8006 — ZÁVĚR ZÁPASU, HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

(1) Zápas se hraje na určitý počet bodů (délku zápasu), kterých musí být dosaženo a které jsou stanoveny podle příslušné dané soutěže.

(2) Každý zahájený zápas musí být dohrán do posledního bodu. Zápas je ukončen, jakmile rozhodčí oznámí poslední „dobrý“ bod, i když se po strku dodatečně zjistí, že hráč nedosáhl požadovaného počtu bodů.

- (3) Je-li zápas hrán na sety, platí následující podmínky. Jakmile jeden z hráčů dosáhne:
- počtu bodů stanoveného pro set, je set ukončen a hráč si připisuje vítězství v setu;
  - potřebného počtu setů (dva pro zápas na tři sety), je zápas ukončen a hráč se stává vítězem zápasu.

(4) V případě zápasu na tři sety jsou body za sety a zápas na konci zápasu přiděleny následovně:

- 2:0 – vítěz získává 1 bod za zápas a 3 body za sety, poražený nezíská žádné body;
- 2:1 – vítěz získává 1 bod za zápas a 2 body za sety, poražený získává 1 bod za sety.

(5) V případě zápasu na pět setů jsou body za sety a zápas na konci zápasu přiděleny následovně:

- a) 3:0 – vítěz získává 1 bod za zápas a 5 bodů za sety, poražený nezíská žádné body;
- b) 3:1 – vítěz získává 1 bod za zápas a 4 body za sety, poražený získává 1 bod za sety;
- c) 3:2 – vítěz získává 1 bod za zápas a 3 body za sety, poražený získává 2 body za sety.

Článek B-8007 — PŘESTÁVKA BĚHEM ZÁPASU

- (1) V případě zápasu na jeden set přestávka není povolena.
- (2) V případě zápasu na tři sety je přípustná pouze přestávka v délce 5 minut po druhém setu.
- (3) V případě zápasu na pět setů je přípustná přestávka v délce 5 minut po druhém a/nebo čtvrtém setu.
- (4) V případě zápasu na sedm setů je přípustná přestávka v délce 5 minut po třetím a/nebo šestém setu.
- (5) V průběhu přestávky je možno provést výměnu rozhodčího.

ODDÍL B-8/3 — ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ

Článek B-8008 — DOTYK KOULÍ (LPÍCÍ KOULE)

- (1) Je-li hráčova koule v kontaktu s některou z cizích koulí, příp. s oběma, hráč nesmí hrát přímo do těchto koulí.
- (2) Je-li hráčova koule v kontaktu s mantinelem, hráč nesmí hrát přímo do tohoto mantinelu.
- (3) K provedení strku v postavení koulí podle odstavce 1 musí hráč hrát tak, aby se jeho koule vzdálila z této pozice, např. odrazem od mantinelu nebo odvráceným massé za dodržení podmínky, že se koule, se kterou je hráčova koule v kontaktu, nepohne; není chybou, jestliže se koule, která byla v kontaktu s hráčovou koulí, pohne z důvodu ztráty opory hráčovy koule.
- (4) V případě že není možné strk provést, aniž by se hráč dopustil chyby, může se hráč rozhodnout, zda se pouze dotkne své koule, nebo provede strk, kterým se pokusí dosáhnout co nejlepší obranné pozice.

Článek B-8009 — KOULE VYHOZENÁ Z KULEČNÍKOVÉHO STOLU

- (1) Koule se považuje za vyhozenou, jestliže vyskočí ze stolu nebo jakmile se dotkne rámu stolu (i když se koule vrátí zpět na hrací plochu).
- (2) Skutečnost, že je koule vyhozena ze stolu, představuje chybu a je takto také posuzována (viz článek B-8017 odst. 7).
- (3) V případě vyhození jedné či více koulí jsou pouze vyhozené koule rozestaveny rozhodčím do pozice „volné koule“ následovně:
  - a) opustila-li stůl hráčova koule, umístí jí rozhodčí na tečku nejbližší krátkému mantinelu na opačné polovině stolu, než se nachází koule hráče, který má vykonat další strk z pozice „volné koule“; je-li příslušná tečka obsazena nebo částečně zakryta, staví se koule na odpovídající tečku na opačné straně stolu;
  - b) opustila-li stůl soupeřova koule, umístí ji rozhodčí pro strk z pozice „volné koule“ na opačnou polovinu stolu, než na které se nachází koule hráče, který se dopustil chyby;
  - c) opustila-li stůl červená koule, umístí jí rozhodčí do její úvodní startovní pozice na druhou nejvyšší tečku v horní polovině stolu; je-li příslušná tečka obsazena nebo částečně zakryta, je koule umístěna na odpovídající tečku na opačné straně stolu; poté rozhodčí umístí hráčovu kouli do pozice „volné koule“ v opačné polovině stolu, než je koule hráče, který se dopustil chyby;

d) v rámci postupu podle písmen a) až c) může dotčený hráč využít výhod daných ustanovením článku B-8011 odst. 5 týkajících se „volné koule“.

Článek B-8010 — SRAŽENÍ KUŽELEK

- (1) Kuželka se považuje za sraženou, jestliže její základna zcela ztratí kontakt se sukнем stolu.
- (2) Sražená kuželka, která se opět vrátí do své původní pozice či do pozice jiné, a není rozhodující, zda sama či působením vnějších vlivů, je považována za sraženou a body jsou přiznány.
- (3) S výjimkou ustanovení odstavců 5 a 7 je kuželka rovněž považována za sraženou, je-li sražena jinou kuželkou, přičemž dosažené body jsou připočítány do celkového součtu za strk.
- (4) Kuželka se za sraženou nepovažuje, je-li pouze částečně nebo zcela posunuta z její pozice, ale její základna je stále v kontaktu se sukнем stolu. Rozhodčí před provedením dalšího strku postupuje následovně:
  - a) umístí kuželku zpět na její místo v případě, že se kuželka nedotýká koule a její původní místo je volné; v případě, že je její místo obsazeno některou z koulí, bude kuželka vyřazena ze hry až do konce strku, kterým se její místo uvolní;
  - b) pokud se kuželka po ukončení strku dotýká některou z koulí, zůstává v této pozici bez ohledu na to, zda je její pozice volná nebo obsazená, a to až do chvíle, kdy je dosaženo situace podle písmene a); po celou dobu, co se kuželka nachází v pozici popsané tímto ustanovením, je stále ve hře a body dosažené touto kuželkou jsou započítány obvyklým způsobem.
- (5) Je-li kuželka nakloněna hráčovou koulí a spadne v okamžiku, kdy je koule zahrána směrem od ní, nepovažuje se za sraženou. Není to však považováno za chybu a je-li to možné, rozhodčí ji odstraní okamžitě ze hry (i v průběhu strku). Pokud to možné není, body dosažené touto kuželkou, ať už kladné či trestné, nebudou brány v úvahu podle ustanovení odstavce 3.
- (6) Je-li kuželka nakloněna jinou než hráčovou koulí, bude v okamžiku, kdy spadne v důsledku pohybu koule tvořící oporu, bez ohledu na směr pohybu koule, považována za sraženou.
- (7) Spadne-li kuželka sama o sobě nebo z důvodu, jenž nelze přičítat úmyslu hráče, je postavena rozhodčím zpět na její místo a to, pokud možno, i v průběhu strku. Jinak jí není možno považovat za sraženou a možné body dosažené touto kuželkou, ať už kladné či trestné, nebudou v souladu s ustanovením odstavce 3 brány v úvahu.
- (8) Je-li pozice jedné či více kuželek zcela nebo jen částečně obsazena koulí, rozhodčí odstraní dotčené kuželky a strk bude proveden se zbývajících kuželkami. Odstraněné kuželky se nezapočítávají a budou umístěny zpět, jak jen to bude možné (i v průběhu strku), avšak nejpozději pro následující strk.

Článek B-8011 — VOLNÁ KOULE

- (1) Dopustí-li se hráč chyby podle ustanovení článku B-8017 odst. 3 až 18, je soupeři poskytnuta výhoda plynoucí z pozice tzv. „volné koule“, která je provedena jeho koulí.
- (2) Po chybném strku rozhodčí koulí hráče, který má provést následující strk, umístí dle svého uvážení na opačnou polovinu stolu, než se nachází koule chybujícího hráče. Koule chybujícího hráče zůstává v pozici, kterou zaujala po chybném strku.
- (3) Hráč, kterému je dána výhoda „volné koule“, následně pomocí tága (bez doteku kůží tága) přesune koulí umístěnou rozhodčím v dané části stolu do pozice podle svého uvážení, přičemž není dovoleno, aby koule, byť jen částečně, přesahovala středovou čáru stolu.
- (4) Nachází-li se soupeřova koule přesně na dělicí středové čáře stolu, bude hráčova koule umístěna do dolní části stolu jako pro startovní strk.

(5) Hráč, která má vykonat strk „volnou koulí“, má právo se rozhodnout, zda bude hrát z takto získané pozice podle ustanovení odstavců 1 až 4 nebo požádá rozhodčího o umístění soupeřovy koule na její startovní pozici. Je-li tato pozice obsazena červenou koulí, je soupeřova koule umístěna na odpovídající tečku na opačné straně stolu. V tomto případě se hráčova koule umísťuje na opačnou polovinu stolu.

(6) Jestliže se hráč, která má provést strk „volnou koulí“ dotkne koule dříve, než ji rozhodčí umístí na stole, jedná se o chybu, hráč ztrácí právo strku a současně soupeř získává pozici „volné koule“.

Článek B-8012 — POSTOJ HRÁČE, ZÓNA NOHOU

U zahajovacího strku a strku z pozice „volné koule“ musí hráč stát na zemi jednou či oběma nohama v prostoru za stolem mezi liniemi tvořenými pomyslným prodloužením vnějších okrajů dlouhých mantinelů (viz Příloha B7 – Schéma G).

Článek B-8013 — URČENÍ KOULE

Na žádost hráče je rozhodčí povinen označit mu jeho kouli. Ukazatel skóre musí být vybaven zařízením indikujícím, který z hráčů hraje bílou koulí a který bílou s tečkou nebo žlutou koulí.

Článek B-8014 — MÍSTO VYHRAZENÉ PRO HRÁČE

Nehrající hráč musí od stolu odstoupit a stát nebo sedět na vyhrazeném místě a zdržet se jakýchkoli gest či hlasových projevů, které by mohly rušit soupeře. Tímto místem může být židle a/nebo prostor ohraničený čarou na podlaze, kterou nesmí překročit.

Článek B-8015 — ZNAČKY NA KULEČNÍKOVÉM STOLE

Je zakázáno vyznačovat viditelné značky na hrací ploše, mantinelech nebo rámu stolu, příp. používat ke značení předměty, zejména křídu.

Článek B-8016 — ČASOVÝ LIMIT PRO PROVEDENÍ STRKU

(1) Při použití časomíry má hráč na provedení strku max. 40 sekund. Čas je měřen od okamžiku, kdy rozhodčí postaví zpět kuželky a/nebo koule na jejich místo nebo od okamžiku, kdy se všechny koule zastaví po předchozím strku. Jestliže hráč neprovede strk během limitu 40 sekund, je penalizován 2 trestnými body, které jsou přičteny soupeři. Od tohoto okamžiku má k dispozici limit 20 sekund na provedení strku. V případě, že strk není proveden ani v průběhu tohoto prodlouženého časového limitu, je hráč penalizován dalšími 2 trestnými body, které jsou přičteny soupeři. V důsledku toho také ztrácí právo provést svůj strk a jeho soupeř pokračuje ve hře z pozice „volné koule“.

(2) Není-li časomíra v průběhu turnaje dostupná, není časové omezení strku uplatněno. Pokud však hráč otálí s provedením strku nepřiměřeně dlouho nebo se takto chová opakovaně, je rozhodčí oprávněn vyzvat hráče ke zrychlení hry v zájmu dohrání zápasu v přijatelném čase. Rozhodčí poskytne hráči 15 sekund na provedení strku a pokud hráč neprovede strk v tomto vyhrazeném časovém limitu, je penalizován 2 trestnými body a soupeř má výhodu pozice „volné koule“ (rozhodčí hlásí „*nehráno*“).

ODDÍL B-8/4 — CHYBY

Článek B-8017 — CHYBY

(1) Dopustí-li se hráč během provedení strku více chyb, jsou k možným kladným bodům (dotyk červené koule a/nebo sražené kuželky) připočteny pouze 2 trestné body, jenž se přičítají soupeři.

(2) Chybou, která je penalizována body za sražené kuželky a příp. za zahraný karambol, ale bez strku z pozice „volné koule“ a dalších dodatečných trestů, je sražení kuželek hráčovou koulí poté, co korektně zasáhla soupeřovu kouli (rozhodčí hlásí „kuželky“). Z ostatních chyb, uvedených v odstavcích 3 až 18, vyplývá pro hráče nastupujícího ke stolu strk z pozice „volné koule“, a všechny tyto chyby jsou penalizovány 2 trestnými body plus body za sražené kuželky a/nebo dotyk červené koule.

(3) Rozhodčí zjistí, že hráč nehraje svou koulí (rozhodčí hlásí „cizí koule“).

(4) Zasáhne-li hráčova koule červenou koulí dříve než soupeřovu kouli (rozhodčí hlásí „červená koule“). Dotyk červené koule je penalizován 2 trestnými body (shodně s min. hodnotou kuželek).

(5) Srazí-li hráčova koule jednu či více kuželek dříve, než se dotkne soupeřovy koule (rozhodčí hlásí „kuželky“). Pokud se koule kuželek pouze dotkne, ale ta nespadne, je strk platný.

(6) Jestliže hráčova koule nezasáhne soupeřovi kouli nebo jí zasáhne nesprávným způsobem (rozhodčí hlásí „soupeřova koule“).

(7) Dojde-li během provedení strku k vyhození jedné či více koulí ze stolu (rozhodčí hlásí „koule ven“). Vyhození koule/koulí je penalizováno 2 trestnými body – bez ohledu na počet vyhozených koulí).

(8) Hraje-li hráč dříve, než se všechny tři koule po předchozím strku zastavily (rozhodčí hlásí „koule v pohybu“).

(9) Použije-li hráč ke hře jiné části tága než kůžičky (rozhodčí hlásí „nehráno kůžičkou“).

(10) Dotkne-li se hráč své koule při jejím atakování více než jednou (rozhodčí hlásí „dotyk“).

(11) Dotkne-li se hráč jakýmkoli způsobem koule nebo kuželky za účelem odstranění cizího tělíska, které na ní ulpělo (rozhodčí hlásí „dotyk“).

(12) Posune-li hráč kouli nebo kuželku ať už přímo či nepřímo a posunutí není v přímé souvislosti s provedením strku (rozhodčí hlásí „dotyk“).

(13) Hraje-li hráč svou koulí přímo do koule/mantinelu, se kterými lpí, aniž by se hráčova koule nejprve vzdálila z této pozice (rozhodčí hlásí „koule v dotyku“).

(14) Jestliže se hráč ve chvíli provedení strku nedotýká alespoň jednou nohou podlahy nebo během zahajovacího strku či strku z pozice „volné koule“ stojí nohou mimo vymezený prostor (rozhodčí hlásí „noha není na zemi“ nebo „noha mimo vymezený prostor“). Použití speciální obuvi není dovoleno.

(15) Jestliže hráč při zahajovacím strku nebo strku z pozice „volné koule“ použije k umístění své koule jiného předmětu než tága (bez doteku kůžičky tága) a/nebo se dotkne hrací koule dříve, než ji umístí rozhodčí (rozhodčí hlásí „dotyk“).

(16) Přeskočí-li hráčova koule kuželky a/nebo červenou koulí dříve, než zasáhne soupeřovu kouli (rozhodčí hlásí „skok koule“). Projede-li hráčova koule volně mezi kuželkami, aniž by došlo ke sražení kuželek, není toto považováno za chybu a jedná se o platný strk.

(17) Dotkne-li se hráč některé z koulí nebo kuželek částí tága (mimo dotyku hráčovy koule kůžičkou tága při provedení strku a použití tága při umísťování své koule do pozice „volné koule“) rukou nebo jiným předmětem (rozhodčí hlásí „dotyk“).

(18) Dopustí-li se hráč prostrku, kterým se rozumí:

a) dostane-li se kůžička tága vícekrát do kontaktu s koulí při jejím uvádění do pohybu;

b) je-li kůžička tága stále v kontaktu s hráčovou koulí v okamžiku, kdy tato naráží na jinou kouli nebo mantinel.

Článek B-8018 — NEZAVINĚNÉ CHYBY

Jakákoli chyba způsobená třetí osobou, včetně rozhodčího, která přivedí nechtěný posun koulí a/nebo kuželek na stole, není přisuzována hráči. V tomto případě jsou koule a/nebo kuželky rozhodčím co možná nej přesněji rozestaveny na pozice, které zaujímaly nebo by měly zaujímat před předmětnou chybou. Pokud tyto pozice nelze určit, může rozhodčí rozhodnout o rozestavení koulí do pozice zahajovacího strku.

Článek B-8019 — ÚMYSLNÉ CHYBY

Jestliže se hráč úmyslně dotkne koule nebo jí odchýlí před jejím průchodem kuželkami, okamžitě ztrácí probíhající set zápasu (jednání v rozporu s fair-play).

ODDÍL B-8/5 — VARIANTA „GORIZIANA“

Článek B-8020 — OBECNÁ USTANOVENÍ

(1) Všechna ustanovení pravidel 5-pins se vztahují také na variantu „Goriziana“, s výjimkou bodování za karamboly a sražené kuželky.

(2) Pro účely varianty „Goriziana“ se nepřímým strkem chápe strk hraný od mantinelu, tzn., že se hráčova koule dříve, než zasáhne soupeřovu kouli, alespoň jednou dotkne mantinelu.

(3) Je-li hráčova koule v kontaktu s mantinelem (Ipí), je pro platné provedení nepřímého strku nutné, aby se hráčova koule, před zasažením soupeřovy koule, dotkla jiného mantinelu, příp. stejného mantinelu, od kterého se ale musí nejprve vzdálit (hrát massé).

(4) U nepřímých strků se body za karamboly a/nebo sražené kuželky zdvojnásobují. Za chybu s následnou pozicí „volné koule“ se počítají vždy pouze 2 trestné body.

Článek B-8021 — BODOVÁ HODNOTA KUŽELEK

Při variantě „Goriziana“ mají kuželky následující hodnotu:

- a) vnější kuželka – 2 body;
- b) vnitřní kuželka – 8 bodů;
- c) střední kuželka (červená) – 10 bodů;
- d) střední kuželka (červená) sražená samostatně, bez ohledu na, zda je pozice „hradu“ kompletní – 30 bodů.

Článek B-8022 — KARAMBOL

(1) Karambol má při variantě „Goriziana“ vždy hodnotu 6 bodů, ať už červenou kouli zasáhne hráčova či soupeřova koule. Je-li karambolu dosaženo po nepřímém strku, je jeho hodnota dvojnásobná.

(2) K získání 6 bodů postačuje, když je hráčova či soupeřova koule v kontaktu s červenou koulí, aniž by s ní pohnula.

(3) Pokud hráčova koule Ipí s koulí soupeře, lze z této pozice hrát za předpokladu, že se soupeřova koule nepohne. Hráč musí hrát tak, aby se jeho koule vzdálila z této pozice, např. odrazem od mantinelu nebo odvráceným massé za dodržení podmínky, že se koule, se kterou je hráčova koule v kontaktu, nepohne; není chybou, jestliže se koule, která byla v kontaktu s hráčovou koulí, pohne z důvodu ztráty opory hráčovy koule.

(4) Pokud hráčova koule zasáhne červenou koulí dříve než soupeřovu kouli, je hráč penalizován 2 trestnými body, které se přičtou k bodům za chybu a případným bodům za kuželky sražené v průběhu strku.

(5) Pokud se v průběhu strku podle odstavce 4 hráčova nebo soupeřova koule dotkne jednoho či více mantinelů a poté srazí jednu či více kuželek, je za sražené kuželky počítána jejich základní bodová hodnota.

ODDÍL B-8/6 — VARIANTA „TUTTI DOPPI“

Článek B-8023 — OBECNÁ USTANOVENÍ

(1) Pro tuto variantu platí všechna ustanovení Oddílu B-8/5, s výjimkou bodových hodnot koulí a kuželek.

(2) Kuželky mají následující hodnoty:

- a) vnější kuželka – 4 body;
- b) vnitřní kuželka – 16 bodů;
- c) střední kuželka (červená) – 20 bodů;
- d) střední kuželka (červená) sražená samostatně – 60 bodů.

(3) Karambol – zásah červené koule, ať už hráčovou koulí nebo koulí soupeře, má hodnotu 12 bodů.

(4) Trestné body jsou přidělovány soupeři jako kladné.

(5) Hra soupeřovou koulí je penalizována 4 body.

(6) Zasažení červené koule dříve, než je zasažena soupeřova koule, je penalizováno 4 body.

(7) Vyhození koulí ze stolu – ustanovení článku B-8009.

(8) Sražení kuželek – ustanovení článku B-8010.

(9) Pozice „volné koule“ – ustanovení článku B-8011.

(10) Hráč hraje stále stejnou koulí.

ODDÍL B-8/7 — ZÁPAS DVOJIC

Článek B-8024 — SPOLEČNÁ USTANOVENÍ PRO HRU DVOJIC („GORIZIANA“ A „TUTTI DOPPI“)

(1) Družstvo (dvojice) si může podle vlastní vůle vybrat, který z hráčů bude hru začínat.

(2) Ke změně hráčů dojde v případě, že soupeř získá 2 a více kladných bodů. V případě, že hráči byly body přiděleny za chybu, přičemž není podstatné, jedná-li se o chybu s následnou pozicí „volné koule“ a současně bez ohledu na následné skórování, k výměně hráčů nedochází. Hráč provádějící zahajovací strk, aniž by soupeři získali body nebo se nedopustí chyby, má vyhrazeno právo hry i po bezprostředně následujícím strku soupeřů, byť by tímto strkem získali body.

(3) Hráči ve dvojici se mohou vzájemně radit, jaký strk má být proveden, nicméně je striktně zakázáno, aby hráč, který strk neprovádí, jakkoli znázorňoval postavení ke strku. Rada musí být poskytnuta partnerovi výhradně ústní formou v teoretické rovině.

(4) Zaujme-li hráč pozici k provedení strku, druhý člen družstva (dvojice) již nesmí do jeho hry zasahovat.

(5) Dojde-li k porušení pravidel podle znění odstavců 3 a 4, udělí rozhodčí hráčům napomenutí, a pokud dojde k porušení opakovaně, je penalizováno 2 trestnými body a soupeř získává výhodu „volné koule“.

(6) Záměna pořadí hráčů v družstvu (ve dvojici) je považována za chybu, je penalizována 2 trestnými body, ke kterým se připočítávají všechny body dosažené v průběhu strku, a soupeř získává výhodu „volné koule“.

KAPITOLA B-9 — VÍCEBOJ

Článek B-9001 — DEFINICE

(1) Vícebojem se rozumí forma soutěže, ve které je náplní utkání předem stanovená kombinace schválených disciplín, přičemž na každou disciplínu připadá jeden zápas.

(2) Soutěž ve víceboji je organizována jako soutěž jednotlivců nebo družstev.

(3) Počet disciplín, pořadí jejich odehrání, limity pro každou disciplínu a koeficienty pro výpočet přepočtového průměru stanovuje soutěžní řád.

(4) V utkání družstev hraje každý hráč jinou disciplínu, příp. určitou kombinaci různých disciplín.

(5) Všechna ustanovení pravidel ČMBS (obecná i specifická) pro jednotlivé disciplíny platí také ve víceboji.

HLAVA C — OBECNÉ SOUTĚŽNÍ ŘÁDY

Kapitola C-1 — SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

Článek C-1001 — PODMÍNKY ÚČASTI V SOUTĚŽI

Právo účasti v soutěži má každý klub (družstvo klubu, člen klubu – hráč) evidovaný matrikou ČMBS splňující následující požadavky:

- a) hráč je řádně přihlášen do soutěžní sezóny (v souladu s Přestupním a hostovacím řádem), v matrice ČMBS má platný souhlas s obecným nařízením o ochraně osobních údajů (GDPR) a aktualizovaná data včetně identifikační fotografie;
- b) hráč musí mít státní občanství České republiky (výjimka viz článek A-1002 odst. 1);
- c) klub, ve kterém jsou hráč/družstvo evidováni, má splněny závazky směrem k ČMBS (členský příspěvek klubu);
- d) klub, ve kterém jsou hráč/družstvo evidováni, má splněny závazky ve vztahu k SK ČMBS – uhrazen poplatek za nasazení hráče/družstva do soutěžní sezóny, a v matrice ČMBS má řádně aktualizovaná požadovaná data klubu a kontaktní osoby.

Článek C-1002 — PŘIHLÁŠKY

(1) Přihláška do soutěže musí být podána ve stanoveném termínu prostřednictvím elektronického formuláře ve výsledkovém servisu.

(2) Přihláška do soutěže musí být podána i v případě, že hráč/družstvo mají podle soutěžního řádu právo automatické účasti (např. poslední držitel titulu v dané disciplíně) nebo byli do soutěže nominováni na základě splnění kvalifikačních podmínek či obdržení „divoké karty“.

(3) Lhůta pro podání přihlášky do soutěže končí ve 20:00 hod. neděle druhého kalendářního týdne před konáním soutěže. Ve výjimečných případech může být ve „vyhlášení soutěže“, nebo v soutěžním řádu stanovena jiná lhůta.

(4) Odhlášení ze soutěže bez sankcí je možné do 48 hodin po uzávěrce přihlášek.

(5) Za odhlášení ze soutěže po lhůtě stanovené v odstavci 4 je možné udělit sankci v souladu s článkem C-1007 odst. 2 písm. a).

(6) Ve výjimečných případech hodných zřetele či v případě zásahu vyšší moci může VV SK ČMBS rozhodnout o prominutí sankce udělené podle odstavce 5.

Článek C-1003 — POVINNOSTI HRÁČŮ/DRUŽSTEV

(1) Hráč/družstvo mají v případě účasti v hlavní části soutěže povinnost zúčastnit se slavnostních ceremoniálů (zahájení a ukončení).

(2) Hráč/družstvo mají povinnost prezentovat se u vrchního rozhodčího (příp. u pořadatele) nejpozději 20 minut před prvním kolem hlavní soutěže a v případě účasti v kvalifikační části nejpozději 20 minut před svým prvním zápasem/utkáním kvalifikace. Hráč/družstvo musí nastoupit nejpozději 10 minut před každým vlastním zápasem/utkáním. V případě, že hráč/družstvo nedodrží lhůtu k prezentaci v soutěži, resp. nenastoupí včas ke svému zápasu/utkání, může být ze soutěže/zápasu diskvalifikován (viz také článek F-4005 odst. 1). V této situaci nenastoupivší hráč/družstvo zápas ztrácí a vítězem je vyhlášen soupeř. Současně je klubu, ve kterém jsou hráč/družstvo evidováni, udělena sankce podle článku C-1007 odst. 2 písm. d).

(3) Hráč/družstvo jsou povinni při prezentaci uhradit startovné – pokud je stanoveno (viz také článek A-1008) a nebylo již uhrazeno v souladu s ustanovením článku A-1003 odst. 3. V případě

postupu z kvalifikační části soutěže musí hráč/družstvo před prvním kolem hlavní části soutěže doplatit rozdíl mezi startovním stanoveným pro kvalifikaci a pro hlavní soutěž. Startovné neplatí ženy, a kategorie U17 a kategorie U19 (článek A-1006 odst. 1 a 2) – poplatek uhradí pořadatel a bude proplacen SK ČMBS na podkladě řádného vyúčtování soutěže.

(4) Hráč/družstvo musí nastupovat k zápasu/utkání v odpovídajícím sportovním úboru v souladu s vnitřním předpisem „Úbor – dress-code“ (viz také článek A-1019).

Článek C-1004 — SPOLEČNÁ USTANOVENÍ PRO KVALIFIKAČNÍ FÁZI

(1) Kvalifikační fáze soutěže se obvykle hraje ve tříčlenných skupinách.

(2) V disciplíně trojband může být kvalifikační fáze soutěže odehrána bez dohledu rozhodčích. Povinnost zápisu zahraničných karambolů a náběhů, resp. obsluha časomíry při hře s časovým limitem na strk, je tímto přenesena na hráče.

Článek C-1005 — SPOLEČNÁ USTANOVENÍ PRO VYŘAZOVACÍ FÁZI

(1) Ve vyřazovací fázi musí být každý zápas/utkání rozhodnut. V případě nerozhodného stavu v soutěži jednotlivců následuje prodloužení a v případě remízy v prodloužení následují další prodloužení až do rozhodnutí zápasu. V případě nerozhodného stavu v soutěži družstev rozhoduje o vítězi utkání přepočtový GP.

(2) V případě vícero prodloužení se hráči střídají v začátku hry, ale po celou dobu si ponechávají svou kouli.

(3) Prodloužení je vždy hráno na jeden náběh. Limit pro délku tohoto náběhu pro všechny disciplíny, s výjimkou trojbandu, se zpravidla stanovuje jako 10 % délky zápasu (počtu předepsaných karambolů/bodů).

(4) V disciplíně trojband se prodloužení hraje bez omezení délky náběhu (počtu karambolů).

Článek C-1006 — POŘADATEL, SPOLUPOŘADATELSTVÍ

(1) Práva a povinnosti pořadatele jsou zakotveny ve „Smlouvě o delegování pořadatelství“ uzavírané podle ustanovení článku G-1001 odst. 2.

(2) Spolupořadatelství je přípustné – soutěž většího rozsahu mohou pořádat společnými silami dva kluby. V takovémto případě se „Smlouva o delegování pořadatelství“ uzavírá jako třístranná dohoda, ve které musí být stanoven hlavní pořadatel a rozsah odpovědnosti obou klubů.

(3) Podmínkou spolupořadatelství je přiměřená geografická vzdálenost dotčených klubů.

(4) V případě pořádání soutěže podle odstavce 2 musí oba kluby splnit minimální požadavky na pořadatele stanovené pro jednotlivé soutěže v příslušných ustanoveních pravidel ČMBS.

Článek C-1007 — ADMINISTRATIVNĚ POŘÁDKOVÁ POKUTA

(1) Mimo trestů zakotvených v pravidlech ČMBS nebo vnitřních předpisech mohou být udělovány další sankce formou administrativně pořádkové pokuty (dále jen „APP“) v souladu s DŘ.

(2) APP až do výše 1.500 Kč může být udělena klubu, v němž jsou hráč nebo družstvo evidováni, v těchto případech:

- a) odhlášení hráče/družstva ze soutěže po stanovené lhůtě;
- b) nenastoupení hráče/družstva do soutěže;
- c) odstoupení hráče/družstva ze soutěže;
- d) nenastoupení hráče/družstva k zápasu/utkání.

(3) APP až do výše 1.000 Kč může být udělena hráči v těchto případech:

- a) porušení zásad sportovní etiky zvláště hrubým způsobem;

b) opakované porušení pravidel ČMBS a vnitřních předpisů vedoucí k uplatnění sankce podle pravidel ČMBS nebo DŘ (např. vyloučení ze soutěže).

(4) APP až do výše 1.000 Kč může být udělena pořadateli za nedodržení povinností stanovených v příslušných ustanoveních pravidel ČMBS a vnitřních předpisů. Uložení sankce není nijak dotčeno uplatnění dalších postihů plynoucích ze „Smlouvy o delegování pořadatelství“, pokud jsou v rámci dohody sjednány.

Kapitola C-2 — SOUTĚŽNÍ ŘÁDY

Článek C-2001 — ZMOCŇOVACÍ USTANOVENÍ

(1) VV SK ČMBS stanoví soutěžní řády pro všechny republikové soutěže ČMBS a dotčené disciplíny vyhlášené ve sportovním kalendáři pro příslušnou soutěžní sezónu, kterými stanoví doplňující a prováděcí pravidla ČMBS v případech, kdy je vyžadováno zajištění jejich přesného a řádného uplatňování.

(2) V rámci regionálních soutěží stanoví soutěžní řády podle zásad uvedených v odstavci 1 ambasadoři Čechy a Morava, příp. regionální zástupci.

(3) Soutěžní řády jsou dostupné ve výsledkovém servisu.

Článek C-2002 — OBSAH SOUTĚŽNÍHO ŘÁDU

Soutěžní řád obvykle obsahuje následující ustanovení (v závislosti na soutěži a disciplíně):

- a) status soutěže;
- b) právo účasti v soutěži;
- c) kvalifikační kritéria;
- d) startovné;
- e) hráč/družstvo v soutěži;
- f) nasazení hráče/družstva do soutěže
  - i. systém obsazení skupin (článek A-1011 odst. 1),
  - ii. turnaj jednotlivců (článek F-5001);
- g) trofeje, prize money, nominace
  - i. finanční odměny hráčům/družstvům – prize money (článek A-1015),
  - ii. právo reprezentace na evropských a světových mistrovstvích;
- h) činnost SK ČMBS;
- i) herní systém
  - i. hodnotící kritéria výsledků nebo změna jejich pořadí (článek A-1013 odst. 2),
  - ii. počet karambolů/bodů nebo setů (článek B-2001 odst. 2),
  - iii. turnaj (článek F-2004 odst. 4),
  - iv. dlouhodobá soutěž družstev – dvou/čtyřkolový systém (článek F-2004 odst. 5),
  - v. víceboj – počet disciplín, pořadí jejich odehrání, limity pro každou disciplínu a koeficienty pro výpočet přepočtového průměru (článek B-9001 odst. 3),
  - vi. nasazení hráčů družstva v dlouhodobých soutěžích,
  - vii. výsledky dlouhodobých soutěží družstev – sestup, postup a baráž,
  - viii. dlouhodobá soutěž družstev – národní liga, baráž a šampionát,
  - ix. systém bodování za umístění v turnaji;
- j) kvalifikační část soutěže;
- k) limity zápasů;
- l) časový limit na strk
  - i. stanovení počtu time-outů v zápase [články A-1012 odst. 8 a E-1007 odst. 8 písm. c) bod i.];
- m) harmonogram soutěže

- i. program utkání (článek A-2006 odst. 1);
- n) organizace soutěže (turnaj);
- o) činnost pořadatele
  - i. práva a povinnosti pořadatele, pokud nejsou upraveny ve „Smlouvě o delegování pořadatelství“ (články C-1006 odst. 1 a G-1001 odst. 2);
- p) financování soutěže.

HLAVA D — SPORTOVNÍ DOTACE

Článek D-1001 — PODPORA KLUBŮ, SOUTĚŽÍ A REPREZENTACE

Finanční podpora klubů, soutěží a reprezentace je řešena podle vnitřního předpisu „Manuál sekce“ a „Sazebník“.

Článek D-1002 — SPORTOVNÍ DOTACE ZA UMÍSTĚNÍ

Sportovní dotace za umístění v soutěži (prize money) jsou v kompetenci pořadatele soutěže (plnění obvykle zajišťují sponzoři dané soutěže či turnaje).

HLAVA E — PRAVIDLA PRO ROZHODČÍ

KAPITOLA E-1 — EVROPSKÝ ROZHODČÍ SYSTÉM (ERS)

Článek E-1001 — POUŽITÍ PRAVIDEL PRO ROZHODČÍ

(1) Mezinárodní pravidla pro rozhodčí v plném znění jsou platná pro všechny soutěže pořádané či organizované CEB (mezinárodní mistrovství a turnaje), přičemž stejné principy se uplatňují pro všechny soutěže ČMBS. Pro disciplínu 5-pins mohou platit jiná pravidla definovaná v Kapitole B-8.

(2) Naléhavé případy, které nejsou v těchto pravidlech upraveny nebo jsou důsledkem zásahu vyšší moci, jsou řešeny nejvyšší autoritou v místě konání soutěže.

Článek E-1002 — ODPOVĚDNOST

(1) Direktoriát soutěže nebo pořadatel musí učinit veškerá nezbytná opatření k zajištění dostatečného počtu kvalifikovaných rozhodčích, včetně nominace vrchního rozhodčího, kteří jsou schopni vykonávat svoji funkci v souladu s pravidly ČMBS.

(2) Předtím, než se rozhodčí ujme své funkce, zkontroluje, zda je hrací materiál řádně připraven (koule jsou vyčištěné, stůl vysátý a na stole správně nakresleny tečky, příp. čáry zakázaných zón), na místě je všechno potřebné vybavení (opěrka tága, kuželky, stavítko na koule) a funguje technické vybavení a zařízení (zejména osvětlení, vyhřívání, ukazatel skóre a časomíra atd.); zjištěné nedostatky okamžitě řeší s pořadatelem v součinnosti s vrchním rozhodčím, neboť bez odstranění závad nemůže být zápas zahájen. Nakonec ověří, jestli úbor hráčů je v souladu s ustanovením článku A-1019.

(3) Zápas je zahájen ve chvíli, kdy rozhodčí na stole rozestaví koule pro rozhodovací strk. Od této chvíle se nesmí nikdo z hráčů dotknout koule jinak než kůžičkou tága a v souladu s pravidly ČMBS. Pokynem rozhodčího k provedení rozhodovacího strku hra začíná.

Článek E-1003 — VEDENÍ ZÁPASU

(1) Hráč nemá právo podat protest proti rozhodnutí vrchního rozhodčího o jmenování rozhodčího pro zápas.

(2) Rozhodčí jako jediná nezpochybnitelná autorita sám řídí zápas a jakákoliv další osoba je vyloučena. Rozhodčí zodpovídá za vyplňování zápisu o zápase, obsluhu ukazatelé skóre a časomíru pro hru s časovým limitem, když tyto činnosti může pod jeho dohledem vykonávat zapisovatel.

(3) Úloha rozhodčího začíná, když vyzve hráče k nastoupení ke stolu a končí ve chvíli, kdy je ohlášen konečný výsledek zápasu, hráči a rozhodčí podepíší zápis o průběhu zápasu a rozhodčí zápis předá vrchnímu rozhodčímu. To neplatí u zápisů pořízených pouze elektronicky (on-line) ve výsledkovém servisu, kdy se takto pořízený zápis považuje za odsouhlasený, jestliže nikdo z hráčů bezprostředně po ukončení zápasu nevyhlásí s jeho obsahem nesouhlas.

(4) Rozhodčí zodpovídá za to, že v průběhu zápasu nedojde k žádnému neoprávněnému zásahu zvenčí nebo ze strany zúčastněných hráčů.

(5) Rozhodčí dbá na to, aby hráči dodržovali vzájemný respekt a korektní přístup, neprojevovali žádná gesta a nevydávali zvuky, které by mohly při hře rušit soupeře.

Článek E-1004 — CHOVÁNÍ ROZHODČÍHO

(1) Rozhodčí nesmí projevovat žádné pocity. Je také zakázáno, aby hráčům při hře poskytoval jakoukoliv pomoc. Rozhodčí nikdy v herně nehovoří s hráčem před, v průběhu, ani bezprostředně po ukončení zápasu.

(2) Rozhodčí v žádném případě nesmí upozornit hráče na možnost dopustit se ve hře chyby. Kromě toho nesmí rozhodčí před začátkem hry (náběhu) nebo v průběhu série ukázat hráči jeho kouli, pokud o to není hráčem výslovně požádán. Rozhodčí je však povinen ohlásit pozici kouli v zakázaných zónách ve volné hře nebo v kádrových disciplínách, a to i v případě, že tímto hlášením dojde k určení hráčovi koule.

(3) Úbor rozhodčího pro soutěž je stanoven pořadatelem v součinnosti s VV SK ČMBS a musí být pro všechny rozhodčí stejný. Rozhodčím je dovoleno umístění reklamy pořadatele (ne větší než 80 cm²) a všichni rozhodčí musí mít tuto reklamu na stejném místě. Úbor rozhodčího je definován v článku A-1019 odst. 4.

(4) Rozhodčí nesmí během výkonu své funkce kouřit ani požívat alkoholické nápoje (viz článek A-1021).

(5) Postoj rozhodčího: rozhodčí stojí s pažemi podél těla, přičemž se dlaněmi dotýká steh. Jelikož dlouhé setrvání v jedné pozici je obtížné, je umožněno stát s rukama zkříženými za zády. Toto jsou jediné dva povolené postoje rozhodčího u stolu.

(6) Rozhodčí, řádně ustrojen, musí být přítomen minimálně 20 minut před oficiálním začátkem zápasu u příslušného stolu. Předtím si musí ověřit, zda v harmonogramu zápasů nedošlo ke změně.

(7) V průběhu zápasu musí rozhodčí vždy zachovávat maximální pozornost, vyvarovat se rozptýlení a pochybnostem, a vždy zůstat v naprostém klidu, připravuje-li se hráč k provedení strku.

(8) S výjimkou doby přestávky v zápase, musí rozhodčí zamezit jakémukoli kontaktu hráčů s okolím stejně tak jako používání elektronických komunikačních zařízení ke komunikaci s okolním, či vnějším světem.

Článek E-1005 — ZMĚNA ROZHODČÍHO

U zápasů trvajících déle než jednu hodinu je doporučeno provést v polovině zápasu změnu rozhodčího. Nastupující rozhodčí přebírá od předchozího rozhodčího veškeré kompetence a řídí zápas v souladu s ustanovením článku E-1003. K této výměně nesmí dojít během série, ale pouze při střídání hráčů u stolu.

Článek E-1006 — HLÁŠENÍ ROZHODČÍHO

(1) Rozhodčí provádí všechna hlášení podle pravidel ČMBS nahlas a zřetelně.

(2) U mezinárodních zápasů rozhodčí provádí všechna hlášení ve francouzském jazyce. Počítání bodů může probíhat v jednom z oficiálních jazyků CEB (francouzština a angličtina – Příloha E3) nebo v mateřském jazyce rozhodčího. Ohlášení celkového počtu bodů na konci náběhu musí být hráči oznámeno v jednom z oficiálních jazyků CEB. V soutěžích ČMBS se používá spisovný český jazyk.

(3) Pokud má hráč na konci setu nebo zápasu zahrát posledních 5 (4, 3 a 2) bodů, tak rozhodčí hlásí „*posledních pět*“, „*poslední čtyři*“ atd. U trojbandu hlásí tuto skutečnost pouze u posledních 3 bodů. Poslední karambol setu se hlásí jako „*poslední v setu*“ a poslední karambol v zápase jako „*poslední v zápase*“. V případě, že byla přerušena probíhající série, není při začátku dalšího náběhu rozhodčím opakováno poslední hlášení.

(4) Jestliže hráč končí hru (náběh) kvůli chybě, na konci setu nebo na konci zápasu, rozhodčí zřetelně ohlásí jeho jméno a následně počet bodů (i v případě nula bodů), kterých v náběhu dosáhl. V případě zápasu hraného s časovým limitem (viz článek E-1007 odst. 8) se po čerpání time-outu do hlášení doplní informace o počtu time-outů, které hráči ještě zbývají.

(5) Má-li rozhodčí, v závislosti na disciplíně, učinit bezprostředně za sebou vícero hlášení, pak dodržuje následující pořadí:

- a) jednotlivé body;
- b) počet zbývajících time-outů;
- c) hlášení „*posledních...*“;
- d) pozici koulí s ohledem na zakázané zóny;
- e) pozici koulí s ohledem na kotvy;
- f) pokud se herní koule hráče dotýká jiné koule nebo je v kontaktu s mantinelem, hlásí „*lpí s koulí/ lpí s mantinelem...*“.

(6) Když rozhodčí ohlásí chybu, tak výhradně na žádost hráče vysvětlí, jaké chyby se hráč dopustil.

(7) Rozhodčí musí při mezinárodních zápasech používat francouzštinu pro hlášení uvedená v pravidlech CEB (s výjimkou počítání bodů podle odstavce 2 druhé věty).

(8) Rozhodčí musí kontrolovat počet bodů a náběhů, stejně jako zapínání časomíry v souladu s pravidly při hře s časovým limitem, a zápis o zápasu. Zobrazovací tabule musí být umístěna tak, aby byla dobře viditelná pro hráče, rozhodčího i diváky. Zobrazení bodů a náběhů musí být aktuální. V případě rozdílu mezi zobrazovací tabulí a zápisem musí rozhodčí tento rozdíl bezprostředně přezkoumat a s konečnou platností o něm rozhodnout.

(9) Trénink před zahájením zápasu – rozhodčí hlásí „jméno hráče, *trénink v délce ... minut*“. Po spuštění časomíry rozhodčí hlásí „*zahájení tréninku*“ a po uplynutí časového limitu rozhodčí hlásí „*konec tréninku*“; v okamžiku, kdy hráči zbývá do konce časového limitu na trénink jedna minuta, rozhodčí hlásí „*poslední minuta tréninku*“.

(10) Nástup hráčů k zahájení zápasu – rozhodčí hlásí „*nástup k zahájení zápasu*“.

(11) Hráči zahrají rozhodovací strk na pokyn rozhodčího, který hlásí „*zahajte*“; je povoleno pohybem ruky (vizuální gesto) hráčům pokynout ve smyslu zahrání rozhodovacího strku.

(12) Přestávka v průběhu zápasu – rozhodčí hlásí „*přestávka v délce ... minut*“. Po spuštění časomíry rozhodčí hlásí „*zahájení přestávky*“, po uplynutí časového limitu rozhodčí hlásí „*konec přestávky*“ a vyzve příslušného hráče ve hře – rozhodčí hlásí „*pokračujte*“.

(13) Pokud je zápas hrán s limitem náběhů, pak předtím, než hráč nastoupí k poslednímu náběhu, rozhodčí hlásí „*poslední náběh*“ bez uvedení jména hráče.

(14) Konec zápasu – rozhodčí hlásí „*konec zápasu*“ a vyhlásí výsledek. Bezprostředně po ukončení zápasu vyzve hráče k ověření zápisu o zápase.

(15) Ze závažných důvodů má rozhodčí právo hru kdykoliv přerušit – rozhodčí hlásí „*stop*“ a vysvětlí hráčům, z jaké objektivní příčiny hru zastavil; jestliže okolnosti dovolí pokračovat ve hře, rozhodčí hlásí „*pokračujte*“.

Článek E-1007 — PRAVOMOCI ROZHODČÍHO

(1) Rozhodčí výhradně sám dohlíží na dodržování pravidel ČMBS během zápasu a je oprávněn v rámci pravidel činit opatření, která jsou v jeho kompetenci, přičemž dbá na jejich plnění. Rozhodčí upozorní hráče v případě porušování pravidel. V případě kázeňského přestupku hráče o tom uvědomí vrchního rozhodčího, který je pro rozhodčího nejvyšší autoritou v místě konání soutěže. V případě vážného provinění proti pravidlům ČMBS může rozhodčí přerušit zápas i v případě, že hráč jednající v rozporu s pravidly nebyl předtím varován. Konečné neodkladné rozhodnutí je vydáno v součinnosti s vrchním rozhodčím a písemný záznam o vyřešení kázeňského přestupku hráče je postoupen direktoriátu soutěže nebo VV SK ČMBS.

(2) Pokud se hráč, který byl již varován, opakovaně dopouští porušování pravidel ČMBS, může rozhodčí zápas ukončit, hráč je ze zápasu vyloučen a zápas prohrává. Jakmile byl zápas ukončen, uvědomí rozhodčí o této skutečnosti vrchního rozhodčího.

(3) Na žádost hráče, ale pouze v opodstatněných případech, nebo z vlastní iniciativy, může rozhodčí kdykoliv v průběhu zápasu vyčistit nebo nechat vyčistit koule a stůl. Pokud koule lpí nebo jsou velmi blízko sebe či mantinelu tak není možné čištění provést. Čištění pak bude provedeno, jakmile to postavení koulí dovolí. Četnost čištění musí odpovídat obvyklé míře. Pokud rozhodčí usoudí, že se strany hráče jedná o zdržování hry a neshledá žádný objektivní důvod pro vyčištění koulí a/nebo stolu, může žádost o čištění odmítnout a vyzve hráče k pokračování ve hře.

(4) Pouze rozhodčí smí vzít koule do rukou, aby je na stole umístil na tečky, na správné místo nebo aby je očistil. V případě čištění pečlivě označí jejich pozici, než je odebere ze stolu. Pro označení pozice koule před očištěním je možno použít tužku (vyznačení min. 3 bodů okraje stínu koule) nebo příložku (fixace polohy koule). Při opětovném umístění koule na stůl se ujistí, že je v původní pozici.

(5) Hráč musí hrát vždy svojí koulí. Pokud dojde ze strany rozhodčího při umísťování koulí na stůl k jejich záměně, je to chyba hráče, pokud pokračuje ve hře s cizí koulí, a nikoliv chyba rozhodčího.

(6) Rozhodčí hráči neumožní hrát do chvíle, kdy se všechny koule na stole zastaví. Pokud hráč zahraje strk dříve, než se všechny koule zastaví, posuzuje se to jako chyba.

(7) Pokud se hráč po ukončení náběhu dotkne jedné či více koulí a změní jejich doběh nebo pozici koulí, pak rozhodčí umístí koule pro soupeře co možná nejpřesněji na původní/předpokládané místo. To samé platí, i pokud dojde k ovlivnění dráhy nebo pozice koulí vnějšími vlivy v jakékoliv fázi zápasu.

(8) V zápasech hraných s časovým limitem (viz také článek A-1012 odst. 8) musí být u každého stolu umístěna časomíra (dále jen „zobrazovací zařízení“), dobře viditelná pro hráče, rozhodčího i diváky. Zobrazovací zařízení je pod dohledem rozhodčího používáno podle následujících zásad:

a) časový limit

- i. délka časového limitu je stanovena na 40 sekund,
- ii. zobrazovací zařízení musí graficky znázorňovat odpočet zbývajících minimálně 30 sekund,
- iii. pokud to zobrazovací zařízení umožňuje, tak zbývajících 10 sekund do konce časového limitu je možné oznamovat akustickým signálem;

b) penalizační signál

- i. na konci časového limitu, kdy už nejsou k dispozici žádné time-outy, je znázorněn zobrazovacím zařízením graficky, příp. akustickým signálem,
- ii. pokud se konec časového limitu neoznamuje akustickým signálem a už nejsou k dispozici žádné time-outy, přeruší náběh hráče po uběhnutí časového limitu rozhodčí,
- iii. po přerušení náběhu kvůli vyčerpání časového limitu za podmínek podle bodů i. a ii. rozhodčí umístí koule pro soupeře do zahajovací pozice;

c) time-out

- i. celkový počet time-outů je stanoven soutěžním řádem dané disciplíny (maximálně dva v zápase),
- ii. time-outy, stanovené podle bodu i., mohou být vybrány v jedné chvíli bezprostředně za sebou,
- iii. zbývajících time-out je automaticky uplatněn na konci časového limitu 40 sekund (hráč nemusí rozhodčího slovně požádat o time-out),
- iv. překročení časového limitu 40 sekund a automatické uplatnění time-outu musí být rozhodčím okamžitě oznámeno hráči (i divákům) – v případě použití zobrazovacího zařízení je ohlášeno akustickým signálem ['tīm 'out'],
- v. v případě aplikace time-outu se přidává časový limit 40 sekund (příklad: po vyčerpání časového limitu 40 sekund se automaticky spustí další časový limit 40 sekund = hráč má tedy na strk celkový časový limit 80 sekund; pokud hráč strk neodehraje, tak je automaticky uplatněn druhý time-out, pokud ho má hráč k dispozici v souladu se soutěžním řádem, a situace se opakuje = spustí se časový limit 40 sekund),

- vi. vybrané a zbývající time-outy musí být viditelně zobrazeny pro hráče, rozhodčího a diváky na zobrazovacím zařízení;
- d) zastavení časového limitu
- i. běžící časový limit může rozhodčí zastavit pouze při důvodném přerušení zápasu (např. čištění koulí nebo stolu, zásah vyšší moci apod.),
  - ii. pokračováním zápasu se spouští zůstatek časového limitu,
  - iii. v případech, kdy hráč použije při hře pomocný prostředek (opěrka tága) nebo prodloužení tága, tak se běžící časový limit nezastavuje.

Pro všechny soutěže bez časového limitu platí, že v případě, když je patrné, že hráč využívá delší čas na rozmyšlenou nad pozicí nebo z jiného důvodu otálí se hrou, tak rozhodčí může udělit vlastním rozhodnutím hráči časový limit v délce 15 sekund na provedení strku. V případě, že hráč neprovede strk během tohoto časového limitu (rozhodčí hlásí „*nehráno*“), ve hře pokračuje soupeř, a koule buď zůstávají na svých pozicích nebo soupeř může požadovat rozestavení koulí do zahajovací pozice.

Článek E-1008 — PŘESTÁVKY V ZÁPASE

(1) Přestávky jsou povoleny pouze ve vymezené délce a v určených úsecích zápasu v souladu s článkem A-1012 odst. 6. Rozhodčí na toto dohlíží a neumožní přestávky v jiné době nebo jejich prodloužování.

(2) Vrchní rozhodčí může z mimořádných důvodů nastavit jiná opatření pro čerpání přestávek podle odstavce 1. Těmito okolnostmi mohou být např.:

- a) extrémní teplota v herně;
- b) činnost médií (např. pořízení záznamu pro zpravodajství);
- c) technické závady a jejich opravy;
- d) náhlé onemocnění nebo zdravotní důvody;
- e) urgentní výměna rozhodčího;
- f) ostatní případy a situace, kdy to považuje za opodstatněné.

Článek E-1009 — ROZHODNUTÍ ROZHODČÍHO

(1) Pokud hráč pochybuje o rozhodnutí rozhodčího, může jej požádat (pouze jednou), aby své rozhodnutí ještě znovu zvážil.

(2) Rozhodčí musí žádosti podle odstavce 1 vyhovět. Než rozhodčí vyhlásí definitivní rozhodnutí a pokud to považuje za nezbytné, může záležitost konzultovat se zapisovatelem nebo s vrchním rozhodčím.

(3) Rozhodnutí rozhodčího, týkající se vlastní hry v průběhu zápasu, je konečné a nemá odkladný účinek; to neplatí v případě stanoveném v odstavci 1.

(4) Soupeř může taktéž požádat rozhodčího (pouze jednou), aby rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 přehodnotil. Pokud se tyto žádosti o přezkum rozhodnutí množí a rozhodčí usoudí, že jde pouze o znervózňování protihráče, upozorní hráče na důsledky takového jednání ve smyslu ustanovení článku E-1007 odst. 1 a 2.

(5) Hráč, který právě nehraje, stejně jako zapisovatel, mohou rozhodčího upozornit na chyby v následujících případech:

- a) hráč hraje cizí koulí;
- b) došlo k chybnému hlášení, pokud jde o pozici koulí vzhledem k zakázaným zónám;
- c) chyba při počítání bodů.

Upozornění by mělo proběhnout diskrétně, aniž by rušilo průběh ostatních probíhajících zápasů.

(6) Pokud rozhodčí přiznal bod neoprávněně, má právo své rozhodnutí změnit, ovšem pouze za podmínky, že dosud nebylo pokračováno ve hře.

(7) Pokud hráč udělá chybu a hraje dál dříve, než má rozhodčí možnost nebo čas ji ohlásit a tím zabránit hráči pokračovat ve hře, musí rozhodčí následně postupovat tak, jako by hráč, který se chová nekorektně (proti pravidlům), měl ukončit svůj náběh v okamžiku ohlášení chyby v souladu s pravidly. Poté umístí rozhodčí koule co možná nejpřesněji na pozice, ve kterých se v okamžiku nevyřčeného hlášení o chybě ve hře nacházely nebo podle zvláštních podmínek stanovených pro jednotlivé disciplíny.

(8) Pokud rozhodčí v průběhu hry zjistí, že hráč hraje cizí koulí, musí hráč okamžitě přerušit hru a koule zůstávají na místech, která zaujmají, příp. jsou umístěny podle podmínek stanovených pro jednotlivé disciplíny. Soupeř pak pokračuje ve hře svojí koulí. Počet karambolů nebo bodů, které byly dosaženy v průběhu náběhu do okamžiku, kdy byla tato chyba zjištěna, zůstávají započítány hráči, který se dopustil chyby.

(9) Výjimečné případy, které nejsou v těchto pravidlech ČMBS upraveny, jsou ponechány k rozhodnutí kompetencí rozhodčího. V tomto případě musí být záznam o vydaném rozhodnutí uveden v zápisu o zápase nebo ve výsledkovém servisu.

Článek E-1010 — STÍŽNOSTI

(1) Každá stížnost týkající se aplikace pravidel ČMBS či soutěžního řádu musí proběhnout diskrétní formou u rozhodčího ve chvíli, kdy k chybě došlo. Pokud rozhodčí stížnosti nevyhoví, může ji hráč přednést ještě jednou a to nejpozději 15 minut po odehrání zápasu u vrchního rozhodčího.

(2) Vrchní rozhodčí, příp. ve spolupráci s delegátem ČMBS nebo direktoriátem soutěže, je povinen se touto stížností ještě téhož dne zabývat. Pakliže je stížnost oprávněná a chybné rozhodnutí rozhodčího mělo vliv na výsledek zápasu, je zápas anulován a vedení soutěže umožní v nejbližším možném termínu jeho opakování.

(3) O každé stížnosti musí být proveden záznam do zápisu o zápase nebo ve výsledkovém servisu.

Článek E-1011 — OHLAŠOVÁNÍ CHYB

Rozhodčí v rámci řízení zápasu ohlašuje chyby ve hře a ostatní situace takto – jestliže:

- a) hráč neuspěje v provedení karambolu, rozhodčí hlásí „*nebyl*“;
- b) je zahrán karambolu podmíněno opuštěním pozice „jedna z pole“ nebo „jedna z kotvy“ nebo „jedna z pole i z kotvy“, ale ani jedna z koulí č. 2 a 3 zónu neopustí, rozhodčí hlásí „*zůstala uvnitř*“ nebo „*nevyšla z pole/z kotvy/z pole i kotvy*“;
- c) se v disciplíně jednoband hráčova koule (koule č. 1) před dokončením karambolu, tzn. než se dotkne koule č. 3, alespoň jednou nedotkla mantinelu, rozhodčí hlásí „*nebyl mantinel*“;
- d) se v disciplíně trojband hráčova koule (koule č. 1) před dokončením karambolu, tzn. než se dotkne koule č. 3, alespoň třikrát nedotkla jednoho či více mantinelů, rozhodčí hlásí „*nebyl mantinel*“ nebo „*jeden mantinel*“ nebo „*dva mantinely*“;
- e) je během provedení strku jedna nebo více koulí vyhozeno z kulečnickového stolu, rozhodčí hlásí „*vyhozená/é koule*“;
- f) hraje hráč dříve, než jsou všechny tři koule po předchozím karambolu v klidu, rozhodčí hlásí „*koule v pohybu*“;
- g) se hráč, s výjimkou dotyku jeho koule kůžičkou tága za účelem provedení strku, dotkne některé z koulí nebo se při provedení strku dotkne své koule více než jednou, rozhodčí hlásí „*dotyk koule*“;
- h) v jednom okamžiku dojde k vícenásobnému kontaktu tága a hráčovy koule, nebo kontaktu tága, hráčovy koule a mantinelu, anebo kontaktu tága, hráčovy koule a cizí koule, rozhodčí hlásí „*prostrk*“;
- i) hráč použije ke strku jakoukoliv jinou část tága nežli kůžičku, rozhodčí hlásí „*nehráno kůžičkou*“;

- j) se hráč dotkne nebo přesune kouli za účelem odstranění cizího tělíska namísto toho, aby o jeho odstranění požádal rozhodčího, rozhodčí hlásí „*dotyk koule*“;
- k) se hráč ve chvíli provedení strku nedotýká alespoň jednou nohou podlahy, rozhodčí hlásí „*noha není na zemi*“;
- l) hráč kreslí viditelné značky na hrací ploše, mantinelech nebo rámu, anebo používá ke značení předměty, zejména křídou, rozhodčí hlásí „*značení*“;
- m) v průběhu náběhu nebo během série rozhodčí nebo soupeř zjistí, že hráč nehraje svojí koulí, rozhodčí hlásí „*cizí koule*“;
- n) při hře s časovým limitem podle článku E-1007 odst. 8 uplyne určený časový limit a hráč již nemá k dispozici žádné time-outy, rozhodčí hlásí „*časový limit*“;
- o) hráč nenastoupí včas k začátku tréninku, při zdržení do 3 minut rozhodčí hlásí „*jméno hráče, prodlení – výstraha*“ a hráč ztrácí právo na trénink; při zdržení delším než 3 minuty rozhodčí hlásí „*ukončení zápasu pro překročení času*“ a ukončí zápas ve prospěch přítomného hráče;
- p) hráč nenastoupí včas k začátku svého zápasu, při zdržení do 3 minut rozhodčí hlásí „*jméno hráče, prodlení – výstraha*“; při zdržení delším než 3 minuty rozhodčí hlásí „*ukončení zápasu pro překročení času*“ a ukončí zápas ve prospěch přítomného hráče;
- q) po řádné přestávce není hráč včas u stolu, při zdržení do 3 minut rozhodčí hlásí „*jméno hráče, prodlení – výstraha*“; při zdržení delším než 3 minuty rozhodčí hlásí „*ukončení zápasu pro překročení času*“ a ukončí zápas ve prospěch přítomného hráče;
- r) v případě, že v zápase dojde k více než jednomu porušení podle ustanovení písmene o), p) nebo q), tak rozhodčí při druhém porušení již bez výstrahy hlásí „*ukončení zápasu pro překročení času*“ a ukončí zápas bez ohledu na jeho aktuální stav ve prospěch soupeře; takové ukončení zápasu je zaneseno do zápisu o zápasu ve výsledkovém servisu, včetně podrobného zdůvodnění rozhodnutí rozhodčího; pro nedovolené vzdálení hráče od stolu (viz články A-2009 a B-2007 odst. 1) se použije stejně toto ustanovení o ukončení zápasu;
- s) v ostatních případech zaviněného jednání hráče, nespecifikovaného v ustanovení písmen a) až q), rozhodčí zápas přeruší – rozhodčí hlásí „*stop*“ a musí uvést konkrétní důvody, ze kterých vyplývá, že hráč nerespektuje pravidla ČMBS a vnitřní předpisy (např. příslušné ustanovení soutěžního řádu).

V případech ohlašování chyb podle písmen a) až n) může rozhodčí do začátku hlášení vložit slovo „*chyba*“.

KAPITOLA E-2 — ROZHODČÍ V PODMÍKÁCH ČMBS

Článek E-2001 — ŘÍZENÍ SOUTĚŽÍ

Soutěže pořádané a řízené ČMBS se mohou konat pouze pod vedením a řízením kvalifikovanými rozhodčími ČMBS.

Článek E-2002 — KOMISE ROZHODČÍCH, KVALIFIKACE ROZHODČÍCH

(1) Řídícím orgánem pro rozhodčí je Komise rozhodčích SK (dále jen „KRSK“). Statut, kompetence a náplň agendy KRSK podrobně upravuje „Směrnice KRSK – Rozhodčí“.

(2) KRSK, mimo jiné:

- a) aplikuje mezinárodní pravidla CEB/UMB do podmínek SK ČMBS, sleduje a aplikuje změny mezinárodních pravidel CEB/UMB;
- b) stanovuje závazný výklad pravidel v podmínkách SK ČMBS;
- c) stanovuje náplň pro vzdělávání a přezkušování kvalifikovaných rozhodčích;
- d) zajišťuje vzdělávání a přezkušování kvalifikovaných rozhodčích;
- e) dohlíží na řádný výkon funkce rozhodčího v soutěži SK ČMBS.

(3) Kvalifikaci rozhodčího sportovního billiardu může získat kterýkoli člen ČMBS starší 15 let, jenž splní stanovené kvalifikační předpoklady.

(4) Kvalifikace rozhodčího je rozdělena do čtyř úrovní:

- a) Rozhodčí III. třídy;
- b) Rozhodčí II. třídy;
- c) Rozhodčí I. třídy;
- d) Mezinárodní rozhodčí (s akreditací CEB/UMB).

(5) Kvalifikační předpoklady:

- a) Rozhodčí III. třídy – věk min. 15 let, absolvent školení, úspěšné složení zkoušky ze znalosti pravidel sportovního billiardu a souvisejících vnitřních předpisů ve stanoveném rozsahu;
- b) Rozhodčí II. třídy – věk min. 18 let, 1 rok praxe na pozici rozhodčího III. třídy, absolvent školení, úspěšné složení zkoušky ze znalosti pravidel soutěžního billiardu a souvisejících vnitřních předpisů ve stanoveném rozsahu;
- c) Rozhodčí I. třídy – věk min. 21 let, 2 roky praxe na pozici rozhodčího II. třídy, úspěšné složení zkoušky ze znalosti pravidel soutěžního billiardu ve stanoveném rozsahu, schválení VV SK ČMBS;
- d) Mezinárodní rozhodčí – podmínky pro získání akreditace CEB stanoví Příloha E1.

(6) Výjimku z kvalifikačních předpokladů, která v průběhu soutěžní sezóny opravňuje k výkonu funkce rozhodčího III. třídy bez ohledu na splnění kvalifikačních předpokladů podle odstavce 5, mají tito hráči:

- a) aktuální člen reprezentace ČR;
- b) aktivní účastník vedený na soupisce nejvyšších dlouhodobých soutěží SK ČMBS.

(7) Rozhodčímu je po splnění kvalifikačních předpokladů vystaven VV SK ČMBS „Průkaz rozhodčího“, který ho opravňuje k řízení zápasů v rozsahu definovaném pro danou úroveň/třídu.

(8) Jsou-li u kvalifikovaného rozhodčího zjištěny závažné nedostatky ve znalostech daných kvalifikačními předpoklady nebo při řízení zápasu, může VV SK ČMBS (nebo jím pověřený orgán – zpravidla KRSK) pozastavit platnost oprávnění a nařídit rozhodčímu, aby se podrobil přezkoušení. Do doby úspěšného absolvování přezkoušení může rozhodčí řídit pouze přátelské zápasy.

(9) Členové ČMBS, kteří doposud nezískali kvalifikaci rozhodčího, mohou řídit pouze přátelské zápasy.

(10) Etický kodex rozhodčího je uveden v příloze E2.

Článek E-2003 — ÚBOR ROZHODČÍHO

(1) Úbor rozhodčího pro soutěže ČMBS je dán vnitřním předpisem „Úbor – dress-code“.

(2) Úbor rozhodčího pro soutěže CEB/UMB je stanoven předpisem CEB/UMB nebo pořádatel federací ve spolupráci s CEB/UMB (viz také články A-1019 odst. 4 a E-1004 odst. 3).

Článek E-2004 — ZAJIŠŤOVÁNÍ ROZHODČÍCH V SOUTĚŽÍCH

(1) Účast rozhodčích a zapisovatelů v soutěži je pořadatelem zajišťována v souladu s článkem E-1002 odst. 1, a to v dostatečném předstihu, aby se rozhodčí a zapisovatelé mohli na výkon své funkce řádně připravit.

(2) Výlohy vrchního rozhodčího, vyslaného k řízení soutěže, hradí žadatel.

(3) Obsazení rozhodčích pro soutěž je stanoveno takto – kategorie (soutěž):

- a) „Mezinárodní turnaj“ (vyjma oficiálního turnaje CEB/UMB) – vrchní rozhodčí, rozhodčí a zapisovatelé;
- b) „Mistrovství ČR“, „Velká cena“ a „Dlouhodobé republikové ligové soutěže na ZS a MS“ – vrchní rozhodčí a rozhodčí (zapisovatelé jsou doporučení);

- c) „Národní a regionální turnaje“, „Dlouhodobé národní ligové soutěže“ a „Dlouhodobé nejvyšší regionální soutěže“ – platí ustanovení písmene b);
- d) „Dlouhodobé nižší regionální soutěže“ – vrchní rozhodčí (rozhodčí jsou doporučeni; při absenci rozhodčího přebírá funkci a odpovědnost domácí hráč).

Článek E-2005 — VÝKON FUNKCE VRCHNÍHO ROZHODČÍHO

- (1) Vrchní rozhodčí je nejvyšší autoritou v místě konání soutěže.
- (2) Zahajuje a ukončuje sportovní část utkání dlouhodobých soutěží a turnajů.
- (3) Kontroluje nominaci hráčů, sestavy družstev a před zahájením zápasu/utkání také registraci a totožnost všech nastupujících hráčů. U soutěží mládežnických kategorií též ověří věk nastupujících hráčů.
- (4) Hráče bez platné registrace nepřipustí k soutěži.
- (5) U soutěží družstev provádí 20 minut před zahájením utkání společně s kapitány družstev rozlosování stolů (s výjimkou soutěží, kde stoly určuje domácí družstvo). Do této doby mu jsou také kapitáni družstev povinni předložit sestavy svých družstev pro všechny soutěžní disciplíny. Podle nahlášených sestav provede příslušné záznamy ve výsledkovém servisu.
- (6) Vyhlašuje společný nástup družstev k utkání a určí rozhodčí (příp. zapisovatele) pro jednotlivé zápasy. Zkontroluje úbor hráčů připravených k utkání a nezjistí-li závady, utkání zahájí. V případě, že úbor některého z hráčů není v souladu se směrnicí „Úbor – dress-code“, poskytne hráči lhůtu v délce max. 5 minut, aby závadu odstranil. Pokud nebude závada v ústroji odstraněna, nepřipustí hráče k zápasu a příslušné zápasy skrečuje v neprospěch provinivšího se hráče. Sestavy družstev se tímto nemění, zbývající soupeřící dvojice zůstávají v platnosti.
- (7) Pokud není dohráno celé kolo turnaje, tak vykonává dohled nad dodržováním přísného zákazu na stolech, kde již zápas skončil, provádět jakékoliv činnosti, hlavně hrát, trénovat, připravovat stoly na další zápas (vysávat či kartáčovat sukno, otírat mantinely a čistit koule atd.), upravovat hrací potřeby pro hru (např. tágo), vypínat osvětlení, větrat apod.
- (8) Do části komentáře utkání/turnaje ve výsledkovém servisu zapíše všechny zjištěné skutečnosti, které narušily průběh soutěže. Každou mimořádnou událost stručně popíše a připojí své rozhodnutí a opatření, která v rámci své pravomoci v této souvislosti učinil.
- (9) V případě, že herna není vybavena ukazateli skóre umožňující automatický (on-line) zápis průběhu zápasu do výsledkového servisu, provádí zápis konečných výsledků zápasů do výsledkového servisu manuálně, a to po každém odehraném kole.
- (10) V situaci, kdy herna není vybavena připojením k internetu, resp. přístupem k výsledkovému servisu, je povinen vést písemný zápis o utkání/turnaji, v němž podle předtisku uvede údaje o soutěži/turnaji, dosažené výsledky a také všechny zjištěné skutečnosti, které narušily průběh soutěže. Každou mimořádnou událost stručně popíše a připojí své rozhodnutí a opatření, která ve své pravomoci v této souvislosti učinil. V případě nedostatku místa vyhotoví přílohu k zápisu, kterou podepíše spolu s kapitány družstev.
- (11) Písemný zápis vyhotovený podle odstavce 10 musí bez zbytečného odkladu zapsat do výsledkového servisu, nejpozději však do 24 hodin od ukončení utkání/turnaje.
- (12) Vrchní rozhodčí nemůže být současně hráčem zápasu/utkání/turnaje, v rámci kterého vykonává svoji funkci.

Článek E-2006 — PRÁVA A POVINNOSTI VRCHNÍHO ROZHODČÍHO

- (1) Mimo práv a povinností vyplývajících z Kapitoly E-1 odpovídá za dodržování sportovní části pravidel ČMBS a souvisejících vnitřních předpisů týkajících se jím řízené soutěže. Dohlíží na regulér-

nost průběhu soutěže, sleduje výkony rozhodčích a dbá na to, aby do jejich činnosti, stejně tak jako do činnosti zapisovatelů, nezasahovaly třetí osoby.

(2) Kontroluje, zda herní prostor, jeho vybavení a hrací materiál splňují požadavky podle příslušných ustanovení Hlavy H. Tyto úkony vykoná sám nebo zajistí jejich provedení. Má se za to, že pořadatel s maximálně možnou péčí učinil veškerá možná opatření ke splnění podmínek, které musí být v souladu s ustanovením Hlavy H plněny. Jestliže bude zjištěna závada a pořadatel (klub) nemá pro pořádání soutěže v takovém případě od VV SK ČMBS udělenou výjimku, tak to není důvod pro nezahájení soutěže. Nicméně zjištěná závada bude součástí zápisu ze zápasu a takto postoupena KRSK a VV SK ČMBS k prošetření; to neplatí u výjimek udělených podle ustanovení článku H-1007 odst. 2.

(3) Všechna rozhodnutí a opatření činí na základě vnímání vlastními smysly a zjištěných skutečnostech.

(4) Ve sporných případech, zejména ve věci výkladu pravidel ČMBS, příp. soutěžního řádu, rozhoduje z pozice nejvyšší autority v místě konání soutěže.

(5) Rozhoduje také v případech, kdy je o to požádán rozhodčím (např. při lpících koulích nebo kouli na čáře zakázané zóny).

(6) Provádí výměnu rozhodčích, pokud o to požádají nebo z vlastního rozhodnutí, přičemž určí rozhodčího, který bude v řízení zápasu pokračovat.

(7) Přijímá od hráče/kapitána družstva ústní námitku proti rozhodnutí rozhodčího ve věci výkladu pravidel ČMBS v souladu s ustanovením článku E-2009 odst. 3. Posoudí oprávněnost námitky a rozhodne s konečnou platností nejpozději do 15 minut po skončení zápasu. Shledá-li námitku oprávněnou a byla-li předmětem námitky skutečnost, která prokazatelně mohla ovlivnit výsledek zápasu/utkáni/soutěže, nařídí anulování zápasu a jeho nové sehrání v nejbližším možném termínu.

(8) Přezkoumává oprávněnost ústní námitky podané proti jeho vlastnímu rozhodnutí, pokud o věci rozhodoval ve své pravomoci nejvyšší autority v místě konání soutěže. O podaných námitkách rozhodne nejpozději do 15 minut od obdržení námitky. Proti jeho rozhodnutí je možné písemné odvolání v souladu s ustanovením článku E-2009 odst. 5.

(9) Trestá hráče/kapitána družstva/družstvo za porušení sportovní kázně nebo zásad sportovní etiky (nesportovní chování), a to na základě vlastního zjištění nebo na návrh rozhodčího. Podle charakteru provinění může udělit některý z těchto trestů pro:

a) hráče

- i. napomenutí,
- ii. vyloučení ze zápasu, ve kterém došlo k provinění; v utkání družstev může hráč zbývající zápas odehrát, ale body se přiznávají soupeři v souladu s článkem F-4004 odst. 3 písm. a),
- iii. vyloučení z utkání/soutěže/turnaje;

b) kapitána družstva

- i. napomenutí,
- ii. zbavení výkonu funkce do konce utkání; v takovém případě funkci kapitána družstva převezme některý z dalších hráčů družstva a vrchní rozhodčí o tom bude uvědomen;

c) družstvo

- i. napomenutí,
- ii. vyloučení z utkání/soutěže/turnaje.

Článek E-2007 — PRÁVA A POVINNOSTI ROZHODČÍHO

(1) Mimo práv a povinností vyplývajících z Kapitoly E-1 odpovídá rozhodčí v rámci své pravomoci za dodržování dalších ustanovení pravidel ČMBS.

(2) Je povinen řídit zápasy nestranně s maximální mírou objektivity.

(3) K výkonu své funkce musí přistupovat dobře tělesně i duševně připraven. Cítí-li se indisponován, je povinen požádat vrchního rozhodčího o své vystřídání.

(4) V případě provinění proti zásadám sportovní etiky trestá hráče na místě v rámci své pravomoci. Podle povahy provinění může hráče napomenout nebo navrhnout vrchnímu rozhodčímu, resp. direktoriátu soutěže/turnaje, přísnější potrestání.

(5) Upozorňuje hráče při vzájemném dotyku koulí (lpící koule). Zároveň umožní hráči, aby se o této skutečnosti přesvědčil.

(6) Rozhodčí při hlasitém započítání bodu směrem k hráči a při oznámení, že bodu nebylo dosaženo, anebo při oznámení chyby, může pohybem ruky (vizuálním gestem) hráči pokynout ve smyslu potvrzení nebo nepotvrzení zisku bodu.

(7) U stolu vždy zaujímá takové postavení, aby jej hráč mohl vnímat v rámci periferního vidění, současně ale nesmí stát přímo proti hráči, aby jej nerušil při míření.

(8) Ve všech případech, které nejsou pravidly ČMBS řešeny a rozhodčí nemá dostatek zkušeností, aby je v rámci své pravomoci sám odpovědně rozhodl, je povinen se poradit s vrchním rozhodčím.

Článek E-2008 — PRÁVA A POVINNOSTI ZAPISOVATELE

(1) Práva a povinnosti zapisovatele vyplývají z ustanovení Kapitoly E-1.

(2) Mimo povinností podle odstavce 1 upozorňuje rozhodčího na blížící se závěr zápasu ohlášením posledních pěti (v trojbandu tří) karambolů nebo posledního náběhu.

Článek E-2009 – NÁMITKOVÉ A ODVOLACÍ ŘÍZENÍ

(1) Ústní námitky je nutno podávat vždy kultivovanou formou. Podání ústní námitky způsobem odporujícím zásadám sportovní etiky může být posuzováno jako porušení sportovní kázně a sankcionováno v souladu s pravidly ČMBS.

(2) Hráč nebo kapitán družstva, má-li pochybnosti o rozhodnutí rozhodčího ve věci výkladu pravidel ČMBS, může podat rozhodčímu ústní námitku, a to ihned poté, kdy k předpokládanému chybnému rozhodnutí došlo. Vyloučeny jsou námitky týkající se vlastní hry v průběhu zápasu podle ustanovení článku E-1009 odst. 1 až 3.

(3) Proti rozhodnutí rozhodčího, který nevyhověl ústní námitce podle odstavce 2, lze podat ústní námitku vrchnímu rozhodčímu, a to nejpozději do 15 minut po skončení zápasu. Vrchní rozhodčí z pozice nejvyšší autority v místě konání soutěže rozhodne o námitce s konečnou platností.

(4) Hráč nebo kapitán družstva, má-li pochybnost o rozhodnutí vrchního rozhodčího ve věci výkladu pravidel ČMBS či výkladu a uplatnění soutěžního řádu, může podat vrchnímu rozhodčímu ústní námitku, a to ihned poté, co k předpokládanému chybnému rozhodnutí došlo.

(5) Proti rozhodnutí vrchního rozhodčího, který nevyhověl námitce podané podle odstavce 4, lze podat písemné odvolání:

- a) v dlouhodobé soutěži družstev direktoriátu soutěže, kterému přísluší řízení dané soutěže, a to doporučenou poštou nejpozději do 3 dnů po skončení utkání;
- b) na turnaji delegátovi ČMBS, pokud nebyl jmenován direktoriát turnaje, a to nejpozději do 15 minut po skončení zápasu nebo do 15 minut od rozhodnutí, pokud bylo učiněno mimo průběh zápasu;
- c) podmínkou podání odvolání podle písmen a) a b) může být úhrada administrativního poplatku, jehož výši upravuje sazebník ČMBS.

(6) Odvolání podané po stanovené lhůtě nebo bez uhrazeného administrativního poplatku se zamítá.

(7) Direktoriát dlouhodobé soutěže družstev, direktoriát turnaje nebo delegát ČMBS rozhodnou o odvolání s konečnou platností ve lhůtě do 10 dnů od doručení odvolání.

(8) Odvolání podané podle odstavce 5 nemá v žádném případě odkladný účinek.

HLAVA F — ORGANIZAČNÍ PRAVIDLA

KAPITOLA F-1 — ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

Článek F-1001 — OFICIÁLNÍ SOUTĚŽE

(1) Soutěže ČMBS:

- a) Mistrovství ČR a národní mistrovství;
- b) Velké ceny;
- c) dlouhodobé ligové soutěže republikové a národní;
- d) regionální dlouhodobé soutěže a přebory.

(2) Soutěže CEB/UMB (podléhají klasifikaci podle organizačních pravidel CEB/UMB):

- a) Mistrovství světa (UMB);
- b) World cup (UMB);
- c) Mistrovství Evropy (CEB);
- d) Grand Prix (CEB).

Článek F-1002 — NEOFICIÁLNÍ SOUTĚŽE

(1) Soutěže ČMBS:

- a) komerční výběrové turnaje;
- b) regionální amatérské soutěže;
- c) exhibiční propagační turnaje;
- d) náborové turnaje pro veřejnost.

(2) Soutěže s registrací CEB/UMB:

- a) bezplatné turnaje (CEB/UMB);
- b) mezinárodní turnaje federací na klubové úrovni;
- c) mezinárodní turnaje federací na úrovni reprezentací.

Soutěž podle písmene a) podléhá schválení CEB/UMB a soutěž podle písmene b) a c) podléhá úrovni ohlášení CEB/UMB.

Článek F-1003 — MISTROVSTVÍ ČR

Organizování mistrovství ČR je výhradní pravomocí ČMBS – nepodléhá schvalování CEB/UMB. ČMBS má nicméně povinnost informovat sportovního ředitele CEB do dvou týdnů o výsledcích mistrovství ČR ve všech disciplínách. Tyto výsledky mohou být, v závislosti na souvisejících pravidlech CEB/UMB, započteny do mezinárodních výkonnostních žebříčků.

Článek F-1004 — MISTROVSTVÍ EVROPY, MISTROVSTVÍ SVĚTA

(1) Mistrovství Evropy spravuje a organizuje CEB. Podléhá evropským organizačním pravidlům EOR a veškerá agenda pro ČMBS je kompetencí generálního sekretáře CEB.

(2) Mistrovství světa spravuje a organizuje UMB. Podléhá světovým organizačním pravidlům WOR a veškerá agenda pro ČMBS je kompetencí generálního sekretáře CEB.

(3) Podání žádosti na pořadatelsví může předložit výhradně ČMBS, který ručí za finanční úhradu vystavených organizačních poplatků.

KAPITOLA F-2 — PŘIDĚLOVÁNÍ, SPORTOVNÍ KALENDÁŘ, NASAZENÍ HRÁČŮ

Článek F-2001 — SEZNAM PRIORIT

Přidělování oficiálních národních mistrovství a turnajů je v pravomoci VV SK ČMBS. Pro přidělování mistrovství není dán žádný seznam priorit. Národní mistrovství (turnaje) mohou být přiděleny na delší časové období stejnému pořadateli.

Článek F-2002 — SPORTOVNÍ KALENDÁŘ

Sportovní kalendář sestavuje VV SK ČMBS.

Článek F-2003 — NASAZENÍ HRÁČŮ, NÁMITKY

(1) Pravomoc úpravy systému nasazení hráčů do soutěže/turnaje má VV SK ČMBS; v ostatních případech nejvyšší autorita, která soutěž/turnaj organizuje.

(2) V průběhu soutěže/turnaje již nelze proti nasazení hráčů uplatnit žádné námitky.

(3) Případná námitka musí být podána písemnou formou nejvyšší autoritě soutěže do 3 dnů od vyhlášení soutěže/turnaje.

(4) Každý hráč/družstvo, kteří se cítí poškozeni rozhodnutím učiněným proti nim, může prostřednictvím svého klubu podat VV SK ČMBS písemnou stížnost. VV SK ČMBS o stížnosti rozhodne ve lhůtě 10 dnů a proti tomuto rozhodnutí není možné se odvolat.

Článek F-2004 — VEDENÍ SOUTĚŽE, ŘÍDÍCÍ VÝBOR, SYSTÉM SOUTĚŽE/TURNAJE

(1) Pro organizování a řízení soutěží/turnajů se v případech hodných zřetele ustavuje v místě jejich pořádání direktoriát soutěže/turnaje, jehož strukturu a personální obsazení určí pořadatel podle jejího významu a rozsahu.

(2) Pro mezinárodní turnaje pořádané v ČR se v souladu s mezinárodními pravidly CEB/UMB obvykle ustavuje pro řízení turnaje organizační a řídicí výbor s kompetencí rozhodování ve sporných případech.

(3) Turnaje se organizují podle následujících herních systémů:

- a) „každý s každým“;
- b) vyřazovací (tzv. „KO systém“ – na první či více porážek);
- c) kvalifikační, při němž jsou nominovaní hráči (obvykle podle jejich výkonnosti) nasazení do hlavní části turnaje či do příslušné úrovně kvalifikace;
- d) kombinovaný, kdy se v průběhu turnaje v jeho různých fázích použijí různé systémy podle písmen a), b) a c).

(4) Systém turnaje je zpravidla nastaven podle příslušného soutěžního řádu. V závislosti na aktuálních okolnostech (zejména materiálních a personálních možnostech pořadatele) je možno turnaj definovat odlišně od soutěžního řádu v rámci vyhlášení či propozic (harmonogramu) turnaje.

(5) Pro dlouhodobé soutěže družstev se stanoví dvoukolový herní systém „každý s každým“ na principu „doma – venku“. Má-li soutěž méně než 6 účastníků, může být soutěžním řádem umožněn čtyřkolový systém (2x doma – 2x venku).

KAPITOLA F-3 — DISCIPLÍNY, NÁRODNÍ MISTROVSTVÍ, OSTATNÍ SOUTĚŽE

Článek F-3001 — UZNANÉ DISCIPLÍNY

Disciplína (stůl):

- a) volná hra (ZS, MS)
- b) kádr 47/1 (ZS)
- c) kádr 47/2 (ZS)
- d) kádr 71/1 (ZS)
- e) kádr 71/2 (ZS)
- f) kádr 52/1 (MS)
- g) kádr 52/2 (MS)
- h) jednoband (ZS, MS)
- i) trojband (ZS, MS)
- j) 5-pins (ZS)
- k) 4 koule (MS)
- l) 5 ball (MS)

Článek F-3002 — NÁRODNÍ MISTROVSTVÍ, OFICIÁLNÍ TURNAJE, OSTATNÍ SOUTĚŽE

Stůl, disciplína, kategorie (muži, ženy, mládež):

a) ZS, MS	volná hra	muži	ženy	U21	U17
b) ZS	kádr 47/2	muži			
c) ZS	kádr 47/1	muži			
d) ZS	kádr 71/2	muži			
e) MS	kádr 52/2	muži			
f) MS	kádr 52/1	muži			
g) ZS, MS	jednoband	muži			
h) ZS, MS	trojband	muži	ženy	U21	U17
i) ZS	trojband („Velká cena“)	muži	ženy		
j) MS	trojband (D3 klubové týmy)	muži			
k) ZS	trojband (D4 klubové týmy)	muži			
l) MS	Classic (D3 klubové týmy)	muži			
m) ZS, MS	trojband (D2 klubové týmy)	muži			
n) MS	víceboj (K52/1, 1B, 3B)	muži			
o) ZS	víceboj (K71/2, 1B, 3B)	muži			
p) ZS	5-pins	muži		U21	
q) ZS	biatlon (5-pins, 3B)			U21	
r) ZS	5-pins (štafeta)	muži			

KAPITOLA F-4 — NENASTOUPENÍ, Odstoupení, VYLOUČENÍ, ČASOVÝ ROZVRH

Článek F-4001 — NENASTOUPENÍ

Jestliže hráč nebo družstvo nejsou přítomni začátku soutěže/turnaje, má pořadatel právo nasadit náhradníka (hráče/družstvo). Pokud není nasazen náhradník, tak soupeři vítězí kontumačně.

Článek F-4002 — Odstoupení

V případě odstoupení v průběhu soutěže/turnaje nemá hráč/družstvo právo na náhradu škody či sportovní dotaci. V případě, že zavinění není na straně hráče/družstva nebo jsou lékařem uznáni jako neschopní hry, mají právo na vyplacení dotací za umístění příslušících jim do okamžiku odstoupení ze soutěže/turnaje.

Článek F-4003 — VYLOUČENÍ

(1) Rozhodnutí o vyloučení hráče/družstva definitivně stvrzuje direktoriát soutěže/turnaje, příp. delegát ČMBS.

(2) V případě vyloučení hráče/družstva v průběhu soutěže/turnaje je náhrada škod či vyplacení dotací nepřípustné.

Článek F-4004 — VLIV ODSTOUPENÍ/VYLOUČENÍ NA VÝSLEDKY

(1) Jestliže hráč/družstvo odstoupí (článek F-4002) nebo je vyloučen (článek F-4003) ze soutěže/turnaje, jsou všechny jeho výsledky anulovány.

(2) V případě KO systému nebo dvojitého KO systému všechny odehrané zápasy nebo zápasy, které ještě teoreticky mají být odehrány proti hráči/družstvu, jenž opustil soutěž/turnaj podle odstavce 1, budou soupeřům uznány jako vítězné. Soupeřům se za vítězné zápasy přiznávají body.

(3) S dosaženými výkony a výsledky se v případě, že hráč/družstvo opustil soutěž/turnaj podle odstavce 1, nakládá takto – v soutěži:

- a) družstev hráč, který je vyloučen, prohrává všechny své zápasy daného utkání; dosažené karamboly/body a náběhy se hráči započítávají, body se však přiznávají soupeřům;
- b) jednotlivců při vyloučení z:
  - i. probíhajícího zápasu se dosažené karamboly/body a náběhy hráči započítávají, body se ale přiznávají soupeři;
  - ii. celé soutěže/turnaje se postupuje podle písmene a).

Článek F-4005 — ČASOVÝ ROZVRH (HARMONOGRAM TURNAJE)

(1) Pořadatel musí před zahájením soutěže/turnaje poskytnout zúčastněným hráčům časový rozvrh (harmonogram). Hráč je povinen být v herně připraven k zápasu v uvedeném čase podle časového rozvrhu (viz článek C-1003 odst. 2). V opačném případě ztrácí právo zápas odehrát (diskvalifikace).

(2) Mezi dvěma bezprostředně po sobě jdoucích zápasech musí mít hráč přestávku v minimální délce 15 minut.

(3) Z důvodu přípravy hracího materiálu (vyčištění koulí a vysátí stolů) a nastavení zápasů (příp. zápisu právě odehraných zápasů) ve výsledkového servisu probíhá vždy po odehraném kole utkání/turnaje technická přestávka v délce trvání max. 10 minut.

(4) Pořadatel má právo ze závažných důvodů časový rozvrh změnit. Tuto skutečnost je povinen bez prodlení oznámit dotčeným hráčům.

KAPITOLA F-5 — KLASIFIKACE HRÁČŮ

Článek F-5001 — KRITÉRIA KLASIFIKACE HRÁČŮ

Nasazení hráče do turnaje je dáno pravidly ČMBS, příp. soutěžním řádem.

Článek F-5002 — DEFINICE

(1) Generální průměr (GP) je výsledkem matematického výpočtu, když se celkový počet bodů nahraných ve všech zápasech příslušné disciplíny vydělí celkovým počtem náběhů. Do GP se nezapočítávají body a náběhy, které byly zahrány pro určení vítěze zápasu v případě rozstřelu.

(2) Přepočtové koeficienty (tzv. Ekvivalentní průměr) jsou uvedeny v Příloze F1.

(3) Kromě soutěží družstev a turnajů jednotlivců, kde se hrají různé disciplíny, se způsobem podle odstavce 1 vypočítává GP družstva.

Článek F-5003 — DALŠÍ KRITÉRIA KLASIFIKACE

(1) Hráč je po skončení soutěžní sezóny podle dosaženého celkového GP zařazen do celostátního (výkonnostního) žebříčku, který vydává VV SK ČMBS. Platnost tohoto celkového GP je stanovena na čtyři roky. Podmínkou uznání platnosti celkového GP je odehrání alespoň čtyř soutěžních zápasů v dané disciplíně v průběhu soutěžní sezóny.

(2) Průběžný GP se získá obdobně jako celkový GP, s tím rozdílem, že se zjišťuje v průběhu soutěžní sezóny.

(3) Dílčí GP se získá obdobně jako celkový GP, s tím rozdílem, že se zjišťuje ze zápasů odehraných v rámci jednoho utkání/turnaje.

(4) Přepočtový průměr je průměr zjišťovaný z výsledků dosažených v různých disciplínách. Je dán podílem vypočtených karambolů a celkovým počtem odehraných náběhů. Hodnota vypočtených karambolů se získá součinem skutečně dosažených karambolů a koeficientu stanoveného pro příslušnou disciplínu. Jednotlivé koeficienty stanovuje VV SK ČMBS (Příloha F2).

(5) Obdobným způsobem, jak je uvedeno v odstavci 4, se vypočte GP jednotlivce v soutěžích víceboje.

(6) Pro utkání družstev zahrnující více disciplín se výpočet rozšiřuje na celkový přepočtový průměr družstva, který se vypočítá obdobně, jak je uvedeno v odstavci 5.

(7) Jednotlivý průměr je u jednotlivce průměr vypočtený z výsledku jednoho zápasu/utkání.

(8) Pro statistické účely se stanovují následující pomocná hodnotící kritéria:

- a) koeficient – procentuální poměr součtu nahraných karambolů vůči součtu stanovených limitů pro odehrané zápasy;
- b) síla hráče – součin GP a koeficientu;
- c) ratio – poměr součtu nahraných karambolů k součtu karambolů nahraných soupeři v odehraných zápasech.

KAPITOLA F-6 — MÉDIA

Článek F-6001 — VYSÍLACÍ PRÁVA

Veškerá vysílací práva, jak televizní, tak i pro jiná média, náleží ČMBS. Podle konkrétní situace musí být v případě potřeby sjednána dohoda s pořadatelem.

Článek F-6002 — TISKOVÉ A VEŘEJNÉ INFORMACE

(1) Pořadatel je povinen po každém kole turnaje publikovat výsledky, nové pořadí ve výsledkové listině a plán dalšího kola.

(2) V zájmu propagace billiaru by měl být na turnaj přizván národní či lokální tisk.

(3) Pořadatel informuje VV SK ČMBS o kanále, datu a čase televizního vysílání v okamžiku, kdy je mu toto známo.

(4) V hracím sále či herně musí být umístěno zařízení (např. zobrazovací tabule, monitory, projekce) s informacemi o aktuálním stavu turnaje.

KAPITOLA F-7 — REKORDY

Článek F-7001 — UZNÁVÁNÍ REKORDŮ

K uznávání rekordů je kompetentní VV SK ČMBS.

Článek F-7002 — REKORDY

(1) Rozlišujeme tři druhy rekordů:

- a) světové – mohou být uznány ČMBS jako národní rekordy;
- b) evropské – mohou být uznány ČMBS jako národní rekordy;
- c) národní – jsou uznávány VV SK ČMBS.

(2) Jako národní rekordy jsou uznávány rekordy, které byly dosaženy v průběhu evropského nebo světového šampionátu

a) ve všech individuálních disciplínách – rekord:

- i. GP – vztahuje se na všechny zápasy v rámci daného šampionátu (platí i pro KO a dvojité KO),
- ii. jednotlivého průměru – musí se jednat o vítězný nebo nerozhodný zápas,
- iii. nejvyšší série;

b) v soutěžích trojboje – rekord:

- i. GP – je tvořen přepočteným GP vypočteným v souladu s koeficienty podle Přílohy F2 a vztahuje se na všechny zápasy šampionátu (platí i pro KO a dvojité KO),
- ii. jednotlivého průměru – je tvořen přepočteným GP vypočtených v souladu s koeficienty podle Přílohy F2 a musí se jednat o vítězný nebo nerozhodný zápas;

c) v soutěžích pětiboje se postupuje podle písmene b).

KAPITOLA F-8 — ŘÍZENÍ A PROTOKOL

Článek F-8001 — ŘÍZENÍ MISTROVSTVÍ

(1) Pokud o to pořadatel soutěže požádá, tak na Mistrovství ČR a události obdobného významu nominuje VV SK ČMBS delegáta ČMBS, kterým by měl být člen VV SK ČMBS, příp. jiná osoba určená VV SK ČMBS. Delegát ČMBS je pověřen technickým řízením soutěže, včetně kontroly oprávněnosti účasti hráčů, rozlosování zápasů, průběhu zápasů a evidence výsledků. Delegátovi ČMBS musí být k dispozici pomocný personál a technické vybavení (zejména výpočetní technika a on-line připojení k internetu). Cestovní a ubytovací náklady delegáta ČMBS jdou k tíži pořadatele soutěže, popř. ČMBS.

(2) Pořadatelem může být jmenován ředitel soutěže. Pokud ředitele soutěže jmenuje ČMBS, tak cestovní a ubytovací náklady hradí ČMBS.

(3) Informace o delegátovi ČMBS, resp. řediteli soutěže, musí být uvedeny ve všech publikovaných dokumentech a zprávách vydaných pořadatelem nebo ČMBS. Úkolem delegáta ČMBS je především dohled nad sportovním průběhem soutěže. Mezi jeho činnosti také patří kontrola dodržování pravidel ČMBS a vnitřních předpisů, a je plně oprávněn činit všechna opatření, která jsou potřebná pro zdárný průběh soutěže. V případě potřeby, příp. po konzultaci s ředitelem soutěže a/nebo vrchním rozhodčím, má právo na základě svých zjištění při závažném porušení pravidel ČMBS vyloučit hráče/družstvo ze soutěže, anulovat zápas/utkáni nebo soutěž zastavit.

(4) Delegát ČMBS může zahájit soutěž, jestliže je o to předem požádán ředitelem soutěže nebo pořadatelem soutěže.

Článek F-8002 — VÝZDOBA SÁLU

Místnost (prostor), kde probíhá mezinárodní soutěž, by mimo vlajky ČR a ČMBS měla být vyzdobena vlajkami všech zúčastněných národů. Výzdoba místnosti by měla odpovídat významu dané události.

Článek F-8003 — OFICIÁLNÍ CEREMONIÁL

Zahajovací a ukončovací ceremoniál mistrovství ČR a podobných událostí, stejně jako vyhlášení vítězů a medailistů, řídí obvykle delegát ČMBS, popř. ředitel soutěže nebo vrchní rozhodčí.

Článek F-8004 — ZAHAJOVACÍ CEREMONIÁL

Moderátor: Přivítání (VIP a delegátů ČMBS – jmenovitě). Eventuálně následující řečníci, politici atd.

Moderátor: *A nyní žádám delegáta Českomoravského billiardového svazu (ředitele soutěže nebo vrchního rozhodčího) pana (paní) ..... o oficiální zahájení ... „název soutěže“.*

Vyzvaná osoba zahájí soutěž následující formulací:

V zastoupení Českomoravského billiardového svazu vítám hráče a funkcionáře účastníci se ... „název soutěže“ ..., pořádaného ... „klub“ ... v disciplíně ... „disciplína“. Připomenu, že poslední ... „název soutěže“ ... bylo pořádáno ... „klub“ ... a vítězem se stal člen ... „klub“ ... pan (paní) ... „jméno hráče“. V zastoupení Českomoravského billiardového svazu prohlašuji ... „název soutěže“ ... pro sportovní sezónu ... „20xx/20xx“ ... za zahájené.

Následuje národní hymna a vyvěšení vlajky ČR a ČMBS.

Moderátor: Ohlásí první zápasy nebo k tomu vyzve ředitele soutěže nebo vrchního rozhodčího.

Článek F-8005 — VYHLÁŠENÍ VÍTĚZŮ, PŘEDÁVÁNÍ MEDAILÍ

Ihned po skončení posledního zápasu (obvykle finále) moderátor oznámí, že bude následovat slavnostní vyhlášení medailistů.

Moderátor: *Třetí místo obsadil a bronzovou medaili získává člen ... „klub“ ... pan (paní) ... „jméno hráče“ ... a člen ... „klub“ ... pan (paní) ... „jméno hráče“. Medaile předává .....*

Hráči vystupují na stupně vítězů a jsou jim předány medaile (osoby předávající medaile jsou předem určeny delegátem ČMBS nebo ředitelem soutěže nebo vrchním rozhodčím).

Moderátor: *Na druhém místě se umístil a stříbrnou medaili získává člen ... „klub“ ... pan (paní) ... „jméno hráče“. Medaili předává .....*

Hráč vystupuje na stupně vítězů a přebírá medaili (osoba předávající medaile je předem určena delegátem ČMBS nebo ředitelem soutěže nebo vrchním rozhodčím).

Moderátor: *Nyní žádám delegáta ČMBS (ředitele soutěže nebo vrchního rozhodčího) pana (paní) ..... o oficiální vyhlášení vítěze.*

Vyzvaná osoba vyhlásí vítěze soutěže následující formulací:

V zastoupení Českomoravského billiardového svazu vyhlašuji vítězem ... „název soutěže“ ... a držitelem titulu ... „název soutěže“ ... pro sportovní sezónu ... „20xx/20xx“ ... člen ... „klub“ ... pan (paní) ... „jméno hráče“.

Hráč vystupuje na stupně vítězů a přebírá medaili. V případě soutěže s mezinárodní účastí se hraje hymna státu vítěze.

Moderátor: Požádá další osoby o předání cen či krátkou promluvu či oznámení dalšího možného programu (show).

Článek F-8006 — ZAKONČOVACÍ CEREMONIÁL

Moderátor: *A nyní žádám delegáta Českomoravského billiardového svazu (ředitele soutěže nebo vrchního rozhodčího) pana (paní) ..... o oficiální ukončení tohoto ... „název soutěže“.*

Vyzvaná osoba ukončí soutěž následující formulací:

V zastoupení Českomoravského billiardového svazu prohlašuji ... „název soutěže“ ... pro sportovní sezónu ... „20xx/20xx“ ... za ukončené.

Následuje národní hymna a stažení vlajky ČR a ČMBS.

HLAVA G — ORGANIZAČNÍ PODPORA

Článek G-1001 — TERMÍNY MISTROVSTVÍ ČR A VELKÝCH CEN

(1) Rámcové termíny konání turnajů Mistrovství ČR a Velkých cen jsou zakotveny ve sportovním kalendáři ČMBS.

(2) Pořádání turnajů Mistrovství ČR a Velkých cen je možné pouze na základě dohody o delegování pořadatelství mezi VV ČMBS a pořádajícím klubem, kterou se stanoví podmínky a rozsah delegování pořadatelství s ohledem na ustanovení článku A-1001 odst. 2 až 8.

(3) S ohledem na článek F-2001 může žadatel předložit žádost o delegování pořadatelství na delší časové období (max. na 3 soutěžní sezóny).

ČLÁNEK G-1002 — PODÁNÍ ŽÁDOSTÍ, POŘÁDÁNÍ MISTROVSTVÍ ČR, VELKÝCH CEN A DALŠÍCH SOUTĚŽÍ

(1) Žádost o pořádání turnaje zařazeného do série Velkých cen – před zahájením soutěžní sezóny minimálně:

a) 10 týdnů

- i. podání závazné žádosti pořadatele VV SK ČMBS,
- ii. VV SK ČMBS postoupí žádost VV ČMBS;

b) 8 týdnů

- i. VV ČMBS podá závaznou odpověď na žádost předkládajícímu klubu,
- ii. VV ČMBS zašle klubu návrh písemné dohody o delegování pořadatelství;

c) 6 týdnů

- i. žadatel zašle podepsanou dohodu o delegování pořadatelství VV ČMBS,
- ii. žadatel uhradí na účet ČMBS garanční jistinu – je-li tato smlouvou požadována,
- iii. VV SK ČMBS zapíše pořadatele k termínu Velké ceny do sportovního kalendáře SK ČMBS.

(2) Žádost o pořádání turnaje Mistrovství ČR – před termínem konání soutěže minimálně:

a) 10 týdnů

- i. podání závazné žádosti pořadatele VV SK ČMBS,
- ii. VV SK ČMBS postoupí žádost VV ČMBS;

b) 8 týdnů

- i. VV ČMBS podá závaznou odpověď na žádost předkládajícímu klubu,
- ii. VV ČMBS zašle klubu návrh písemné „Dohody o delegování pořadatelství“;

c) 6 týdnů

- i. žadatel zašle podepsanou „Dohodu o delegování pořadatelství“ VV ČMBS,
- ii. žadatel uhradí na účet ČMBS garanční jistinu – je-li tato dohodou stanovena,
- iii. VV SK ČMBS zapíše pořadatele k termínu Mistrovství ČR do sportovního kalendáře SK ČMBS.

(3) Dále pro Velkou cenu a pro Mistrovství ČR – minimálně:

a) 4 týdny před termínem konání turnaje

- i. na stránkách ČMBS a ve výsledkovém servisu je zveřejněno oznámení/výzva,
- ii. ve výsledkovém servisu bude zpřístupněn přihlašovací formulář,
- iii. na stránkách ČMBS je zveřejněn odkaz na internetovou prezentaci pořadatele (pokud existuje),
- iv. VV SK ČMBS oznamuje pořadateli jméno delegáta ČMBS, příp. dalších zástupců ČMBS,
- v. pořadatel oznamuje VV SK ČMBS ředitele turnaje a vrchního rozhodčího, kteří za pořadatele spolu s delegátem ČMBS přebírají řízení soutěže,
- vi. je-li plánováno nasazení vybraných rozhodčích (např. na finále), tak jsou VV SK ČMBS oznámena jejich jména, pokud o to pořadatel požádá,

- vii. pořadatel předá loga sponzorů ve vhodném formátu (např. *.jpg nebo *.gif) a dostatečné kvalitě pro umístění ve výsledkovém servisu;
- b) 2 až 4 týdny před termínem konání turnaje
- i. hráči se přihlašují do soutěže prostřednictvím přihlašovacího formuláře ve výsledkovém servisu,
  - ii. VV SK ČMBS resp. pořadatel oznámí hráče, kterému/kterým byla přidělena „divoká karta“,
  - iii. VV SK ČMBS kontroluje, zpracovává a registruje příchozí přihlášky,
  - iv. VV SK ČMBS zajišťuje přípravu výsledkového servisu pro první fázi turnaje;
- c) 10 dnů před termínem konání turnaje
- i. pořadatel obdrží jména přihlášených hráčů,
  - ii. ve výsledkovém servisu jsou zveřejněni účastníci turnaje, harmonogram turnaje (rozpis zápasů/tréninků) a další informace o turnaji – přihlášení hráči jsou o tom informováni e-mailem,
  - iii. zveřejněné propozice (harmonogram) musí obsahovat
    - název turnaje
    - název a adresa (souřadnice GPS) místa konání turnaje včetně telefonu a e-mailu
    - odkazy na dopravu z/na železniční stanici, pokud existují; je-li to vhodné také pro dopravu mezi hotelem a místem konání turnaje
    - důležitá silniční spojení do místa konání turnaje
    - nabídka ubytovacích zařízení s úplnou adresou, telefonem a e-mailem (pokud jsou dohodnuty, tak ceny za ubytování, rezervačních kód, možné nejzazší termíny rezervace či speciální rezervační formuláře apod.)
    - jméno osoby, která přebírá záštitu nad turnajem
    - plánované časy pro trénink a místo tréninku
    - plánované oficiální zahájení turnaje (může být i po faktickém začátku turnaje)
    - odkaz na internetové stránky turnaje (pokud existují)
    - možné nabídky doprovodných programů pořadatele u příležitosti turnaje;
- d) 7 dní před termínem konání turnaje
- i. pořadatel potvrzuje VV SK ČMBS dostupnost připojení k internetu,
  - ii. informace pořadatele o dostupnosti výpočetní techniky s tiskárnou a s následujícím programovým vybavením
    - internetový prohlížeč
    - MS Excel,
  - iii. informace pořadatele o dostupnosti technického zařízení pro on-line skóre,
  - iv. výsledkový servis je připraven pro první fázi turnaje.

(4) Další doporučení pro pořadatele soutěže:

- a) je povoleno pouze použití billiardových stolů vyhovujících technickým normám ČMBS (Hlava H);
- b) měly by být použity pouze koule a sukna, která jsou pro soutěže schváleny ČMBS;
- c) na začátku turnaje sukno a koule musí být úplně nové, neohrané;
- d) pokud je výrobcem sukna a koulí současně sponzorem turnaje, tak z každé strany stolu by měla být umístěna jeho reklama;
- e) na stole musí být z každé strany umístěno dobře viditelné číslo stolu; toto číslo stolu by mělo být umístěno na příslušném ukazateli skóre;
- f) během turnaje musí mít hráči dostupné nealkoholické nápoje;
- g) osvětlovací tělesa stolu (svítidla) musí být upevněna takovým způsobem, aby koule nevrhaly šikmo stín; osvětlení nesmí rušit (oslňovat) hráče, a to jak hrající, tak i sedící;
- h) u stolu musí být k dispozici opěrka tága;
- i) v herně mohou být vyvěšena loga sponzorů (např. výrobce hracího materiálu – stolů, koulí a sukna);
- j) logo ČMBS bude vyvěšeno na dobře viditelném místě (např. pódium);

- k) ceremoniály jsou oficiálně prováděny obvykle delegátem ČMBS v souladu se stanovenými pravidly; na Mistrovstvích ČR předává medaile, diplomy, příp. poháry;
- l) v herně platí přísný zákaz kouření a používání mobilních telefonů; servírování nápojů způsobem, který nepůsobí rušivě na hráče, je přípustné;
- m) pro vedení turnaje musí být připraven dostatek spotřebního materiálu (např. papír do tiskárny, psací potřeby);
- n) v herně musí být umístěna vývěska (např. tabule) pro umístování oznámení, časového rozvrhu, turnajového schématu a výsledků.

(5) V úvahu je potřeba brát také ustanovení stanov ČMBS týkající se soutěží. Tyto jsou publikovány na stránkách ČMBS. Platná jsou rovněž rozhodnutí delegáta ČMBS učiněná ve spolupráci s direktoriátem soutěže a zástupci pořadatele v místě konání soutěže.

HLAVA H — TECHNICKÉ NORMATIVY

Článek H-1001 — STOLY, MANTINELY, SUKNO

(1) Stůl pro billiard je stůl obdélníkového tvaru, naprosto hladký a vodorovný. Stůl musí být stabilní i v případě, že jej hráč použije jako oporu.

(2) Kulečnickový stůl je tvořen břidlicovou nebo žulovou deskou (poskládanou z max. tří částí) o min. tloušťce 40 mm, příp. z jiného materiálu odsouhlaseného VV SK ČMBS.

(3) Ohraničení hrací plochy je dáno gumovými mantinely ve výšce 37 mm v místě nejbližší hrací plochy; je povolena tolerance +/- 1 mm.

(4) Rozlišují se dva druhy stolů:

a) mezinárodní turnajový stůl (označovaný také jako „závodní stůl“) s rozměry hrací plochy mezi mantinely 2,84 m x 1,42 m; povolená tolerance +/- 5 mm;

b) malý stůl s rozměry hrací plochy mezi mantinely

i. 2,10 m x 1,05 m (používán podmínkách SK ČMBS),

ii. 2,30 m x 1,15 m, a

iii. 2,54 m x 1,27 m.

(5) Gumové mantinely jsou po celé délce upevněny na vnější rám o šířce 12,5 cm, který je zcela hladký a jednobarevný; pro šířku rámu je povolena tolerance +/- 1 cm.

(6) Na povrchu ohraničujícím mantinely jsou umístěny nesmazatelné značky (diamanty) ve vzdálenosti odpovídající 1/8 délky hrací plochy. Loga výrobce ani žádné jiné nápisy a značky na povrchu rámu ohraničujícího mantinely nejsou dovoleny.

(7) Sukno musí být na začátku soutěže nové, mít stejnou kvalitu a být modré nebo jiné schválené barvy. Musí být maximálně napnuté, bez záhybů či jiných překážek jak na ploše, tak na mantinelech. Sukno musí být schváleno VV SK ČMBS; pro Mistrovství ČR a oficiální turnaje může VV SK ČMBS určit konkrétní sukno.

(8) Výška stolu od podlahy k hornímu okraji rámu musí být v rozmezí 75 až 80 cm.

(9) Stoly určené pro oficiální soutěže musí být vybaveny elektrickým vyhříváním eliminujícím vlhkost desky a sukna. Toto vyhřívání, vybavené termostatem, by mělo být zapnuté od potažení stolu a během celé soutěže, aby byly zajištěny co možná nejvíce konstantní podmínky pro hru.

(10) Po potažení stolu musí být na sukně vyznačeny tečky podle Přílohy B1 – Schéma A a A1. Podle hrané disciplíny mohou být na hrací ploše rozkresleny zakázané zóny (podle Přílohy B2 – Schéma B a B1, Přílohy B3 – Schéma C a Přílohy B4 – Schéma D a D1). Vyznačení teček a rozkreslení zakázaných zón musí být provedeno tak, aby neovlivňovalo dráhu koulí a zrakové vnímání hráčů; použití nálepek není povoleno.

Článek H-1002 — KOULE, KŘÍDA

(1) Koule musí být od výrobce schváleného VV SK ČMBS. Dvě z koulí mají bílou barvu, třetí koule je červená. Jedna bílá koule má obou koncích pomyslné průsečnice nesmazatelnou značku (tečku). Přípustné jsou rovněž koule v barevné kombinaci bílá, žlutá a červená. V tomto případě bílá koule nemá značky (tečky). Pro disciplínu trojband mohou být dvě bílé koule, příp. bílá a žlutá koule, anebo bílá, žlutá i červená koule, opatřeny speciálními velkoplošnými značkami, umožňující lepší viditelnost rotací. VV SK ČMBS může povolit výjimku z tohoto ustanovení.

(2) Koule by měly být absolutně kulaté a jejich průměr musí být v rozmezí 61 až 61,5 mm. Rozdíl v průměru mezi jednotlivými koulemi v sadě musí být menší než 0,25 mm.

(3) Hmotnost koulí musí být v rozmezí 205 až 220 g. Rozdíl hmotnosti mezi nejtěžší a nejlehčí koulí v sadě by neměl překročit 2 g.

(4) Pro Mistrovství ČR a určené soutěže [článek F-1001 odst. 1 písm. a) až c) a odst. 2] jsou povinné koule schválené VV SK ČMBS.

(5) Křída by neměla nepřiměřeně znečišťovat hrací plochu a koule. Musí mít dobrou přilnavost na kůžičce tága a barevné provedení blízké barvě sukna stolu, na kterém hráč s křídou hraje.

Článek H-1003 — TÁGO, OPĚRKA

(1) Koule jsou uváděny do pohybu prostřednictvím sportovního náčiní vyrobeného ze dřeva, příp. jiného materiálu, které se nazývá „biliardové tágo“. Tágo může být jednodílné nebo se může skládat z více částí. Tágo musí být na jednom konci opatřeno koženým kroužkem nazývaným „kůžička“. Hráč se může koulí dotýkat pouze touto kůžičkou. Hráč může během hry libovolně podle vlastní vůle používat jedno či více tág různé délky, hmotnosti nebo průměru.

(2) Tágo nesmí mít technické prvky usnadňující nebo měnící strk hráče nebo mající vliv na dráhu koule.

(3) Hráč má právo použít opěrku tága vyrobenou ze dřeva nebo jiného materiálu určenou k náhradě ruky v určitých pozicích, komplikovaných pro hráče. Opěrka tága je povinnou výbavou ZS.

Článek H-1004 — OSVĚTLENÍ

(1) Světlo dopadající na stůl nesmí být na celé jeho ploše nižší intenzity než 520 luxů.

(2) Osvětlení musí být upevněno způsobem nebránícím hráčům ve hře a nemělo by hráče při hře oslňovat.

(3) Vzdálenost mezi svítidlem a povrchem hrací plochy musí být min. 80 cm. Jsou-li použita samostatná svítidla, měla by být upevněna způsobem dovolujícím rozhodčímu jejich vychýlení, aby hráči bylo umožněno nerušené zahrání strku.

(4) Prostor herny by neměl být zcela temný, ale měl by být osvětlený způsobem umožňujícím divákům dobrou viditelnost; v úrovni podlahy je pro osvětlení stanovena min. intenzita 50 luxů.

(5) Denní přirozené světlo, resp. sluneční paprsky, nemůžou osvětlovat prostor herny takovým způsobem, že budou vytvářet rušivé stíny a veliké kontrasty, a v žádném případě nesmí oslňovat hráče a rozhodčí. Pořadatel musí zajistit dostatečně účinné zatemnění.

Článek H-1005 — NOVÉ MATERIÁLY

Před oficiální akceptací nového herního materiálu musí být materiál (obvykle koule a sukno) dostatečně otestován. O schválení nového herního materiálu rozhoduje VV SK ČMBS a kladné stanovisko může být vydáno pouze v případě, že nebyly v průběhu testování zjištěny negativní vlastnosti, které by zásadním způsobem mohly ovlivnit hru. ČMBS připouští materiály již schválené CEB/UMB.

Článek H-1006 — VYBAVENÍ HERNY

(1) Herna musí být vybavena:

- a) tepelným zdrojem umožňujícím vytápění na pokud možno stálou teplotu, a to min. 21 °C;
- b) technickými prostředky umožňujícími účinné větrání.

(2) Stoly musí být mezi sebou a současně od stěny vzdáleny min. 1,5 m.

(3) Prostor herny, kde probíhá soutěž, nesmí po celou dobu konání soutěže sloužit pro jiné účely.

Článek H-1007 — VÝJIMKY Z TECHNICKÝCH NORMATIVŮ

(1) V případech hodných zřetele je VV SK ČMBS oprávněn udělit pořadateli soutěže výjimku z podmínek stanovených v ustanovení článku:

- a) H-1001 odst. 2, odst. 7 první věta a odst. 9;
- b) H-1002 odst. 1 až 3 a 5;
- c) H-1004 odst. 1 a 4 část věty za středníkem;
- d) H-1006 odst. 2.

(2) Výjimky podle odstavce 1 se považují za udělené v soutěžích uvedených v článku F-1001 odst. 1 písm. d).

HLAVA I — ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek I-1001 — ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ

(1) Tato novelizovaná Pravidla sportovního billiaru ruší Pravidla sportovního billiaru vydaná ČMBS dne 15.srpna 2021.

Článek I-1002 — ÚČINNOST

Pravidla ČMBS nabývají účinnosti dnem 1. září 2022.

Schváleno VV SK ČMBS a KRSK, v Praze dne: 1.září 2022

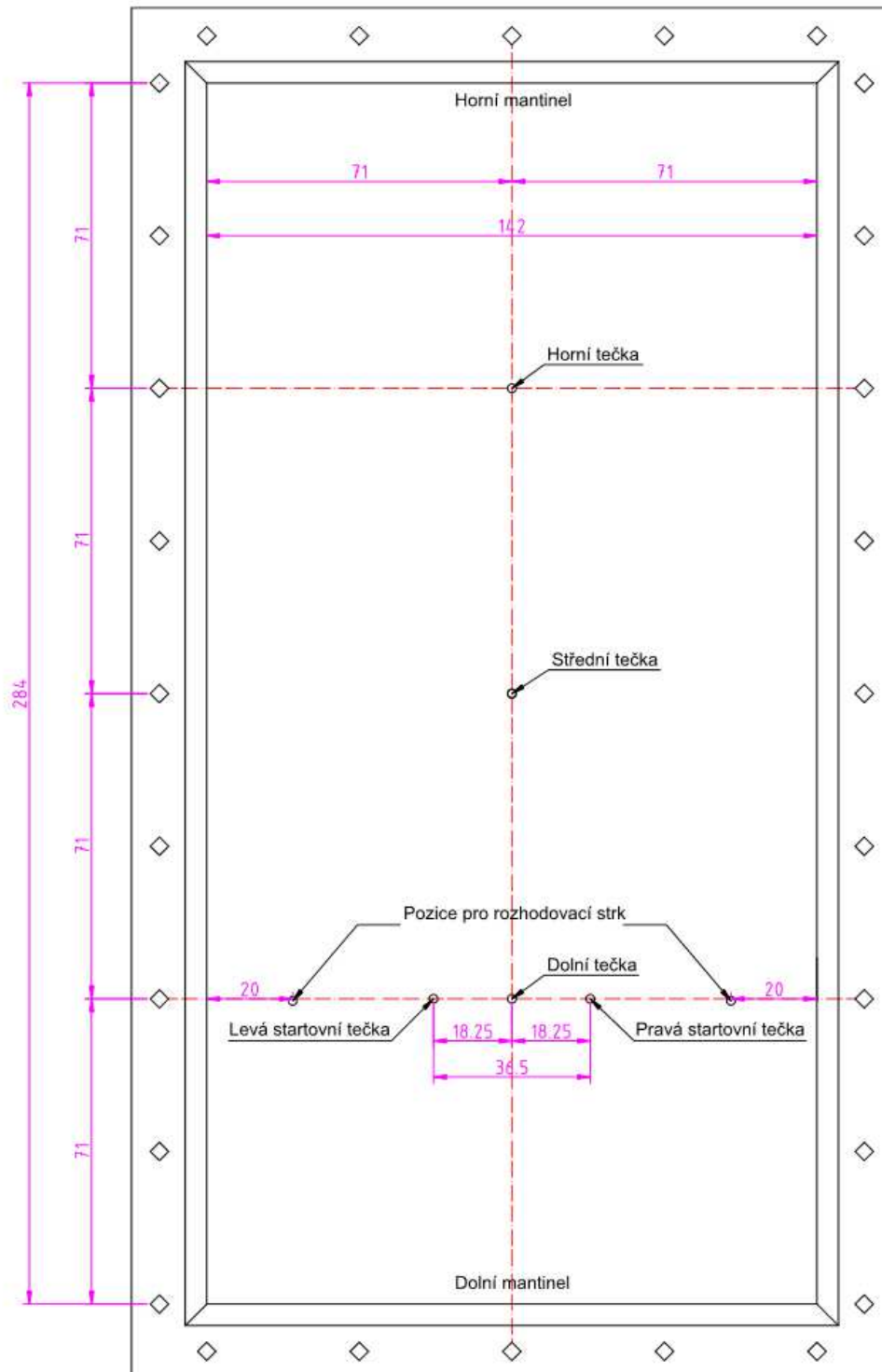
Za VV SK ČMBS: Prezident sekce Vlastislav Tauterman, v.r.

Viceprezident sekce Vít Pechman, v.r.

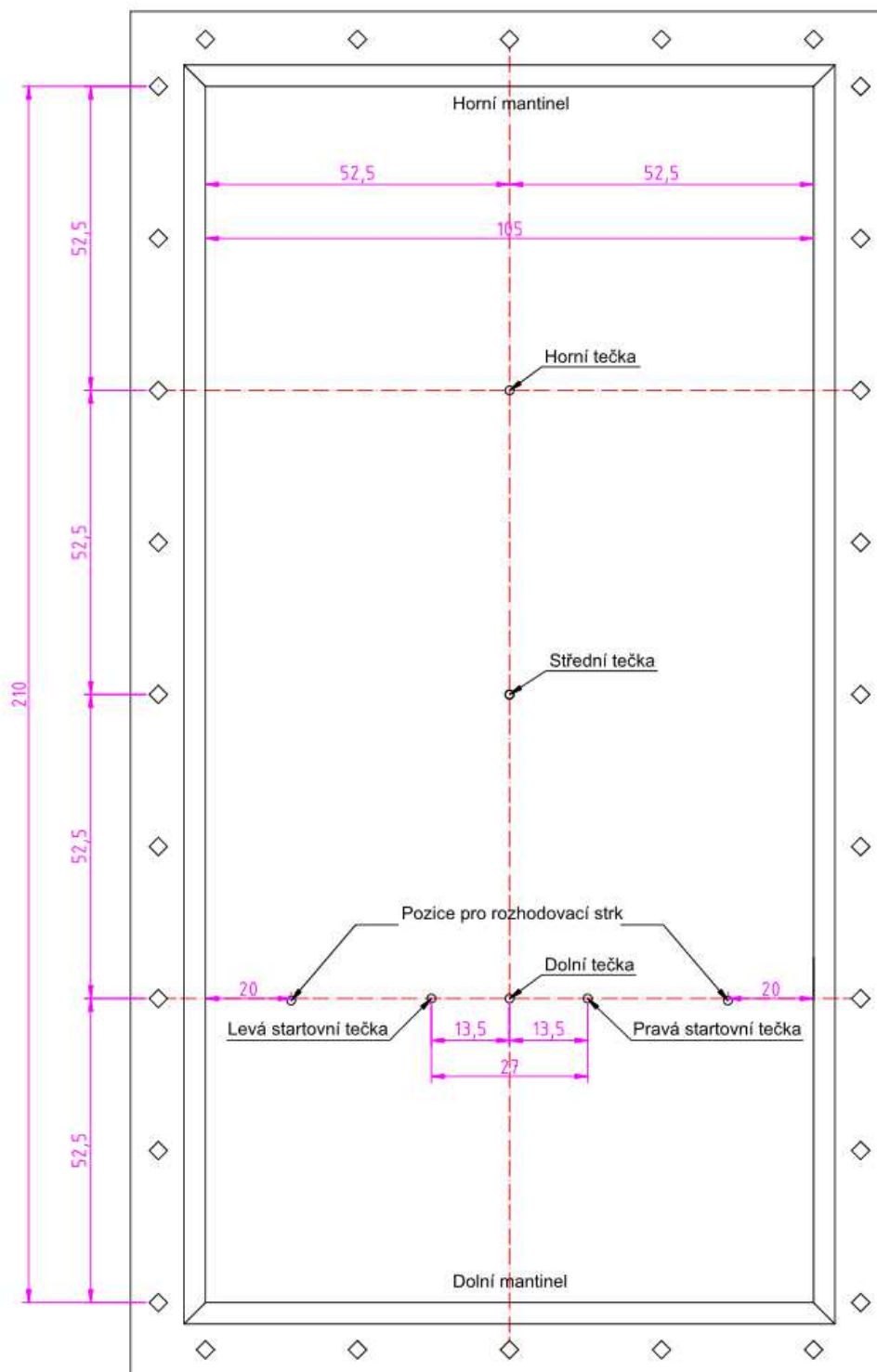
Za KRSK ČMBS: předseda komise Pavel Szczeponek , v.r.

Příloha B1

Schéma A – Vyznačení teček (ZS 284 x 142)

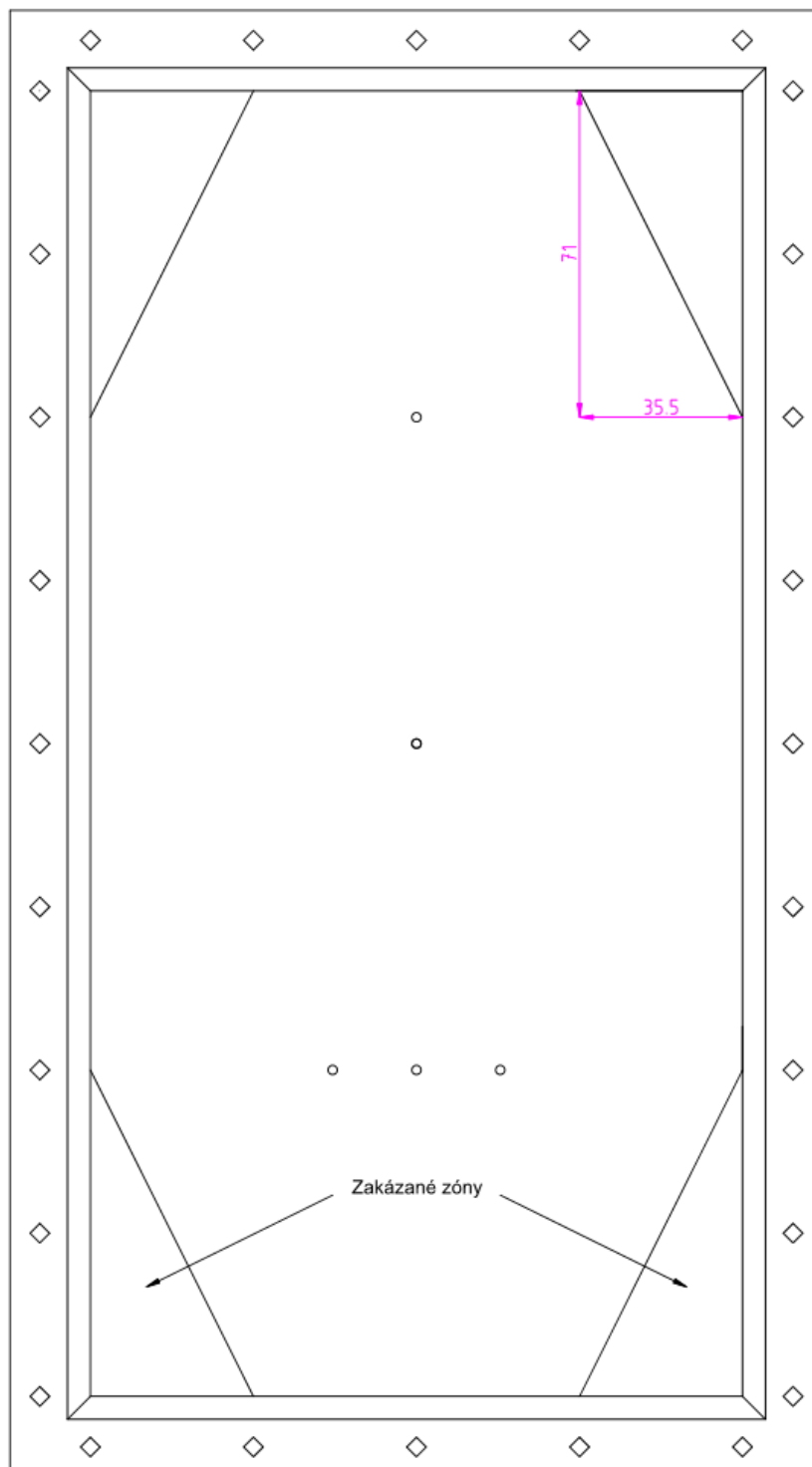
Schéma A1 – vyznačení teček (MS 210 x 105)

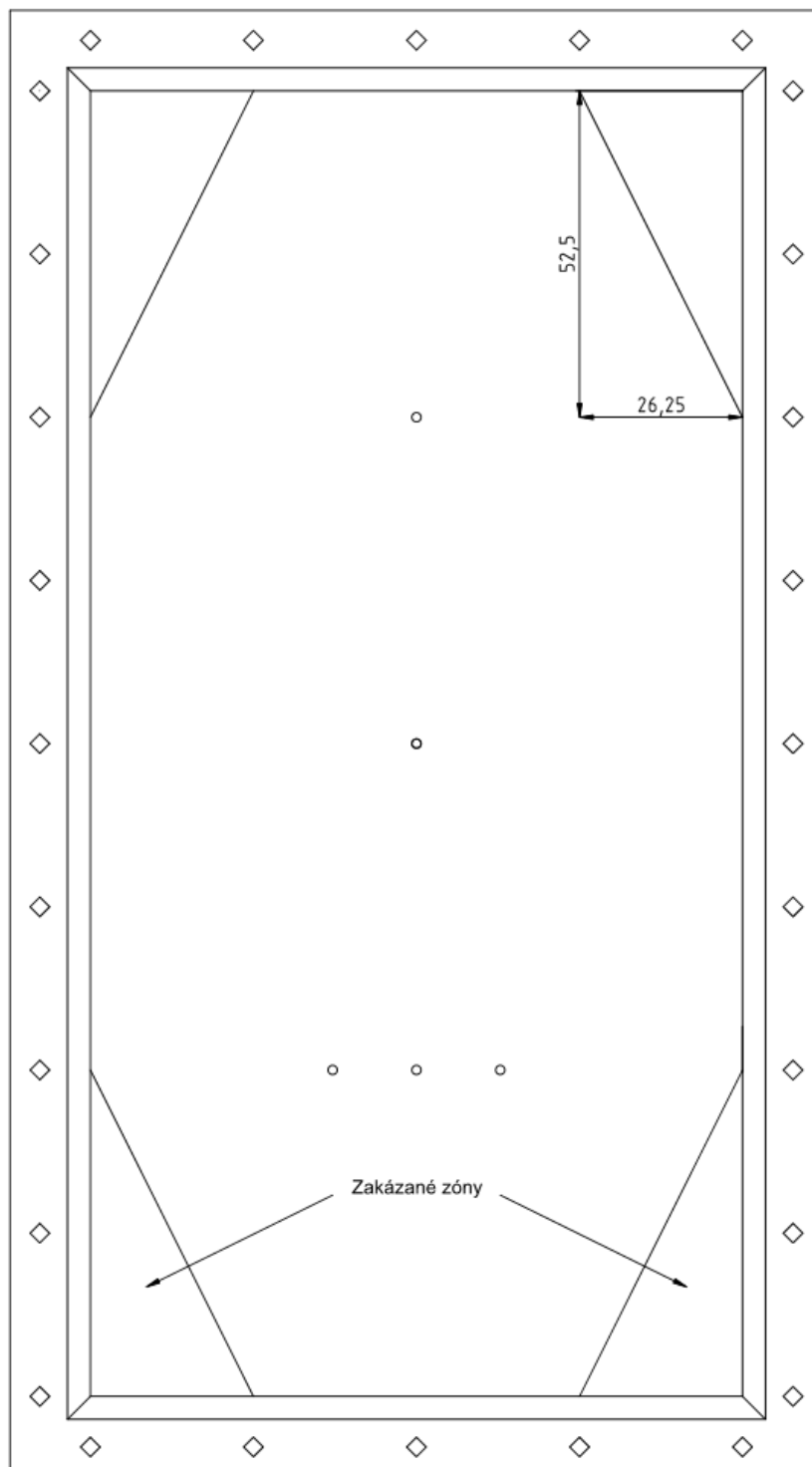

Příloha B2

Schéma B – Volná hra - vyznačení zakázaných zón (ZS 284 x 142)

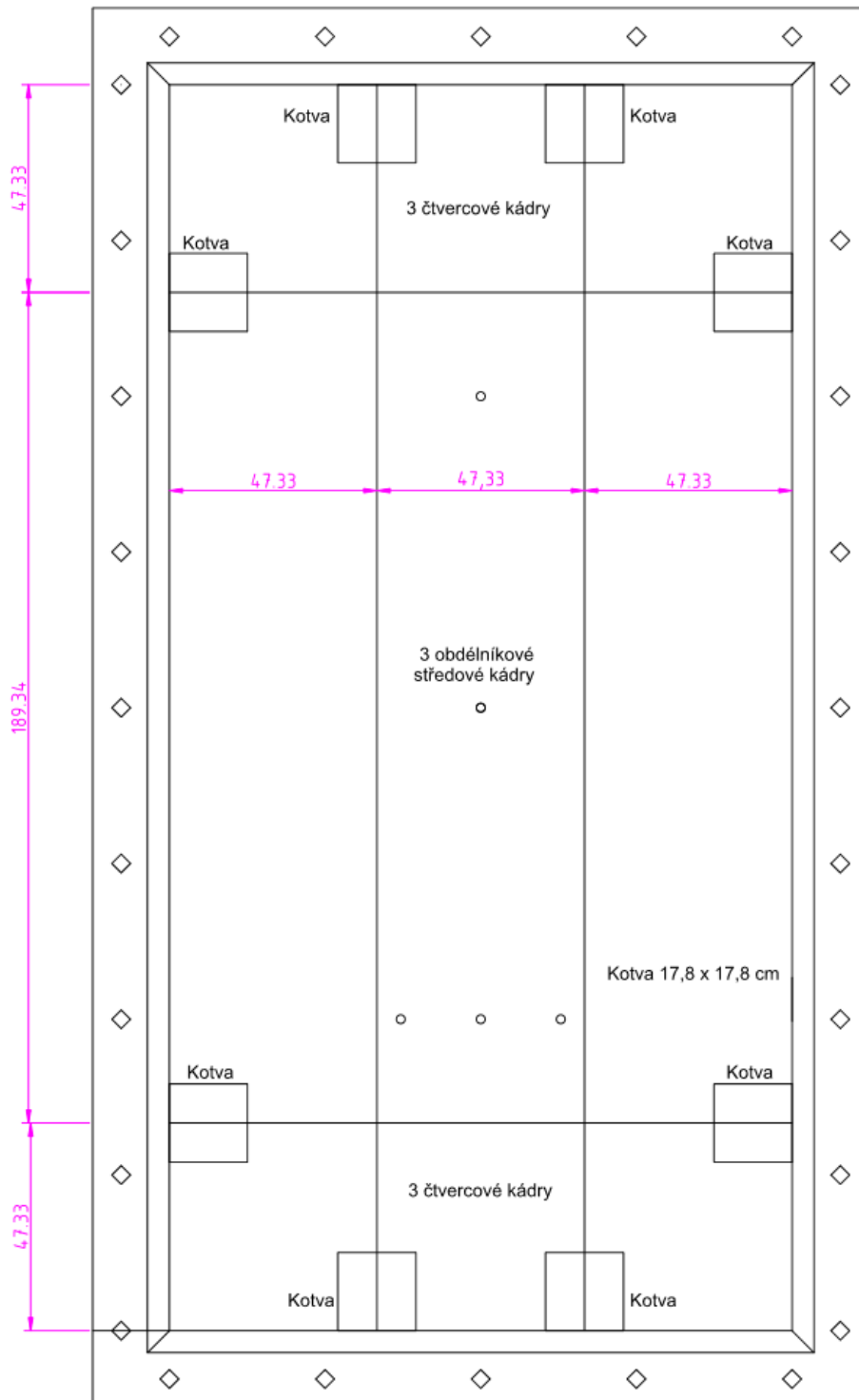

Schéma B1 – Volná hra - vyznačení zakázaných zón (MS 210 x 105)

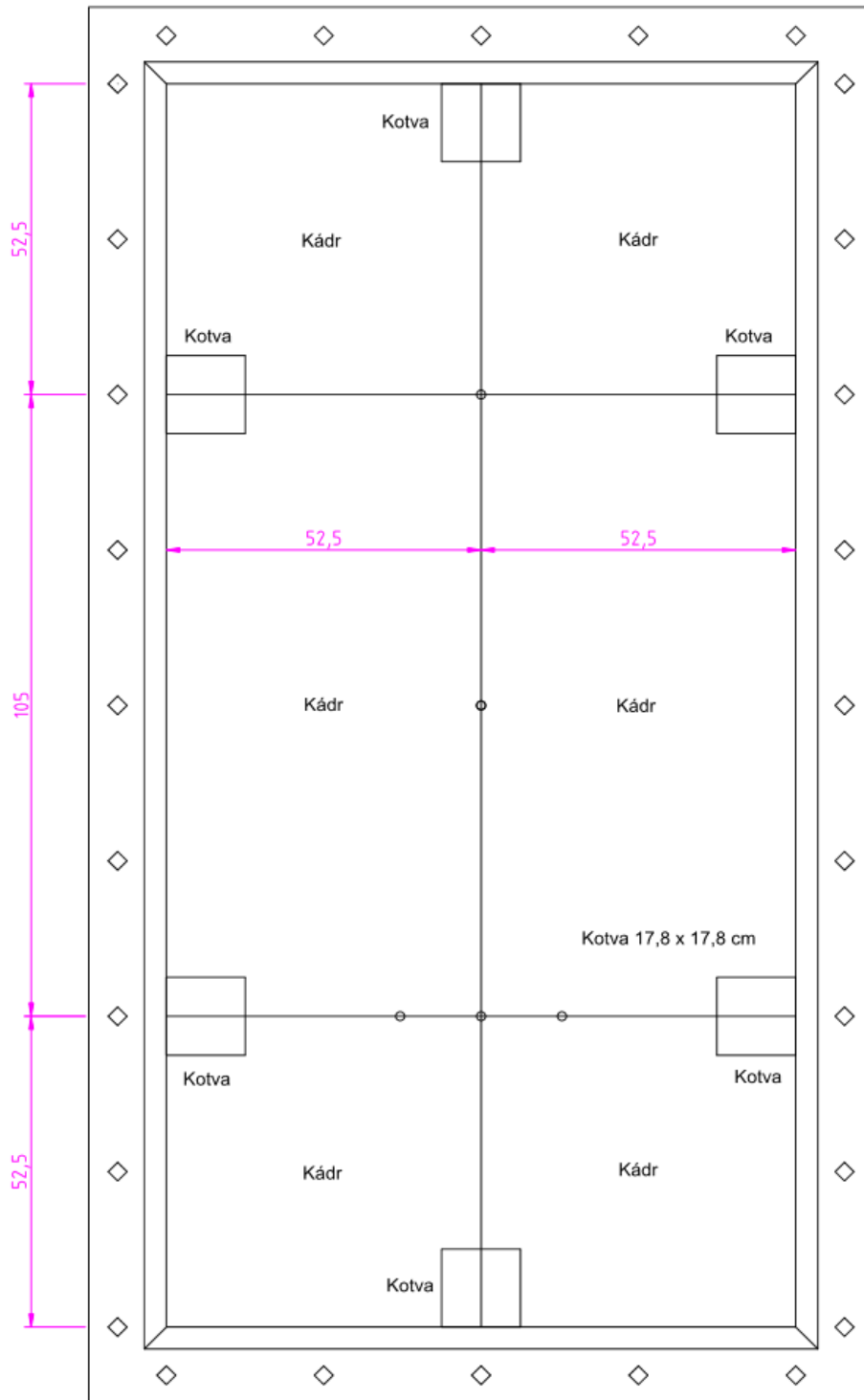
Příloha B3

Schéma C – značení pro kádr 47

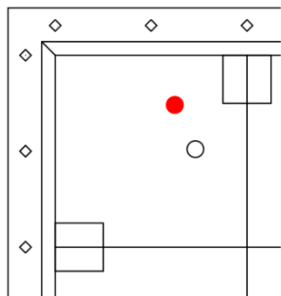
Schéma D1 – značení kádrů 52

Příloha B5

Schéma E – pozice v kádrech

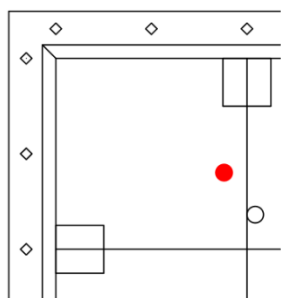
Hráčova koule není uvažována (její pozice není důležitá).
Pozice před strkem určuje následující pozici – v poli nebo jedna z pole.

Obrázek 1

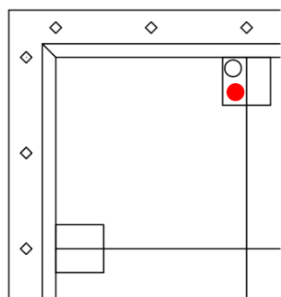
Kádr/1: jedna z pole

Kádr/2: v poli, nebo jedna z pole

Obrázek 2

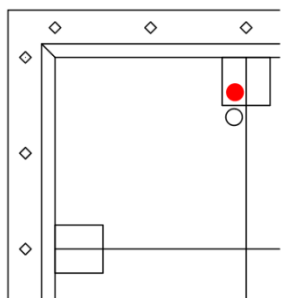
Všechny kádry: mimo

Obrázek 3

Kádr/1: jedna odevšad

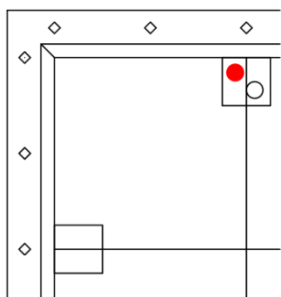
Kádr/2: v poli, jedna z kotvy nebo jedna z pole, v kotvě nebo
uvnitř všude, nebo jedna odevšad

Obrázek 4

Kádr/1: z pole, mimo

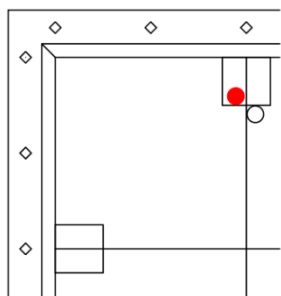
Kádr/2: v poli, mimo nebo jedna z pole, mimo

Obrázek 5

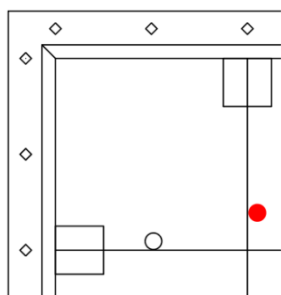
Kádr/1: mimo, jedna z kotvy

Kádr/2: mimo, v kotvě nebo mimo, jedna z kotvy

Obrázek 6

Všechny kádry: mimo všude

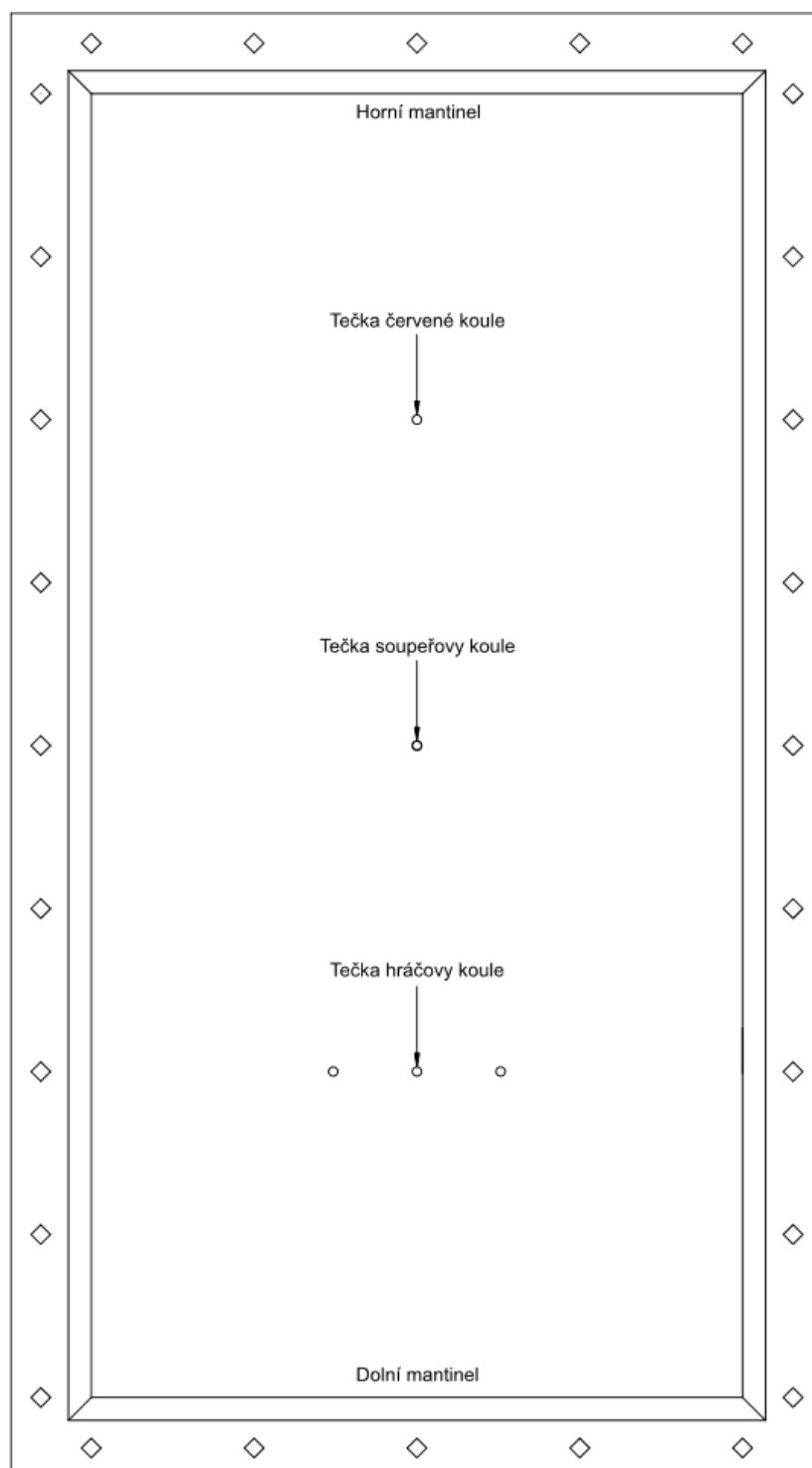
Obrázek 7

Přestože koule nejsou blízko společné čáry, rozhodčí musí oznámit „mimo“, aby hráče upozornil, že jsou koule v různých polích.

Poznámka: Jsou-li koule ve stejném poli a ve stejné kotvě, tak je poloha vzhledem k poli hlášena jako první. V kádru x/1 se poloha v poli nebo v kotvě nikdy nevyskytuje. Pokud hráč nevidí, ve kterém poli se koule nacházejí, naznačí rozhodčí pozici mírným pohybem ruky.

Příloha B6

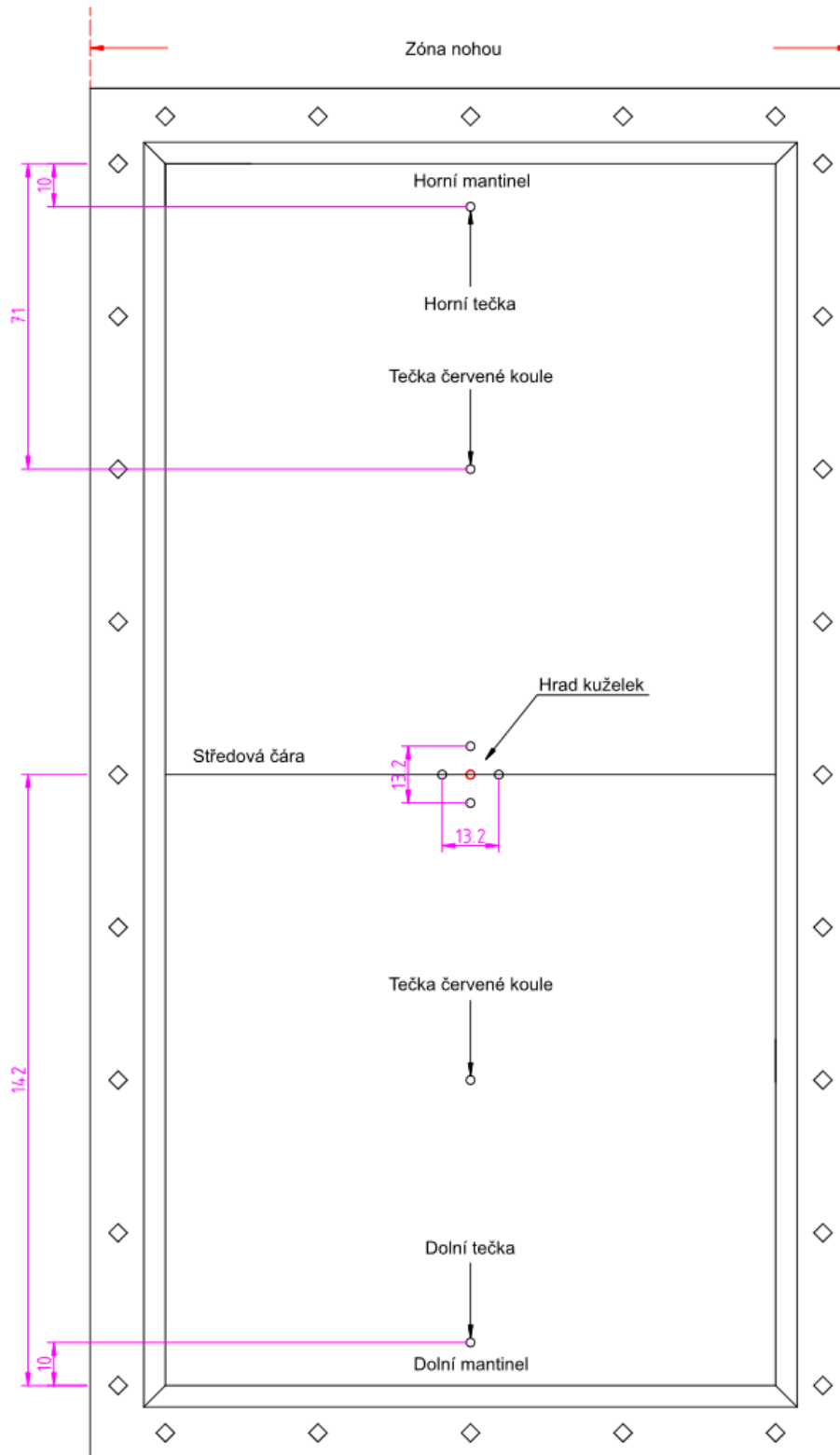
Schéma F – Trojband - rozmístění v případě lpících, nebo vyhozených koulí

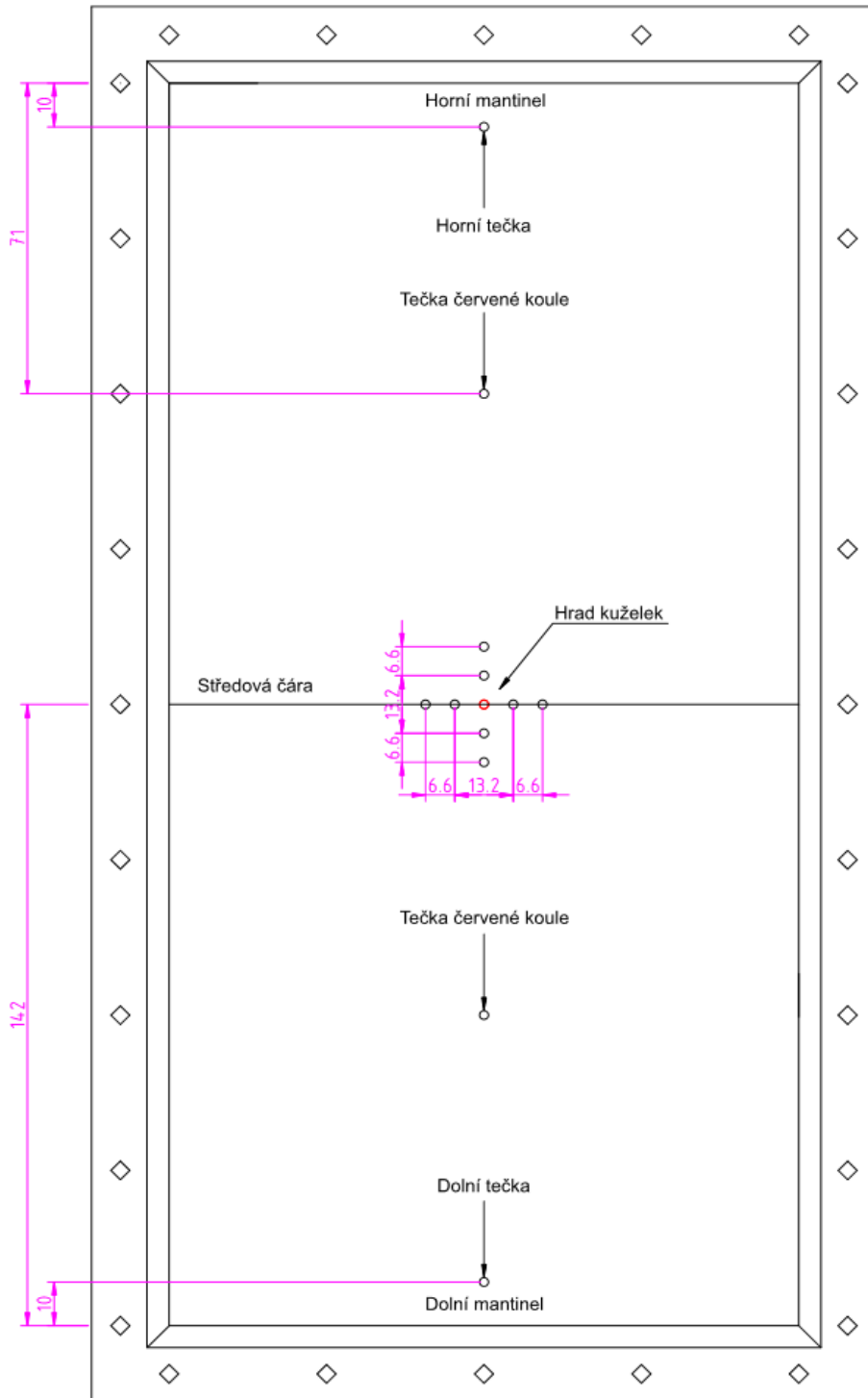

Příloha B7

Schéma G – značení pro 5-pins

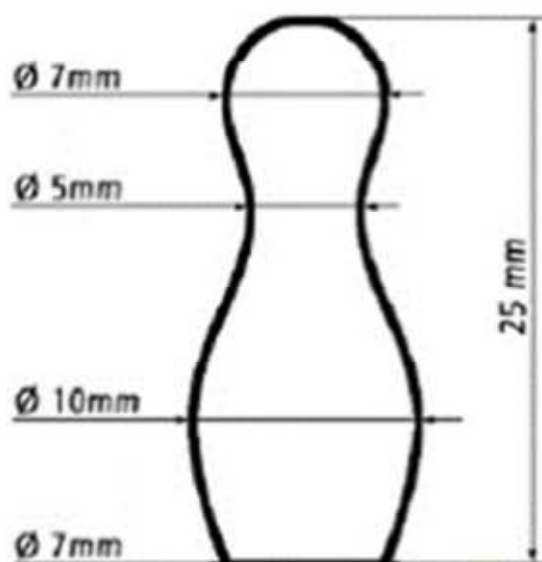
Schéma G1 – značení pro 5-pins varianta „Goriziana“

Příloha B8

5-pins

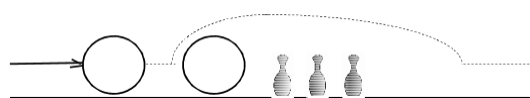
Kuželka

Skok koule

Nepovolený skok koule

Platný skok koule (povolený)

Příloha C1 — HERNÍ SYSTÉMY

Systém 421 (4 hráči – 2 stoly – každý s každým)

Obsazení stolů

Swiss-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2
1. kolo	A1 - A4	A2 - A3
2. kolo	A2 - A4	A1 - A3
3. kolo	A3 - A4	A1 - A2

Z-systém

1 kvalifikovaný + 1 či více lepších druhých		
	Stůl č. 1	Stůl č. 2
1. kolo	A2 – A3	A1 – A4
2. kolo	VA14 – PA23	PA14 – VA23
3. kolo	zbývající zápas*	zbývající zápas*
2 kvalifikovaní + 1 či více lepších druhých		
	Stůl č. 1	Stůl č. 2
1. kolo	A2 – A3	A1 – A4
2. kolo	PA14 – PA23	VA14 – VA23
3. kolo	zbývající zápas*	zbývající zápas*

*) A1 zůstává na stejném stole

Systém 521 (5 hráčů – 2 stoly – každý s každým)

Swiss-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2
1. kolo	A2 - A4	A1 - A5
2. kolo	A3 - A5	A1 - A4
3. kolo	A1 - A3	A2 - A5
4. kolo	A4 - A5	A2 - A3
5. kolo	A1 - A2	A3 - A4

Systém 621 (6 hráčů – 2 stoly – každý s každým)

Obsazení stolů

Swiss-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2
1. kolo	A1 - A6	A2 - A5
2. kolo	A2 - A4	A3 - A6
3. kolo	A3 - A4	A1 - A5
4. kolo	A3 - A5	A2 - A6
5. kolo	A5 - A6	A1 - A4
6. kolo	A4 - A6	A2 - A3
7. kolo	A1 - A3	A4 - A5
8. kolo	A1 - A2	

Systém 622 (6 hráčů – 2 stoly – 2 skupiny)

Obsazení stolů

Z-systém

	Bez střídání stolů		Se střídáním stolů	
	1 kvalifikovaný (+ 1 či více lepších druhých)			
	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 1	Stůl č. 2
1. kolo	A2 - A3	B2 - B3	A2 - A3	B2 - B3
2. kolo	A1 - PA23	B1 - PB23	B1 - PB23	A1 - PA23
3. kolo	A1 - VA23	B1 - VB23	A1 - VA23	B1 - VB23
	2 kvalifikovaní			
1. kolo	A2 - A3	B2 - B3	A2 - A3	B2 - B3
2. kolo	A1 - VA23	B1 - VB23	B1 - VB23	A1 - VA23
3. kolo	A1 - PA23	B1 - PB23	A1 - PA23	B1 - PB23

Semifinále – první dva z každé skupiny křížem

Finále – vítězové semifinále (poražení 2x 3.místo)

	Stůl č. 1	Stůl č. 2
semifinále	1.A - 2.B	2.A - 1.B
finále	finále	

System 631 (6 hráčů – 3 stoly – každý s každým)

Obsazení stolů

Swiss-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
1. kolo	A1 - A6	A3 - A5	A2 - A4
2. kolo	A2 - A5	A1 - A4	A3 - A6
3. kolo	A4 - A6	A2 - A3	A1 - A5
4. kolo	A1 - A3	A2 - A6	A4 - A5
5. kolo	A3 - A4	A5 - A6	A1 - A2

CZ-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
1. kolo	A2 - A4	A3 - A5	A1 - A6
2. kolo	A1 - A5	A2 - A3	A4 - A6
3. kolo	A3 - A6	A1 - A4	A2 - A5
4. kolo	A4 - A5	A2 - A6	A1 - A3
5. kolo	A1 - A2	A3 - A4	A5 - A6

System 721 (7 hráčů – 2 stoly – každý s každým)

Obsazení stolů

Swiss-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2
1. kolo		A2 - A7
2. kolo	A4 - A5	A3 - A6
3. kolo	A1 - A7	A4 - A6
4. kolo	A1 - A6	A3 - A5
5. kolo	A2 - A5	A4 - A7
6. kolo	A3 - A7	A1 - A5
7. kolo	A2 - A6	A1 - A4
8. kolo	A6 - A7	A2 - A3
9. kolo	A1 - A3	A5 - A7
10. kolo	A2 - A4	A5 - A6
11. kolo	A3 - A4	A1 - A2

CZ-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2
1. kolo	A2 - A7	A1 - A6
2. kolo	A3 - A5	A2 - A4
3. kolo	A4 - A6	A1 - A5
4. kolo	A5 - A7	A3 - A6
5. kolo	A2 - A3	A1 - A7
6. kolo	A4 - A5	A2 - A6
7. kolo	A1 - A3	A4 - A7
8. kolo	A6 - A7	A2 - A5
9. kolo	A1 - A4	A3 - A7
10. kolo	A5 - A6	
11. kolo	A1 - A2	A3 - A4

Systém 722 (7 hráčů – 2 stoly – 2 skupiny)

Nasazení do skupin

Skupina A	Skupina B
1 - 4 - 5 - 7	2 - 3 - 6

Obsazení stolů

Swiss-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2
1. kolo	A1 - A4	A2 - A3
2. kolo	A2 - A4	B1 - B3
3. kolo	B2 - B3	A3 - A1
4. kolo	..	A3 - A4
5. kolo	B1 - B2	A1 - A2

Semifinále – První dva z každé skupiny křížem (současně dohrávka o 5 – 7 místo)

Finále vítězové semifinále

Dohrávka 5-7	Semifinále
4A - 3B	1A - 2B
V4A3B- 3A	1B - 2A
	Finále

System 731 (7 hráčů – 3 stoly – každý s každým)

Obsazení stolů

Swiss-systém

	Stůl č.1	Stůl č.2	Stůl č.3
1. kolo	A4 - A5	A2 - A7	A3 - A6
2. kolo	A3 - A5	A4 - A6	A1 - A7
3. kolo	A4 - A7	A1 - A6	A2 - A5
4. kolo	A2 - A6	A1 - A5	A3 - A7
5. kolo	A6 - A7	A2 - A3	A1 - A4
6. kolo	A1 - A3	A5 - A7	A2 - A4
7. kolo	A1 - A2	A3 - A4	A5 - A6

CZ-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
1. kolo	A2 - A3	A1 - A7	A4 - A5
2. kolo	A4 - A6	A2 - A5	A3 - A7
3. kolo	A1 - A5	A6 - A7	A2 - A4
4. kolo	A4 - A7	A3 - A5	A1 - A6
5. kolo	A3 - A6	A1 - A4	A2 - A7
6. kolo	A5 - A7	A2 - A6	A1 - A3
7. kolo	A1 - A2	A3 - A4	A5 - A6

System 732 (7 hráčů – 3 stoly – 2 skupiny)

Nasazení do skupin

Skupina A	Skupina B
1 - 4 - 5 - 7	2 - 3 - 6

Obsazení stolů

Swiss-systém

	Stůl č.1	Stůl č.2	Stůl č.3
1. kolo	A1 - A4	A2 - A3	B1 - B3
2. kolo	A2 - A4	B2 - B3	A3 - A1
3. kolo	B1 - B2	A3 - A4	A1 - A2

Z-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
1. kolo	A2 - A3	A1 - A4	B2 - B3
2. kolo	B1 - PB2B3	VA2A3 - PA1A4	VA1A4 - PA2A3
3. kolo	Zbývající A1	B1 - VB2B3	Zbývající A2

Semifinále – První dva z každé skupiny křížem (současně dohrávka o 5 – 7 místo)
 Finále - vítězové semifinále

Dohrávka 5-7		Semifinále
4A -3B		1A – 2B
V4A3B- 3A		1B – 2A
	Finále	

Systém 831 (8 hráčů – 3 stoly – každý s každým)

Obsazení stolů

CZ-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
1. kolo	A3 - A7	A1 - A8	A2 - A6
2. kolo	A1 - A6	A4 - A5	A3 - A8
3. kolo	A5 - A7	A2 - A8	A1 - A4
4. kolo	A2 - A4	A3 - A5	A6 - A7
5. kolo	A1 - A3	A4 - A6	A5 - A8
6. kolo	A6 - A8	A1 - A7	A2 - A3
7. kolo	A2 - A5	A3 - A6	A4 - A7
8. kolo	A4 - A8	A2 - A7	A1 - A5
9. kolo	A5 - A6		A7 - A8
10. kolo	A1 - A2		A3 - A4

Systém 832 (8 hráčů – 3 stoly – 2 skupiny)

Nasazení do skupin

Skupina A	Skupina B
1 - 4 - 5 - 8	2 - 3 - 6 - 7

Obsazení stolů

Swiss-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
1. kolo	A1 - A4	A2 - A3	B1 - B4
2. kolo	B1 - B3	B2 - B4	A1 - A3
3. kolo	B2 - B3	A3 - A4	A1 - A2
4. kolo	B1 - B2	B3 - B4	A2 - A4

Z-systém (mimo VC)

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
1. kolo	A1 - A4	A2 - A3	B1 - B4
2. kolo	B2 - B3	PA14 – PA23	VA14 – VA23
3. kolo	PB14 – PB23	VB14 – VB23	Zbývající zápas A2
4. kolo	Zbývající zápas A1	Zbývající zápas B2	Zbývající zápas B1

Semifinále – první dva z každé skupiny křížem

Finále – vítězové semifinále (poražení 2x 3.místo)

	Stůl č.1	Stůl č.2	Stůl č.3
1/2 finále	1.A - 2.B		2.A - 1.B
finále		finále	

System 841 (8 hráčů – 4 stoly – každý s každým)

Obsazení stolů

CZ-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3	Stůl č. 4
1. kolo	A4 - A5	A1 - A8	A2 - A7	A3 - A6
2. kolo	A6 - A8	A5 - A7	A1 - A3	A2 - A4
3. kolo	A2 - A3	A4 - A6	A5 - A8	A1 - A7
4. kolo	A6 - A7	A2 - A8	A1 - A4	A3 - A5
5. kolo	A1 - A5	A3 - A7	A2 - A6	A4 - A8
6. kolo	A4 - A7	A2 - A5	A3 - A8	A1 - A6
7. kolo	A1 - A2	A3 - A4	A5 - A6	A7 - A8

System 842 (8 hráčů – 4 stoly – 2 skupiny)

Nasazení do skupin

Skupina A	Skupina B
1 - 4 - 5 - 8	2 - 3 - 6 - 7

Obsazení stolů

Swiss-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3	Stůl č. 4
1. kolo	A1 - A4	A2 - A3	B1 - B4	B2 - B3
2. kolo	B1 - B3	B2 - B4	A1 - A3	A2 - A4
3. kolo	B3 - B4	A1 - A2	A3 - A4	B1 - B2

Z-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3	Stůl č. 4
1. kolo	A2 - A3	A1 - A4	B2 - B3	B1 - B4
2. kolo	VB14 - VB23	PB14 - PB23	VA14 - VA23	PA14 - PA23
3. kolo	Zbývající A1	Zbývající A2	Zbývající B1	Zbývající B2

Semifinále - první dva z každé skupiny křížem

Finále – vítězové semifinále (poražení 2x 3. místo)

Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
1.A – 2B		1.B – 2.A
	Finále	

Systém 931 (9 hráčů – 3 stoly – každý s každým)

Obsazení stolů

CZ-systém

	Stůl č.1	Stůl č.2	Stůl č.1
1. kolo	A6 - A7	A1 - A8	A2 - A5
2. kolo	A2 - A4	A7 - A9	A1 - A3
3. kolo	A3 - A8	A4 - A5	A6 - A9
4. kolo	A1 - A5	A2 - A6	A7 - A8
5. kolo	A4 - A7	A1 - A9	A2 - A3
6. kolo	A5 - A9	A3 - A6	A4 - A8
7. kolo	A2 - A8	A5 - A7	A1 - A6
8. kolo	A1 - A4	A2 - A9	A3 - A7
9. kolo	A3 - A5	A4 - A6	A8 - A9
10. kolo	A6 - A8	A1 - A7	A4 - A9
11. kolo	A3 - A9	A5 - A8	A2 - A7
12. kolo	A1 - A2	A3 - A4	A5 - A6

Systém 933 (9 hráčů – 3 stoly – 3 skupiny)

Nasazení do skupin

Skupina A	Skupina B	Skupina C
1 - 6 - 7	2 - 5 - 8	3 - 4 - 9
1 - 5 - 9	2 - 4 - 8	3 - 6 - 7

Nebo nasazení 1 – 3, 4 – 9 losem

Obsazení stolů

	bez střídání stolů		
	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
1. kolo	A2 - A3	B2 - B3	C2 - C3
2. kolo	A1 - PA23	B1 - PB23	C1 - PC23
3. kolo	A1 - VA23	B1 - VB23	C1 - VC23
	se střídáním stolů		
1. kolo	A2 - A3	B2 - B3	C2 - C3
2. kolo	C1 - PC23	A1 - PA23	B1 - PB23
3. kolo	B1 - VB23	C1 - VC23	A1 - VA23

Semifinále – první z každé skupiny + nejlepší druhý

Finále – vítězové semifinále (poražení 2x 3. místo)

Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
nejlepší první - nejlepší druhý		druhý první - třetí první
	finále	

nebo 1/4 – finále – první dva z každé skupiny (druzí posun o 1 stůl)

Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
1A - 2B	1B - 2C	1C - 2A

Semifinále – vítězové + nejlepší poražený

Finále – vítězové semifinále (poražení 2x 3. místo)

Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
nejlepší vítěz - nejlepší poražený		druhý vítěz - třetí vítěz
	finále	

Systém 941 (9 hráčů – 4 stoly – každý s každým)

Obsazení stolů

Swiss-systém

	Stůl č.1	Stůl č.2	Stůl č.1	Stůl č. 4
1. kolo	A2 - A8	A5 -A9	A3 - A6	A4 - A7
2. kolo	A3 - A7	A6 - A8	A4 - A5	A1 - A9
3. kolo	A4 - A9	A2 - A7	A1 - A8	A3 - A5
4. kolo	A4 - A8	A2 - A6	A3 - A9	A1 -A7
5. kolo	A1 - A6	A7 - A9	A2 - A5	A3 - A8
6. kolo	A2 - A9	A1 - A5	A7 - A8	A4 - A6
7. kolo	A5 - A6	A1 - A4	A8 - A9	A2 - A3
8. kolo	A1 - A3	A2 - A4	A5 - A7	A6 - A9
9. kolo	A3 - A4	A6 - A7	A1 - A2	A5 - A8

Systém 942 (9 hráčů – 4 stoly – 2 skupiny)

Nasazení do skupin

Skupina A	Skupina B
1 - 4 - 5 - 8 - 9	2 - 3 - 6 - 7
1 - 4 -5 - 6 -9	2 - 3 - 7 - 8

Obsazení stolů

Swiss-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 1	Stůl č. 4
1. kolo	A2 - A4	A1 - A5	B1 - B4	B2 - B3
2. kolo	B1 - B3	B2 - B4	A3 - A5	A1 - A4
3. kolo	A1 - A3	A2 - A5	B3 - B4	B1 - B2
4. kolo			A4 - A5	A2 - A3
5. kolo	A1 - A2		A3 - A4	

Semifinále - první dva z každé skupiny křížem

Finále – vítězové semifinále (poražení 2x 3. místo)

Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
1A – 2B		1B – 2A
	Finále	

System 1032 (10 hráčů – 3 stoly – 2 skupiny)

Nasazení do skupin

Skupina A	Skupina B
1 - 4 - 5 - 7 - 10	2 - 3 - 6 - 8 - 9
1 - 4 - 5 - 8 - 9	2 - 3 - 6 - 7 - 10

Obsazení stolů

Swiss-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
1. kolo	A1 - A5	A2 - A4	B1 - B5
2. kolo	B2 - B5	B1 - B3	A3 - A5
3. kolo	A2 - A5	A1 - A4	B2 - B4
4. kolo	B1 - B4	B3 - B5	A1 - A3
5. kolo	A4 - A5	A2 - A3	B3 - B4
6. kolo	B4 - B5	B2 - B3	A3 - A4
7. kolo	A1 - A2		B1 - B2

Semifinále – první dva z každé skupiny křížem

Finále – vítězové semifinále (poražení 2x 3. místo)

Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
1A – 2B		1B – 2A
	Finále	

nebo:

první tři z každé skupiny (seřazení podle kritérií body, GP ...)

Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
CF1 – CF6	CF2 – CF5	CF3 – CF4

Semifinále – vítězové + nejlepší poražený

Finále – vítězové semifinále (poražení 2x 3. místo)

Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
nejlepší vítěz - nejlepší poražený		druhý vítěz - třetí vítěz
	Finále	

Systém 1042 (10 hráčů – 4 stoly – 2 skupiny)

Nasazení do skupin

Skupina A	Skupina B
1 - 4 - 5 - 7 - 10	2 - 3 - 6 - 8 - 9
1 - 4 - 5 - 8 - 9	2 - 3 - 6 - 7 - 10

Obsazení stolů

Swiss-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3	Stůl č. 4
1. kolo	A2 - A4	A1 - A5	B2 - B4	B1 - B5
2. kolo	B3 - B5	B1 - B4	A3 - A5	A1 - A4
3. kolo	A1 - A3	A2 - A5	B1 - B3	B2 - B5
4. kolo	B4 - B5	B2 - B3	A4 - A5	A2 - A3
5. kolo	A1 - A2	A3 - A4	B1 - B2	B3 - B4

Čtvrtfinále – první čtyři z každé skupiny (seřazeni podle body, GP ...)

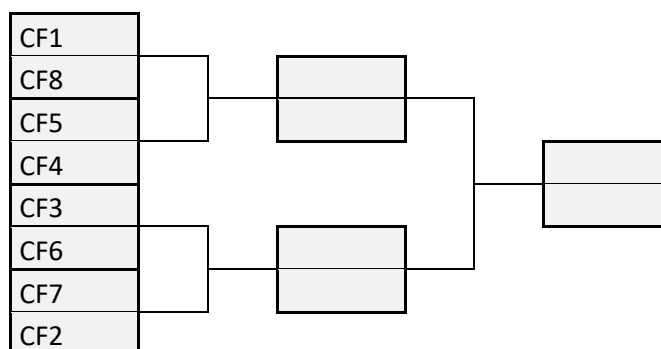
Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3	Stůl č. 4
CF1 - CF8	CF4 - CF5	CF3 - CF6	CF2 - CF7

Semifinále – vítězové čtvrtfinále (seřazeni podle GP ...)

Finále – vítězové semifinále (poražení 2x 3. místo)

Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
SF1 – SF4		SF2 – SF3
	Finále	

nebo klasické Play-off

System 1133 (11 hráčů – 3 stoly – 3 skupiny)

Nasazení do skupin

Skupina A	Skupina B	Skupina C
1 - 6 - 7 - 11	2 - 5 - 8 - 10	3 - 4 - 9
1 - 5 - 6 - 11	2 - 4 - 7 - 10	3 - 8 - 9

Obsazení stolů

Swiss-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
1. kolo	A1 - A4	A2 - A3	C1 - C3
2. kolo	B1 - B4	B2 - B3	A2 - A4
3. kolo	A3 - A4	C2 - C3	B3 - B4
4. kolo	B2 - B4	A1 - A3	B1 - B3
5. kolo	C1 - C2	B1 - B2	A1 - A2

Semifinále – První z každé skupiny + nejlepší druhý (seřazení podle body, GP ...)

Finále – vítězové semifinále (poražení 2x 3. místo)

Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
SF1 – SF3		SF2 – SF4
	Finále	

System 1142 (11 hráčů – 4 stoly – 2 skupiny)

Nasazení do skupin

Skupina A	Skupina B
1 - 4 - 5 - 8 - 9 - 11	2 - 3 - 6 - 7 - 10
1 - 4 - 5 - 7 - 8 - 11	2 - 3 - 6 - 9 - 10

Obsazení stolů

Swiss-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3	Stůl č. 4
1. kolo	A1 - A6	A2 - A5	A3 - A4	B1 - B5
2. kolo	B1 - B4	B2 - B5	A2 - A6	A3 - A5
3. kolo	A2 - A4	A1 - A5	A3 - A6	B3 - B5
4. kolo	B2 - B4	B1 - B3	A1 - A3	A4 - A6
5. kolo	B4 - B5	B2 - B3	A5 - A6	A1 - A4
6. kolo	A2 - A3	A4 - A5	B3 - B4	
7. kolo	B1 - B2	A1 - A2		

Semifinále – první dva z každé skupiny křížem

Finále – vítězové semifinále (poražení 2x 3. místo)

Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
1A – 2B		1B – 2A
	Finále	

nebo čtvrtfinále – první čtyři z každé skupiny (seřazeni podle body, GP ...)

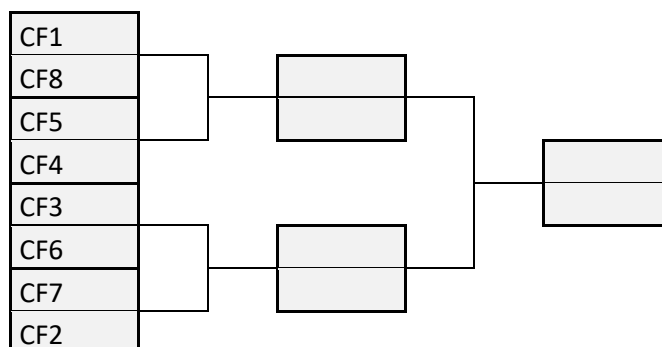
Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3	Stůl č. 4
CF1 - CF8	CF4 - CF5	CF3 - CF6	CF2 - CF7

Semifinále – vítězové čtvrtfinále (seřazeni podle GP ...)

Finále – vítězové semifinále (poražení 2x 3. místo)

Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
SF1 – SF4		SF2 – SF3
	Finále	

nebo klasické Play-off

Systém 1233 (12 hráčů – 3 stoly – 3 skupiny)

Nasazení do skupin

Skupina A	Skupina B	Skupina C
1 - 6 - 7 - 12	2 - 5 - 8 - 11	3 - 4 - 9 - 10

Obsazení stolů

Swiss-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
1. kolo	A1 - A4	B1 - B4	C1 - C4
2. kolo	B2 - B4	C2 - C4	A2 - A4
3. kolo	C1 - C3	A1 - A3	B1 - B3
4. kolo	A2 - A3	B2 - B3	C2 - C3
5. kolo	B3 - B4	C3 - C4	A3 - A4
6. kolo	C1 - C2	A1 - A2	B1 - B2

Z-systém

bez střídání stolů			
	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
1. kolo	A2 - A3	B2 - B3	C2 - C3
2. kolo	A1 - A4	B1 - B4	C1 - C4
3. kolo	VA23 - PA14	VB23 - PB14	VC23 - PC14
4. kolo	VA14 - PA23	VB14 - PB23	VC14 - PC23
5. kolo	Zbývající A2	Zbývající B2	Zbývající C2
6. kolo	Zbývající A1	Zbývající B1	Zbývající C1
se střídáním stolů			
	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
1. kolo	A2 - A3	B2 - B3	C2 - C3
2. kolo	B1 - B4	C1 - C4	A1 - A4
3. kolo	VC23 - PC14	VA23 - PA14	VB23 - PB14
4. kolo	VA14 - PA23	VB14 - PB23	VC14 - PC23
5. kolo	Zbývající B2	Zbývající C2	Zbývající A2
6. kolo	Zbývající C1	Zbývající A1	Zbývající B1

Semifinále – První z každé skupiny + nejlepší druhý (seřazení podle body, GP ...)

Finále – vítězové semifinále (poražení 2x 3. místo)

Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
SF1 – SF4		SF2 – SF3
	Finále	

nebo 1/4 – finále – první dva z každé skupiny (seřazení podle body, GP ...)

Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
CF1 – CF6	CF3 – CF4	CF2 – CF5

Semifinále – vítězové + nejlepší poražený

Finále – vítězové semifinále (poražení 2x 3. místo)

Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
nejlepší vítěz - nejlepší poražený		druhý vítěz - třetí vítěz
	finále	

System 1234 (12 hráčů – 3 stoly – 4 skupiny)

Nasazení do skupin

Skupina A	1 - 8 - 9	1 - 7 - 12
Skupina B	2 - 7 - 10	2 - 6 - 11
Skupina C	3 - 6 - 11	3 - 8 - 10Z
Skupina D	4 - 5 - 12	4 - 5 - 9

Obsazení stolů

Z-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
	1 nasazený - 2 kvalifikovaní		
1. kolo	A2 - A3	B2 - B3	C2 - C3
2. kolo	D2 - D3	A1 - PA23	B1 - PB23
3. kolo	C1 - PC23	D1 - PD23	A1 - VA23
4. kolo	B1 - VB23	C1 - VC23	D1 - VD23
	2 nasazení - 1 kvalifikovaný		
1. kolo	A2 - A3	B2 - B3	C2 - C3
2. kolo	D2 - D3	A1 - VA23	B1 - VB23
3. kolo	C1 - VC23	D1 - VD23	A1 - PA23
4. kolo	B1 - PB23	C1 - PC23	D1 - PD23

CZ-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
1. kolo	A1 - A3	B1 - B3	C1 - C3
2. kolo	D1 - D3	A2 - A3	B2 - B3
3. kolo	C2 - C3	D2 - D3	A1 - A2
4. kolo	B1 - B2	C1 - C2	D1 - D2

Semifinále – vítězové skupin (seřazení dle body, GP ...)

Finále – vítězové semifinále (poražení 2x 3. místo)

Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
SF1 – SF4		SF2 – SF3
	Finále	

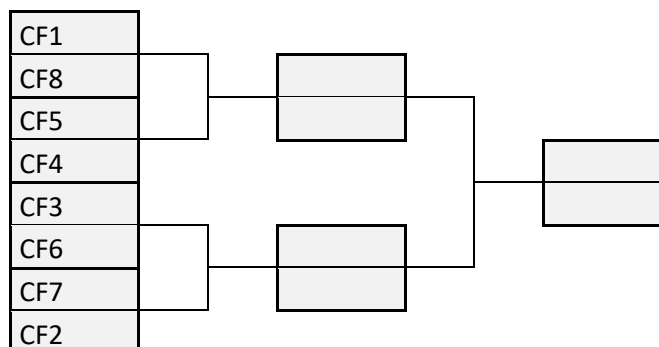
nebo čtvrtfinále – první dva z každé skupiny (seřazení dle body, GP ...)

semifinále – vítězové čtvrtfinále seřazení (dle body, GP ...)

finále – vítězové semifinále (poražení 2x 3. místo)

	Stůl č. 2	Stůl č. 2	Stůl č. 3
II. fáze	CF3 – CF6		CF4 – CF5
II. fáze	CF1 – CF8		CF2 – CF7
III. fáze	SF1 – SF4		SF2 – SF3
IV fáze		Finále	

nebo klasické Play-off

Systém 1242 (12 hráčů – 4 stoly – 2 skupiny)

Nasazení do skupin

Skupina A	Skupina B
1 - 4 - 5 - 8 - 9 - 12	2 - 3 - 6 - 7 - 10 - 11

Obsazení stolů

Swiss – systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3	Stůl č. 4
1. kolo	A1 - A6	A2 - A5	B1 - B6	B2 - B5
2. kolo	B3 - B5	B4 - B6	A3 - A5	A4 - A6
3. kolo	A2 - A6	A1 - A5	B2 - B6	B1 - B5
4. kolo	B2 - B4	B1 - B3	A2 - A4	A1 - A3
5. kolo	A1 - A4	A3 - A6	B1 - B4	B3 - B6
6. kolo	B5 - B6	B2 - B3	A5 - A6	A2 - A3
7. kolo	A4 - A5	A2 - A3	B4 - B5	B2 - B3
8. kolo	A1 - A2		B1 - B2	

Semifinále – první dva z každé skupiny křížem

Finále – vítězové semifinále (poražení 2x 3. místo)

Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
1A – 2B		1B – 2A
	Finále	

nebo čtvrtfinále – první čtyři z každé skupiny (seřazeni podle body, GP ...)

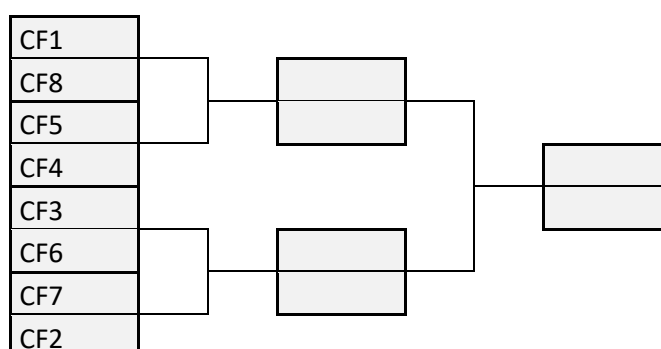
Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3	Stůl č. 4
CF1 - CF8	CF4 - CF5	CF3 - CF6	CF2 - CF7

Semifinále – vítězové čtvrtfinále (seřazeni podle GP ...)

Finále – vítězové semifinále (poražení 2x 3. místo)

Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
SF1 – SF4		SF2 – SF3
	Finále	

nebo klasické Play-off

System 1243 (12 hráčů – 4 stoly – 3 skupiny)

Nasazení do skupin

Skupina A	Skupina B	Skupina C
1 - 6 - 7 - 12	2 - 5 - 8 - 11	3 - 4 - 9 - 10

Obsazení stolů

Z-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3	Stůl č. 4
1. kolo	A2 - A3	A1 - A4	B1 - B3	B1 - B4
2. kolo	C2 - C3	C1 - C4	VA23 - PA14	VA14 - PA23
3. kolo	VB23 - PB14	VB14 - PB23	VC23 - PC14	VC14 - PC23
4. kolo	Zbývající A1	Zbývající A2	Zbývající B1	Zbývající B2
5. kolo	Zbývající C1	Zbývající C2		

CZ-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3	Stůl č. 4
1. kolo	A2 - A3	A1 - A4	B1 - B3	B1 - B4
2. kolo	C2 - C3	C1 - C4	A2 - A4	A1 - A3
3. kolo	B2 - B4	B1 - B3	C2 - C4	C1 - C3
4. kolo	A3 - A4	A1 - A2	B3 - B4	B1 - B2
5. kolo	C3 - C4	C1 - C2		

Systém 1244 (12 hráčů – 4 stoly – 4 skupiny)

Nasazení do skupin

Skupina A	1 - 8 - 9	1 - 7 - 12
Skupina B	2 - 7 - 10	2 - 6 - 11
Skupina C	3 - 6 - 11	3 - 8 - 10
Skupina D	4 - 5 - 12	4 - 5 - 9

Obsazení stolů

Z-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3	Stůl č. 4
	1 nasazený - nebo 1 kvalifikovaný + lepší druhý			
1. kolo	A2 - A3	B2 - B3	C2 - C3	D2 - D3
2. kolo	D1 - PD23	A1 - PA23	B1 - PB23	C1 - PC23
3. kolo	C1 - VC23	D1 - VD23	A1 - VA23	B1 - VB23
	2 nasazení - 2 kvalifikování			
1. kolo	A2 - A3	B2 - B3	C2 - C3	D2 - D3
2. kolo	D1 - VD23	A1 - VD23	B1 - VB23	C1 - VC23
3. kolo	C1 - PC23	D1 - PD23	A1 - PA23	B1 - PB23

CZ-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3	Stůl č. 4
1. kolo	A2 - A3	B2 - B3	C2 - C3	D2 - D3
2. kolo	D1 - D3	A1 - A3	B1 - B3	C1 - C3
3. kolo	C1 - C2	D1 - D2	A1 - A2	B1 - B2

Semifinále – vítězové skupin (seřazeni podle body, GP ...)

Finále – vítězové semifinále (poražení 2x 3. místo)

Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
SF1 – SF4		SF2 – SF3
	Finále	

Nebo čtvrtfinále – první dva z každé skupiny (seřazeni podle body, GP ...)

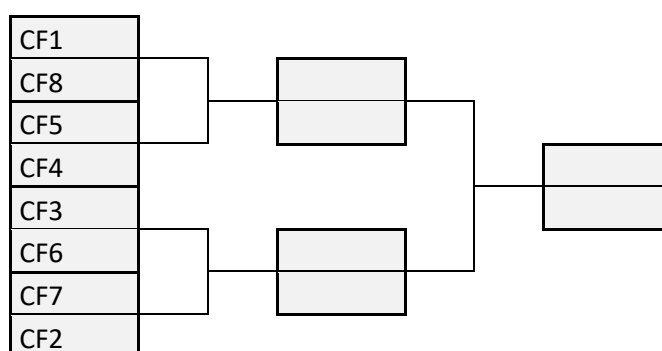
Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3	Stůl č. 4
CF1 - CF8	CF4 - CF5	CF3 - CF6	CF2 - CF7

Semifinále – vítězové čtvrtfinále (seřazeni podle GP ...)

Finále – vítězové semifinále (poražení 2x 3. místo)

Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
SF1 – SF4		SF2 – SF3
	Finále	

nebo klasické Play-off

Systém 1644 (16 hráčů – 4 stoly – 4 skupiny)

Nasazení do skupin

Skupina A	1 - 8 - 9 - 16
Skupina B	2 - 7 - 10 - 15
Skupina C	3 - 6 - 11 - 14
Skupina D	4 - 5 - 12 - 13

Obsazení stolů

Z-systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3	Stůl č. 4
	1 nasazený - nebo 1 kvalifikovaný + lepší druhý			
1. kolo	A2 - A3	B2 - B3	C2 - C3	D2 - D3
2. kolo	D1 - D4	A1 - A4	B1 - B4	C1 - C4
3. kolo	VC23 - PC14	VD23 - PD14	VA23 - PA14	VB23 - PB14
4. kolo	VB14 - PB23	VC14 - PC23	VD14 - PD23	VA15 - PA23
5. kolo	Zbývající A2	Zbývající B2	Zbývající C2	Zbývající D2
6. kolo	Zbývající D1	Zbývající A1	Zbývající B1	Zbývající C1
	2 nasazení nebo 2 kvalifikování			
1. kolo	A2 - A3	B2 - B3	C2 - C3	D2 - D3
2. kolo	D1 - D4	A1 - A4	B1 - B4	C1 - C4

3. kolo	VC14 - VC23	VD14 - VD23	VA14 - VA23	VB14 - VB23
4. kolo	PB14 - PB23	PC14 - PC23	PD14 - PD23	PA14 - PA23
5. kolo	Zbývající D2	Zbývající A2	Zbývající B2	Zbývající C2
6. kolo	Zbývající A1	Zbývající B1	Zbývající C1	Zbývající D1

CZ – systém

	Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3	Stůl č. 4
1. kolo	A2 - A3	B2 - B3	C2 - C3	D2 - D3
2. kolo	A1 - A4	B1 - B4	C1 - C4	D1 - D4
3. kolo	A2 - A4	B2 - B4	C2 - C4	D2 - D4
4. kolo	A1 - A3	B1 - B3	C1 - C3	D1 - D3
5. kolo	A3 - A4	B3 - B4	C3 - C4	D3 - D4
6. kolo	A1 - A2	B1 - B2	C1 - C2	D1 - D2

Semifinále – vítězové skupin (seřazeni podle body, GP ...)

Finále – vítězové semifinále (poražení 2x 3. místo)

Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
SF1 – SF4		SF2 – SF3
	Finále	

Nebo čtvrtfinále – první dva z každé skupiny (seřazeni podle body, GP ...)

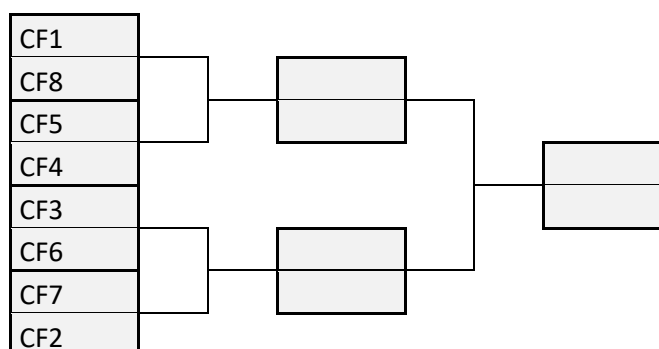
Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3	Stůl č. 4
CF1 - CF8	CF4 - CF5	CF3 - CF6	CF2 - CF7

Semifinále – vítězové čtvrtfinále (seřazeni podle GP ...)

Finále – vítězové semifinále (poražení 2x 3. místo)

Stůl č. 1	Stůl č. 2	Stůl č. 3
SF1 – SF4		SF2 – SF3
	Finále	

nebo klasické Play-off

Příloha E1 — ROZHODČÍ CEB

Článek E1-1001 — KATEGORIE ROZHODČÍCH

(1) Každá federace/svaz, která chce pořádat mezinárodní turnaje, má nárok na přiměřený počet mezinárodních rozhodčích, jmenovaných CEB. V oblasti CEB rozlišujeme:

- a) národní rozhodčí – tito rozhodčí spadají do oblasti kompetence konkrétních federací/svazů a jsou školeni a jmenováni podle národních zvyklostí;
- b) mezinárodní rozhodčí (CEB-rozhodčí) – na žádost příslušné federace/svazu jsou jmenováni GV/GA nebo výborem CEB (prozatímní);
- c) čestní rozhodčí CEB – na žádost GV/GA nebo výboru CEB;
- d) UMB/CEB-rozhodčí – tito rozhodčí patří do kompetence CEB a jsou navrhováni a jmenováni CEB/UMB; jmenováni GA/GV nebo výborem UMB;
- e) čestní rozhodčí UMB – na žádost GA/GV nebo výboru UMB.

(2) O akreditaci rozhodčího CEB pro disciplíny 3-band, 5-pins a Artistic, je možno žádat samostatně. Na rozdíl od akreditace pro klasické (technické) disciplíny, musí žádost obsahovat jednu či více dalších aprobací.

(3) Výbor CEB může z vlastní iniciativy se souhlasem národních federací jmenovat prozatímní rozhodčí CEB, jejichž jmenování musí být potvrzeno následujícím valným shromážděním CEB. Stejně tak může z vlastní iniciativy, nebo na žádost národní federace navrhnout UMB jmenování rozhodčím UMB. Toto je však možné pouze pro jmenované rozhodčí CEB.

Článek E1-1002 — PODMÍNKY JMENOVÁNÍ CEB ROZHODČÍHO

(1) Federací/svazem navržený rozhodčí musí být ve věku 25 až 65 let v den svého jmenování. Musí mít důvěru své federace/svazu a znalosti mezinárodních rozhodcovských pravidel CEB, získané praxí při mezinárodních soutěžích. Mimo to musí žadající národní federace prostřednictvím [„Formulář žádosti o jmenování rozhodčího CEB“](#) poskytnou nejen osobní data každého z kandidátů, ale také seznam národních a mezinárodních soutěží ve kterých rozhodovali během posledních 4 soutěžních sezón, s uvedením počtu rozhodovaných zápasů, disciplín data a místa konání. Kandidát musí mít alespoň základní znalost anglického jazyka

Článek E1-1003 — POZNÁVACÍ ZNAMENÍ ROZHODČÍHO CEB

(1) Rozhodčí CEB má na levé straně prsou odznak CEB. Tento odznak je popsán v příloze 4 stanov CEB. Kromě toho je rozhodčí CEB vlastníkem průkazu rozhodčího CEB, vystaveného CEB. „Pokud rozhodčí z jakéhokoli důvodu ukončí činnost rozhodčího CEB, bude vymazán z oficiálního seznamu mezinárodních rozhodčích CEB, který je publikován na stránkách CEB a ztrácí právo nosit odznak rozhodčího CEB“.

Článek E1-1004 — VĚKOVÁ HRANICE

Na konci roku, v němž rozhodčí dovrší 70 let, je vyškrtnut z oficiálního seznamu rozhodčích CEB.

Článek E1-1005 — PLATNOST JMENOVÁNÍ

Aby jmenování zůstala platná, musí konkrétní federace/svaz každý druhý rok před valným shromážděním poslat hlavnímu vedení SG (nebo odpovědné osobě) CEB potvrzení o svých CEB rozhodčích, jinak tato federace/svaz o své rozhodčí přichází.

Článek E1-1006 — OBLEČENÍ

Oblečení rozhodčího je stanoveno konkrétní federací/svazem. Při turnaji musí být stejné pro všechny rozhodčí federace/svazu. Rozhodčí jiné federace/svazu mohou mít oblečení své federace/svazu.

Článek E1-1007 — REKLAMA

Rozhodčí jedné národní federace mohou nosit jednu schválenou reklamu, jejíž plocha nepřevyšuje 80 cm², která musí být umístěna pod středem, či v levé, nebo pravé spodní části jejich černého saka či vesty. Horní levá strana je vždy vyhrazena pro emblém jejich národní federace. CEB, nebo organizátor soutěže/turnaje je oprávněn požadovat nošení určité reklamy, vždy menší než 80 cm² na jiných než výše uvedených místech. Nošení osobní reklamy je striktně zakázáno.

Článek E1-1008 — PODMÍNKY JMENOVÁNÍ UMB ROZHODČÍM

Rozhodčí, navrhovaní CEB, musejí být v den navržení ve věku 30 až 65 let. Musí mít nejméně 5 let praxe jako rozhodčí CEB.

Článek E1-1009 — SEZNAM ROZHODČÍCH CEB

Seznam mezinárodních rozhodčích CEB je k dispozici na webových stránkách <http://www.eurobillard.org/>. Vždy je zveřejňován aktualizovaný seznam rozhodčích CEB, a to včetně uvedení typů disciplín autorizovaných pro každého rozhodčího, rok jejich jmenování a rok expirace jejich licence.

Příloha E2 — ETICKÝ KODEX ROZHODČÍHO

Rozhodčí:

1. Zná a prosazuje pravidla hry.
2. Zlepšuje své dovednosti účastí na školeních.
3. Učí se předvídat ducha vedení hry.
4. Odmítá jakoukoli formu podvádění.
5. Za všech okolností je objektivní a nestranný.
6. Má pod kontrolou sebe i hru a respektuje sportovní férovost.
7. Respektuje sportovce, trenéry, manažery a diváky.
8. Je loajální a příkladný ve sportovním areálu i mimo něj.
9. Usnadňuje komunikaci mezi rozhodčími.
10. Nikdy nekritizuje jiného rozhodčího.
11. Zapojuje se ve svém klubu a diskutuje o rozhodčích.
12. Mladým lidem a svazu pomáhá propagovat funkci rozhodčího a získávat nové talenty.

Příloha E3 — TABULKA HLÁŠENÍ ROZHODČÍCH (CZ–FR–EN)

CZ	FR	EN
Pozice koulí v zónách		
v poli v kotvě uvnitř všude jedna z pole jedna z kotvy jedna odevšad mimo mimo kotvu mimo všude	entré entré anker entré partout dedans dedans anker dedans partout à cheval à cheval anker à cheval partout	come in come in anchor come in everywhere in there in there anchor in there everywhere astride astride anchor astride everywhere
Poslední karamboly, náběh		
posledních 5 poslední 4 poslední 3 poslední 2 poslední v setu poslední poslední náběh	pour cinq pour quatre pour trois pour deux point de set point de match dernière reprise	
Lpící koule		
volné lpící koule lpí s mantinelem	libré billes en contact contact avec bande	free ball in contact
Chyby ve hře		
nebyl dotyk koule nehráno kůžičkou prostrk koule ven koule v pohybu noha na zemi značení cizí koule nevyšla	faute (chyba) touché procédé queutage bille dehors bille mouvement pied pas au sol marquage mauvaise bille réste dedans	missed touched leather tip pushed trouhg balls outside balls in motion foot not on the floor marked wrong ball remaining in there
Ostatní chyby		
nehráno chyba prodlení – výstraha ukončení pro překročení času podle pravidel	pas joué faute retard - avertissement interruption pour dépassement du temps à la règles	not played according to the rules
5-pins		
kuželky červená koule soupeřova koule skok koule	quilles bille rouge bille la rival	pins red ball object-ball jumping of the game ball

Příloha F1 — PŘEPOČTOVÉ KOEFICIENTY

kádr MS/MS/ZS			kádr ZS/ZS			ostatní MS/ZS		
MS K52/2	ZS K71/2	0,41	ZS K47/2	ZS K71/2	0,43	MS VH	ZS VH	0,24
ZS K71/2	MS K52/2	2,43	ZS K71/2	ZS K47/2	2,34	ZS VH	MS VH	4,12
MS K52/2	ZS K47/2	1,04	ZS K47/2	ZS K47/1	0,33	MS 1B	ZS 1B	0,42
ZS K47/2	MS K52/2	0,96	ZS K47/1	ZS K47/2	3,01	ZS 1B	MS 1B	2,36
MS K52/2	ZS K47/1	0,32	ZS K71/2	ZS K47/1	0,78	MS 3B	ZS 3B	0,651
ZS K47/1	MS K52/2	3,16	ZS K47/1	ZS K71/2	1,29	ZS 3B	MS 3B	1,536
MS K52/2	MS K52/1	0,46						
MS K52/1	MS K52/2	2,19						

Příloha F2 — KOEFICIENTY DISCIPLÍN

MALÝ STŮL	
Volná hra	1
Kádr 52/2	2,5
Kádr 52/1	5
Jednoband	10
Trojband	50

ZÁVODNÍ STŮL	
Volná hra	1
Kádr 47/2	1,5
Kádr 71/2	2
Kádr 47/1	3
Jednoband	5
Trojband	20

Hodnoty koeficientů jednotlivých disciplín jsou takto stanoveny od 1. 9. 2014.